

**SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPÓŁKI AKCYJNEJ
ZA III KWARTAŁ 2014 ROKU**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
WYBRANE DANE FINANSOWE	4
1. WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE GRUPY PZU	4
2. WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE PZU (WG PSR)	5
3. WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE SPÓŁKI AKCYJNEJ (WG PSR) ..	6
4. PODSUMOWANIE SKONSOLIDOWANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH	7
ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE	8
1. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
2. ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	11
3. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	13
4. ŚRÓDROCZNE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITAŁE WŁASNYM	14
5. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	17
INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	19
1. INFORMACJE O PZU I GRUPIE PZU	19
2. ZMIANY ORGANIZACJI GRUPY PZU	24
3. PODSTAWOWE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	29
4. KLUCZOWE SZACUNKI I OCENY	44
5. KOREKTY BŁĘDÓW LAT UBIEGŁYCH	44
6. INNE INFORMACJE DOTYCZĄCE SPOSOBU SPORZĄDZENIA SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	44
7. ZNACZĄCE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA ISTOTNĄ ZMIANĘ STRUKTURY POZYCJI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	45
8. ISTOTNE ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	46
9. NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	46
10. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	75
11. KOMENTARZ DO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	75
12. WYPŁACALNOŚĆ	77
13. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW	79
14. KOMENTARZ DO SPRAWOZDAWCZOŚCI WEDŁUG SEGMENTÓW	89
15. WPŁYW ZDARZEŃ JEDNORAZOWYCH NA WYNIKI OPERACYJNE	101
16. OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE	102
17. STANOWISKO ZARZĄDU DOTYCZĄCE WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ WYNIKÓW	103
18. CZYNNIKI RYZYKA, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE W KOLEJNYCH KWARTAŁACH	103
19. EMISJE, WYKUP I SPŁATY DŁUŻNYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	105
20. NIESPŁACENIE LUB NARUSZENIE ISTOTNYCH POSTANOWIEŃ UMOWY KREDYTU LUB POŻYCZKI	106
21. UDZIELENIE PRZEZ PZU LUB JEDNOSTKI ZALEŻNE PORĘCZEŃ KREDYTU LUB POŻYCZKI LUB UDZIELENIE GWARANCJI	106
22. DYWIDENDY	106
23. INFORMACJE DOTYCZĄCE AKCJONARIUSZY PZU	107
24. ROZLICZENIA Z TYTUŁU SPRAW SPORNYCH	108
25. POZOSTAŁE INFORMACJE	116
KWARTALNA JEDNOSTKOWA INFORMACJA FINANSOWA PZU (WG PSR)	124
1. ŚRÓDROCZNY BILANS	124
2. ŚRÓDROCZNE ZESTAWIENIE POZYCJI POZABILANSOWYCH	126
3. ŚRÓDROCZNY RACHUNEK TECHNICZNY UBEZPIECZEŃ MAJĄTKOWYCH I OSOBOWYCH	127
4. ŚRÓDROCZNY OGÓLNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	128
5. ŚRÓDROCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	129
6. ŚRÓDROCZNY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	131
7. WPROWADZENIE	133
8. PODSTAWOWE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	133
9. ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI	133

WSTĘP

Niniejsze śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej („Grupa PZU”) zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Komisję Europejską na dzień 30 września 2014 roku („MSSF”), w tym zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz. 133 – „Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”).

Zgodnie z art. 83 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych częścią niniejszego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest kwartalna jednostkowa informacja finansowa jednostki dominującej Grupy PZU – Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej („PZU”, „Spółka”, „jednostka dominująca”).

W myśl art. 45 ust. 1a Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 330, „Ustawa o rachunkowości”), sprawozdania finansowe emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego mogą być sporządzane zgodnie z MSSF.

Z uwagi na fakt, że Walne Zgromadzenie PZU nie podjęło decyzji, o której mowa w art. 45 ust. 1c Ustawy o rachunkowości, w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF, sprawozdania jednostkowe PZU sporządza się zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości („PSR”), określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, m.in.:

- Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2009 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz. U. Nr 226 z 2009 roku, poz. 1825);
- Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 149 z 2001 roku, poz. 1674, z późn. zm.).

W sprawach nieuregulowanych Ustawą o rachunkowości oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości i/lub MSSF.

WYBRANE DANE FINANSOWE

1. Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy PZU

Dane ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	tys. zł 30 września 2014	tys. zł 31 grudnia 2013	tys. zł 30 września 2013	tys. EUR 30 września 2014	tys. EUR 31 grudnia 2013	tys. EUR 30 września 2013
Aktywa	67 717 196	62 787 304	61 863 049	16 217 745	15 139 686	14 672 355
Kapitał podstawowy	86 352	86 352	86 352	20 681	20 822	20 481
Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej	12 778 233	13 111 290	12 601 068	3 060 288	3 161 480	2 988 655
Udziały niekontrolujące	487	16 341	80 753	117	3 940	19 153
Kapitały, razem	12 778 720	13 127 631	12 681 821	3 060 405	3 165 420	3 007 808
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Wartość księgowa na akcję zwykłą (w zł/EUR)	147,98	151,83	145,93	35,44	36,61	34,61

Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2014	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2013	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2014	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2013
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	12 408 778	12 402 550	2 968 394	2 936 835
Składki zarobione netto	12 142 997	12 240 240	2 904 815	2 898 402
Przychody z tytułu prowizji i opłat	309 038	227 076	73 927	53 770
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	2 163 202	1 860 689	517 475	440 598
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(8 411 922)	(8 210 298)	(2 012 277)	(1 944 140)
Zysk (strata) brutto	3 220 466	3 456 017	770 391	818 360
Zysk (strata) netto przypisywany(a) właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	2 563 834	2 765 290	613 313	654 801
Zyski (straty) przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących	(2)	1 407	-	333
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	29,69	32,02	7,10	7,58

Dane ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2014	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2013	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2014	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2013
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 243 809	2 361 529	297 541	559 193
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 252 232)	(2 616 449)	(777 990)	(619 556)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 954 762	471 956	467 613	111 756
Przepływy pieniężne netto, razem	(53 661)	217 036	(12 837)	51 393

2. Wybrane jednostkowe dane finansowe PZU (wg PSR)

Dane z bilansu	tys. zł 30 września 2014	tys. zł 31 grudnia 2013	tys. zł 30 września 2013	tys. EUR 30 września 2014	tys. EUR 31 grudnia 2013	tys. EUR 30 września 2013
Aktywa	35 244 934	30 136 572	30 847 613	8 440 889	7 266 727	7 316 276
Kapitał podstawowy	86 352	86 352	86 352	20 681	20 822	20 481
Kapitały, razem	11 941 944	12 259 761	11 805 466	2 860 003	2 956 154	2 799 959
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Wartość księgowa na akcję zwykłą (w zł/ EUR)	138,29	141,97	136,71	33,12	34,23	32,42

Dane z technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz ogólnego rachunku zysków i strat	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2014	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2013	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2014	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2013
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	6 154 673	6 236 566	1 472 304	1 476 774
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	705 987	1 147 027	168 884	271 608
Wynik netto na działalności inwestycyjnej (*)	1 711 168	4 361 999	409 341	1 032 890
Zysk (strata) netto	1 989 474	5 009 021	475 917	1 186 100
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	23,04	58,01	5,51	13,74

* Uwzględniono pozycję „Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności”.

3. Wybrane jednostkowe dane finansowe Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie Spółki Akcyjnej (wg PSR)

Dane z bilansu	tys. zł 30 września 2014	tys. zł 31 grudnia 2013	tys. zł 30 września 2013	tys. EUR 30 września 2014	tys. EUR 31 grudnia 2013	tys. EUR 30 września 2013
Aktywa	29 967 009	29 020 410	30 616 293	7 176 867	6 997 591	7 261 412
Kapitały, razem	4 626 975	4 446 746	4 084 541	1 108 125	1 072 228	968 750

Dane z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie oraz ogólnego rachunku zysków i strat	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2014	tys. zł 1 stycznia - 30 września 2013	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2014	tys. EUR 1 stycznia - 30 września 2013
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	6 176 480	6 806 624	1 477 521	1 611 760
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	1 610 203	1 367 754	385 188	323 874
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	1 227 264	1 140 611	293 583	270 089
Zysk (strata) netto	1 475 352	1 378 155	352 930	326 337

4. Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych

Wynik finansowy netto Grupy PZU w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku wyniósł 2.563.832 tys. zł i był niższy o 7,3% od wyniku netto za analogiczny okres roku poprzedniego. Z wyłączeniem zdarzeń jednorazowych¹ wynik netto spadł o 0,6% względem ubiegłego roku.

Wskaźnik ROE za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 września 2014 roku wyniósł 26,4%, co oznacza spadek o 1,0 p.p. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Wpływ na działalność Grupy PZU w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego miały następujące elementy:

- wyższe dochody z działalności lokacyjnej, w szczególności na skutek spadku rentowności obligacji;
- rozwój ubezpieczeń grupowych ochronnych przy jednoczesnym spadku szkodowości;
- spadek rentowności ubezpieczeń komunikacyjnych spowodowany wyższym poziomem rezerw dla szkód z lat ubiegłych;
- mniejsze tempo konwersji polis umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P.

Dodatkowo w sposób istotny na porównywalność wyników wpłynęły zdarzenia jednorazowe:

- wyższe wyniki w segmencie ubezpieczeń emerytalnych na skutek reformy OFE (wzrost przychodów na skutek likwidacji i wycofania środków z części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego częściowo skompensowany niższymi przychodami od składek oraz z tytułu zarządzania aktywami);
- dochód w 2013 roku z tytułu objęcia konsolidacją funduszy inwestycyjnych;
- dodatni wynik w 2013 roku z tytułu ugody z reasekuratorem w zakresie ubezpieczenia Zielona Karta (częściowe odwrócenie korekty oszacowań z reasekuratorem obniżającej wynik roku 2011).

¹ Zdarzenia jednorazowe obejmują rozpoczęcie konsolidacji funduszy inwestycyjnych, ugodę z reasekuratorem w zakresie ubezpieczenia Zielona Karta, efekt konwersji polis umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P oraz efekt zmiany wyniku PTE z tyt. reformy emerytalnej.

ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Aktywa	Nota	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013 (przekształ- cone)	30 września 2013 (przekształ- cone)	1 stycznia 2013 (przekształ- cone)
Wartości niematerialne		581 364	434 527	308 726	233 408	183 238
Wartość firmy	9.1	304 247	67 261	8 519	8 569	8 474
Rzeczowe aktywa trwałe		1 024 709	971 235	927 281	974 487	992 317
Nieruchomości inwestycyjne		1 416 835	1 409 061	1 474 770	1 610 828	564 404
Jednostki wyceniane metodą praw własności	9.2	67 501	68 150	48 595	37 548	-
Aktywa finansowe						
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	9.3.1	20 226 891	20 099 588	18 859 902	23 890 485	21 117 559
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	9.3.2	2 761 916	1 983 280	1 920 112	2 185 228	3 824 409
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	9.3.3	19 265 226	20 077 416	19 904 176	16 894 544	15 694 482
Pożyczki	9.3.4	16 609 828	13 467 457	14 401 538	11 130 934	9 752 615
Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	9.5	3 179 763	3 002 398	2 671 964	2 961 837	1 840 873
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno- ubezpieczeniowych	9.6	609 238	579 835	526 605	468 098	749 334
Szacowane regresy i odzyski		135 920	126 689	129 950	107 090	121 632
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		22 975	24 640	16 949	14 975	13 963
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 346	9 255	34 895	5 310	80 646
Odroczone koszty akwizycji		639 120	667 610	609 819	569 656	574 489
Inne aktywa	9.8	202 291	205 628	195 449	171 466	178 646
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych		487 973	446 650	569 157	479 052	262 063
Aktywa związane z działalnością kontynuowaną		67 539 143	63 640 680	62 608 407	61 743 515	55 959 144
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	9.9	178 053	181 101	178 897	119 534	46 962
Aktywa, razem		67 717 196	63 821 781	62 787 304	61 863 049	56 006 106

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

Kapitały i zobowiązania	Nota	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013 (przekształ- cone)	30 września 2013 (przekształ- cone)	1 stycznia 2013 (przekształ- cone)
Kapitały						
Wyemitowany kapitał podstawowy oraz inne kapitały przypadające udziałowcom jednostki dominującej						
Kapitał podstawowy		86 352	86 352	86 352	86 352	86 352
Pozostałe kapitały		9 901 364	9 908 961	9 061 351	9 077 907	9 105 375
Akcje własne		(110)	(110)	(110)	(110)	-
Kapitał zapasowy		9 671 162	9 669 111	8 855 999	8 817 063	8 780 212
Kapitał z aktualizacji wyceny		272 969	257 449	242 297	296 337	363 167
Pozostałe kapitały rezerwowe		66	26 240	-	-	-
Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych		790	790	902	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia		(43 513)	(44 519)	(37 737)	(35 383)	(38 004)
Niepodzielony wynik		2 790 517	1 921 486	3 963 587	3 436 809	4 998 404
Zysk (strata) z lat ubiegłych		226 683	201 135	2 397 137	2 398 565	4 998 404
Zysk (strata) netto		2 563 834	1 720 351	3 293 496	2 765 290	-
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego		-	-	(1 727 046)	(1 727 046)	-
Udziały niekontrolujące		487	498	16 341	80 753	79 138
Kapitały, razem		12 778 720	11 917 297	13 127 631	12 681 821	14 269 269
Zobowiązania						
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	9.10					
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego		4 940 831	4 913 340	4 540 011	4 542 640	4 537 167
Rezerwa ubezpieczeń na życie		16 307 701	16 210 953	16 048 191	16 024 700	15 675 243
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia		7 178 203	6 753 307	6 586 781	6 157 487	5 878 445
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent		6 031 781	5 890 944	5 761 332	5 747 883	5 660 281
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych		1 484	2 214	2 893	2 256	4 227
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe		441 685	451 450	477 987	492 360	531 617
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający		4 329 283	4 284 148	3 907 221	3 710 753	3 113 798
Kontrakty inwestycyjne	9.11					
- o gwarantowanych i ustalonych warunkach		584 073	624 848	1 250 492	1 298 483	1 297 224
- na rachunek i ryzyko klienta		645 012	710 953	870 545	902 949	1 001 923

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

Kapitały i zobowiązania	Nota	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013 (przekształ- cone)	30 września 2013 (przekształ- cone)	1 stycznia 2013 (przekształ- cone)
Rezerwy na świadczenia pracownicze		124 974	141 986	123 380	110 171	107 307
Inne rezerwy	9.12	183 859	179 176	192 906	233 454	267 456
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		530 714	446 045	255 399	360 597	357 557
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		58 487	52 221	53 372	171 831	21 658
Instrumenty pochodne		593 498	448 167	237 749	238 933	130 147
Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych	9.13	2 076 047	-	-	-	-
Inne zobowiązania	9.14	10 910 844	10 794 732	9 351 414	9 186 731	3 152 787
Zobowiązania związane z działalnością kontynuowaną		54 938 476	51 904 484	49 659 673	49 181 228	41 736 837
Zobowiązania, razem		54 938 476	51 904 484	49 659 673	49 181 228	41 736 837
Kapitały i zobowiązania, razem		67 717 196	63 821 781	62 787 304	61 863 049	56 006 106

2. ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Nota	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	9.15	3 970 885	12 408 778	3 907 299	12 402 550
Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto		(57 884)	(175 957)	(32 949)	(96 625)
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto		3 913 001	12 232 821	3 874 350	12 305 925
Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto		197 397	(89 824)	188 650	(65 685)
Składki zarobione netto		4 110 398	12 142 997	4 063 000	12 240 240
Przychody z tytułu prowizji i opłat	9.16	178 377	309 038	83 898	227 076
Przychody netto z inwestycji	9.17	501 893	1 295 301	497 115	1 445 773
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	9.18	136 908	162 087	25 579	(156 303)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	9.19	166 605	705 814	368 898	571 219
Pozostałe przychody operacyjne	9.20	142 052	392 059	99 285	379 878
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	9.21 9.23	(3 013 282)	(8 491 660)	(2 766 535)	(8 218 618)
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		19 447	79 738	15 642	8 320
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto		(2 993 835)	(8 411 922)	(2 750 893)	(8 210 298)
Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych	9.22	(8 529)	(14 554)	(48 396)	(60 091)
Koszty akwizycji	9.23	(535 589)	(1 571 953)	(493 818)	(1 466 478)
Koszty administracyjne	9.23	(355 227)	(1 057 502)	(324 493)	(965 807)
Pozostałe koszty operacyjne	9.24	(229 185)	(601 776)	(163 344)	(502 998)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		1 113 868	3 349 589	1 356 831	3 502 211
Koszty finansowe	9.25	(68 905)	(128 718)	(10 234)	(48 060)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności		(650)	(405)	10	1 866
Zysk (strata) brutto		1 044 313	3 220 466	1 346 607	3 456 017

Śródroczny skonsolidowany rachunek zysków i strat (kontynuacja)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	Nota	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>
Podatek dochodowy					
- część bieżąca		(137 682)	(430 103)	(226 599)	(648 519)
- część odroczone		(63 160)	(226 531)	(28 773)	(40 801)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		843 471	2 563 832	1 091 235	2 766 697
Zysk (strata) netto, w tym:		843 471	2 563 832	1 091 235	2 766 697
- zysk (strata) przypisywany(a) właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej		843 483	2 563 834	1 090 196	2 765 290
- zyski (straty) przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		(12)	(2)	1 039	1 407
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		843 483	2 563 834	1 090 196	2 765 290
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-	-	-
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych		86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w złotych)		9,77	29,69	12,62	32,02
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w złotych)		9,77	29,69	12,62	32,02

3. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	Nota	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>
Zysk (strata) netto		843 471	2 563 832	1 091 235	2 766 697
Inne całkowite dochody	9.26	17 941	32 983	29 070	(61 924)
Podlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat		17 941	33 095	29 070	(61 924)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		16 117	35 358	31 014	(74 894)
Różnice kursowe z przeliczenia		1 006	(5 773)	(3 711)	2 631
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do inwestycyjnych		817	3 510	1 767	10 339
Inne całkowite dochody jednostek wycenianych MPW		1	-	-	-
Niepodlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat		-	(112)	-	-
Inne całkowite dochody jednostek wycenianych MPW		-	(112)	-	-
Dochody całkowite netto, razem		861 412	2 596 815	1 120 305	2 704 773
- dochody całkowite przypisywane właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej		861 423	2 596 814	1 119 276	2 703 356
- dochody całkowite przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących		(11)	1	1 029	1 417

4. ŚRÓDROCZNE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej										Udziały niekon- trolujące	Kapitał własny, razem
	Pozostałe kapitały					Niepodzielony wynik						
	Kapitał podsta- wowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktuali- zacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych	Różnice kursowe z przeli- czenia	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Razem		
Stan na dzień 1 stycznia 2014	86 352	(110)	8 855 999	242 297	-	902	(37 737)	3 963 587	-	13 111 290	16 341	13 127 631
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	35 358	-	-	-	-	-	35 358	-	35 358
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-	(5 776)	-	-	(5 776)	3	(5 773)
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do inwestycyjnych	-	-	-	3 510	-	-	-	-	-	3 510	-	3 510
Inne całkowite dochody jednostek wycenianych MPW	-	-	-	-	-	(112)	-	-	-	(112)	-	(112)
Inne całkowite dochody netto, razem	-	-	-	38 868	-	(112)	(5 776)	-	-	32 980	3	32 983
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	-	2 563 834	2 563 834	(2)	2 563 832
Całkowite dochody razem	-	-	-	38 868	-	(112)	(5 776)	-	2 563 834	2 596 814	1	2 596 815
Pozostałe zmiany, w tym:	-	-	815 163	(8 196)	66	-	-	(3 736 904)	-	(2 929 871)	(15 855)	(2 945 726)
Podział wyniku finansowego	-	-	800 257	-	66	-	-	(3 736 288)	-	(2 935 965)	-	(2 935 965)
Dokapitalizowanie PZU Lietuva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
Skup akcji Armatury Kraków	-	-	6 095	-	-	-	-	-	-	6 095	(15 983)	(9 888)
Nabycie spółek medycznych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	105	105
Nabycie AAS Balta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8
Sprzedaż przeszacowanych nieruchomości	-	-	8 811	(8 196)	-	-	-	(616)	-	(1)	-	(1)
Stan na dzień 30 września 2014	86 352	(110)	9 671 162	272 969	66	790	(43 513)	226 683	2 563 834	12 778 233	487	12 778 720

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (kontynuacja)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym <i>(przekształcone)</i>	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej									Udziały niekontro- lujące	Kapitał własny, razem	
	Pozostałe kapitały				Niepodzielony wynik							
	Kapitał podsta- wowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktuali- zacji wyceny	Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowni- czych	Różnice kursowe z przeli- czenia	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	Razem		
Stan na dzień 1 stycznia 2013	86 352	-	8 780 212	363 242	-	(38 004)	4 998 329	-	-	14 190 131	79 138	14 269 269
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	(75)	-	-	75	-	-	-	-	-
Stan na dzień 1 stycznia 2013 po uzgodnieniu do danych porównywalnych	86 352	-	8 780 212	363 167	-	(38 004)	4 998 404	-	-	14 190 131	79 138	14 269 269
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	(120 101)	-	-	-	-	-	(120 101)	-	(120 101)
Inne całkowite dochody jednostek wycenianych MPW	-	-	-	-	-	(20)	-	-	-	(20)	-	(20)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	287	-	-	-	287	5	292
Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych	-	-	-	-	902	-	-	-	-	902	-	902
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do inwestycyjnych	-	-	-	14 445	-	-	-	-	-	14 445	-	14 445
Inne całkowite dochody netto, razem	-	-	-	(105 656)	902	267	-	-	-	(104 487)	5	(104 482)
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	-	3 293 496	-	3 293 496	1 459	3 294 955
Całkowite dochody razem	-	-	-	(105 656)	902	267	-	3 293 496	-	3 189 009	1 464	3 190 473
Pozostałe zmiany, w tym:	-	(110)	75 787	(15 214)	-	-	(2 601 267)	-	(1 727 046)	(4 267 850)	(64 261)	(4 332 111)
Podział wyniku finansowego	-	-	34 231	-	-	-	(2 599 579)	-	(1 727 046)	(4 292 394)	-	(4 292 394)
Dokapitalizowanie PZU Lietuva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	30
Skup akcji Armatury Kraków	-	-	24 568	-	-	-	-	-	-	24 568	(64 474)	(39 906)
Sprzedaż przeszacowanych nieruchomości	-	-	16 988	(15 214)	-	-	(1 772)	-	-	2	-	2
Zmiana zakresu konsolidacji	-	(110)	-	-	-	-	84	-	-	(26)	183	157
Stan na dzień 31 grudnia 2013	86 352	(110)	8 855 999	242 297	902	(37 737)	2 397 137	3 293 496	(1 727 046)	13 111 290	16 341	13 127 631

Śródroczne sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym (kontynuacja)

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym <i>(przekształcone)</i>	Kapitały oraz rezerwy przypisywane właścicielom kapitału podstawowego jednostki dominującej									Udziały niekontro- lujące	Kapitał własny, razem
	Pozostałe kapitały					Niepodzielony wynik					
	Kapitał podsta- wowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktuali- zacji wyceny	Różnice kursowe z przeli- czenia	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	Razem		
Stan na dzień 1 stycznia 2013	86 352	-	8 780 212	363 242	(38 004)	4 998 329	-	-	14 190 131	79 138	14 269 269
Zmiany zasad rachunkowości	-	-	-	(75)	-	75	-	-	-	-	-
Stan na dzień 1 stycznia 2013 po uzgodnieniu do danych porównywalnych	86 352	-	8 780 212	363 167	(38 004)	4 998 404	-	-	14 190 131	79 138	14 269 269
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	-	(74 894)	-	-	-	-	(74 894)	-	(74 894)
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do inwestycyjnych	-	-	-	10 339	-	-	-	-	10 339	-	10 339
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	2 621	-	-	-	2 621	10	2 631
Inne całkowite dochody netto, razem	-	-	-	(64 555)	2 621	-	-	-	(61 934)	10	(61 924)
Zysk (strata) netto	-	-	-	-	-	-	2 765 290	-	2 765 290	1 407	2 766 697
Całkowite dochody razem	-	-	-	(64 555)	2 621	-	2 765 290	-	2 703 356	1 417	2 704 773
Pozostałe zmiany, w tym:	-	(110)	36 851	(2 275)	-	(2 599 839)	-	(1 727 046)	(4 292 419)	198	(4 292 221)
Podział wyniku finansowego	-	-	34 236	-	-	(2 599 584)	-	(1 727 046)	(4 292 394)	-	(4 292 394)
Dokapitalizowanie PZU Lietuva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
Sprzedaż przeszacowanych nieruchomości	-	-	2 615	(2 275)	-	(339)	-	-	1	-	1
Zmiana zakresu konsolidacji	-	(110)	-	-	-	84	-	-	(26)	183	157
Stan na dzień 30 września 2013	86 352	(110)	8 817 063	296 337	(35 383)	2 398 565	2 765 290	(1 727 046)	12 601 068	80 753	12 681 821

5. ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	1 stycznia - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2013 (przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Wpływy	15 278 330	14 915 970
- wpływy z tytułu składek ubezpieczeniowych brutto	12 177 957	12 019 087
- wpływy z tytułu kontraktów inwestycyjnych	330 298	974 191
- wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	8 991	67 785
- wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	29 259	208 846
- wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	142 327	191 671
- wpływy z tytułu zbycia jednostek uczestnictwa przez fundusz inwestycyjny	850 194	569 530
- pozostałe wpływy operacyjne	1 739 304	884 860
Wydatki	(14 034 521)	(12 554 441)
- składki ubezpieczeniowe zapłacone z tytułu reasekuracji	(236 181)	(205 928)
- wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	(3 985)	(1 245)
- odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(6 560 505)	(6 301 131)
- wypłacone świadczenia z tytułu kontraktów inwestycyjnych	(1 225 939)	(1 118 170)
- wydatki z tytułu akwizycji	(1 321 903)	(1 223 991)
- wydatki o charakterze administracyjnym	(1 431 581)	(1 541 308)
- wydatki z tytułu odsetek	(263)	(204)
- wydatki z tytułu podatku dochodowego	(443 283)	(479 405)
- wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	(337 302)	(349 207)
- wydatki z tytułu odkupienia jednostek uczestnictwa przez fundusz inwestycyjny	(430 016)	(300 071)
- pozostałe wydatki operacyjne	(2 043 563)	(1 033 781)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 243 809	2 361 529
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy	479 205 160	486 555 412
- zbycie nieruchomości inwestycyjnych	36 375	4 795
- wpływy z nieruchomości inwestycyjnych	115 034	90 492
- zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych	3 256	5 610
- zbycie udziałów i akcji	4 449 753	4 276 421
- realizacja dłużnych papierów wartościowych	46 650 406	73 035 468
- zamknięcie transakcji buy-sell-back	251 534 161	275 562 557
- zamknięcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	152 500 913	109 488 516
- realizacja pozostałych lokat	22 881 078	22 331 806
- odsetki otrzymane	943 872	1 353 157
- dywidendy otrzymane	64 723	51 126
- środki pieniężne nabyte przy nabyciu udziałów i akcji w jednostkach zależnych	25 589	-
- zwiększenie stanu środków pieniężnych z tytułu zmiany zakresu konsolidacji	-	355 464

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	1 stycznia - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2013 (przekształcone)
Wydatki	(482 457 392)	(489 171 861)
- nabycie nieruchomości inwestycyjnych	(117 038)	(392 879)
- wydatki na utrzymanie nieruchomości inwestycyjnych	(112 185)	(43 564)
- nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowych aktywów trwałych	(169 136)	(172 226)
- nabycie udziałów i akcji	(4 803 958)	(6 765 638)
- nabycie udziałów i akcji w jednostkach zależnych	(645 265)	-
- zmniejszenie stanu środków pieniężnych z tytułu zmiany zakresu konsolidacji	(16 108)	-
- nabycie dłużnych papierów wartościowych	(46 925 474)	(74 485 063)
- otwarcie transakcji buy-sell-back	(254 055 880)	(275 544 884)
- otwarcie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	(151 714 786)	(110 186 031)
- nabycie pozostałych lokat	(23 887 665)	(21 574 345)
- pozostałe wydatki na lokaty	(9 897)	(7 231)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 252 232)	(2 616 449)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy	266 622 845	68 947 201
- kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	10 827	15 918
- wpływy z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych	2 084 795	-
- otwarcie transakcji sell-buy-back	264 527 223	68 931 283
Wydatki	(264 668 083)	(68 475 245)
- dywidendy wypłacone właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	(159)	(2 488 919)
- spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	(35 190)	(56 132)
- zamknięcie transakcji sell-buy-back	(264 619 493)	(65 919 362)
- odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	(13 167)	(10 832)
- pozostałe wydatki finansowe	(74)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 954 762	471 956
Przepływy pieniężne netto, razem	(53 661)	217 036
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	569 157	262 063
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(27 523)	(47)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym:	487 973	479 052
- o ograniczonej możliwości dysponowania	54 773	33 840

INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje o PZU i Grupie PZU

1.1. PZU

Jednostką dominującą w Grupie PZU jest PZU – spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II 24. PZU powstał z przekształcenia Państwowego Zakładu Ubezpieczeń w spółkę akcyjną Skarbu Państwa, na mocy art. 97 Ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o działalności ubezpieczeniowej – tekst jednolity Dz. U. Nr 11 z 1996 roku, poz. 62 z późn. zm.

PZU jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Miasta Stołecznego Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000009831.

Podstawowym przedmiotem działalności PZU według Polskiej Klasyfikacji Działalności są pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe (PKD 65.12), a według Europejskiej Klasyfikacji Działalności – ubezpieczenia rzeczowe (EKD 6603).

1.2. Spółki Grupy PZU

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 września 2014	31 grudnia 2013	30 września 2014	31 grudnia 2013	
Jednostki objęte konsolidacją								
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	Warszawa	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe.
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA („PZU Życie”)	Warszawa	18.12.1991	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie.
3	Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA („Link4”)	Warszawa	15.09.2014	100,00%	nd.	100,00%	nd.	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe.
4	Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA („PTE PZU”)	Warszawa	08.12.1998	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Zarządzanie funduszami emerytalnymi.
5	PZU Centrum Operacji SA („PZU CO”)	Warszawa	30.11.2001	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi.
6	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA („TFI PZU”)	Warszawa	30.04.1999	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.
7	PZU Asset Management SA („PZU AM”)	Warszawa	12.07.2001	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
8	PZU Pomoc SA	Warszawa	18.03.2009	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance.
9	Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA w likwidacji („MPTE PZU SA”) ¹⁾	Warszawa	13.08.2004	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
10	PrJSC IC PZU Ukraine („PZU Ukraine”)	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe.
11	PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance („PZU Ukraine Life”)	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontrolu / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 września 2014	31 grudnia 2013	30 września 2014	31 grudnia 2013	
12	UAB DK PZU Lietuva („PZU Lietuva”)	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,76%	99,76%	99,76%	99,76%	Ubezpieczenia majątkowe.
13	UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,34%	99,34%	99,34%	99,34%	Ubezpieczenia na życie.
14	Apdrošināšanas Akciju Sabiedrība Balta („AAS Balta”)	Ryga (Łotwa)	30.06.2014	99,99%	nd.	99,99%	nd.	Ubezpieczenia majątkowe.
15	PZU Finance AB (publ)	Sztokholm (Szwecja)	02.06.2014	100,00%	nd.	100,00%	nd.	Usługi finansowe.
16	PZU Finanse Sp. z o.o.	Warszawa	08.11.2013	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
17	Tower Inwestycje Sp. z o.o. („Tower Inwestycje”)	Warszawa	27.08.1998	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Pozostała działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
18	Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2004	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Nabywanie, eksploatacja, wynajem i zbywanie nieruchomości.
19	Armatura Kraków SA ²⁾	Kraków	07.10.1999	100,00%	92,75%	100,00%	92,75%	Dystrybucja produktów Grupy Armatura, administracja i zarządzanie Grupą.
20	Armatoora SA ²⁾	Nisko	10.12.2008	100,00%	92,75%	100,00%	92,75%	Produkcja i sprzedaż grzejników oraz baterii sanitarnych.
21	Armaton SA ²⁾	Kraków	10.02.2009	100,00%	92,75%	100,00%	92,75%	Wykorzystanie wolnych środków, inwestycje rozwojowe.
22	Armagor SA ²⁾	Kraków	06.09.2009	100,00%	92,75%	100,00%	92,75%	Produkcja armatury wodnej, gazowej i centralnego ogrzewania.
23	Armadimp SA ²⁾	Kraków	20.07.2012	100,00%	92,75%	100,00%	92,75%	Produkcja ceramicznych wyrobów sanitarnych.

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 września 2014	31 grudnia 2013	30 września 2014	31 grudnia 2013	
24	Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.	Płock	09.05.2014	100,00%	nd.	100,00%	nd.	Świadczenie usług medycznych.
25	Specjalistyczna Przychodnia Przemysłowa Prof-Med sp. z o.o.	Włocławek	12.05.2014	96,45%	nd.	96,45%	nd.	Świadczenie usług medycznych.
26	Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o.	Ciechocinek	09.05.2014	98,58%	nd.	98,58%	nd.	Świadczenie usług szpitalnych, rehabilitacyjnych, sanatoryjnych.
27	Ipsilon Sp. z o.o.	Warszawa	02.04.2009	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
28	Ipsilon Bis SA	Warszawa	02.09.2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
29	Omicron SA	Warszawa	13.09.2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
30	Omicron Bis SA	Warszawa	28.08.2014	100,00%	nd.	100,00%	nd.	Spółka nie prowadzi działalności.
31	LLC SOS Services Ukraine	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Usługi assistance.
32	L4C sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2014	100,00%	nd.	100,00%	nd.	Spółka nie prowadzi działalności.
33	PZU SFIO Universum	Warszawa	15.12.2009	nd.	nd.	nd.	nd.	Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.
34	PZU FIZ Akcji w likwidacji	Warszawa	27.01.2010	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
35	PZU FIZ Dynamiczny	Warszawa	27.01.2010	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
36	PZU FIZ Sektora Nieruchomości ³⁾	Warszawa	01.07.2008	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
37	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2 ³⁾	Warszawa	21.11.2011	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
38	PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3 w likwidacji ³⁾	Warszawa	24.02.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
39	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 1	Warszawa	12.12.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
40	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych BIS 2	Warszawa	19.11.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
41	PZU Dłużny Rynków Wschodzących	Warszawa	20.11.2006	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
42	PZU Akcji Rynków Wschodzących	Warszawa	20.11.2006	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
43	PZU Akcji Spółek Dywidendowych	Warszawa	20.11.2006	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
44	PZU FIZ Forte	Warszawa	27.12.2012	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
45	PZU FIZ Aktywów Niepublicznych RE Income w likwidacji ³⁾	Warszawa	08.11.2011	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 września 2014	31 grudnia 2013	30 września 2014	31 grudnia 2013	
46	PZU FIO Gotówkowy	Warszawa	01.07.2005	nd.	nd.	nd.	nd.	j.w.
Jednostka współzależna								
47	Armatura Tower Sp. z o.o.	Kraków	08.11.2013	50,00%	50,00%	50,00%	50,00%	Realizacja projektów budowlanych.
Jednostki stowarzyszone								
48	GSU Pomoc Górniczy Klub Ubezpieczonych SA	Tychy	08.06.1999	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	Obsługa ubezpieczeń.
49	EMC Instytut Medyczny SA	Wrocław	18.06.2013	28,58%	29,87%	25,41%	25,31%	Ochrona zdrowia ludzkiego, prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych i farmacji.

¹⁾ W dniu 16 października 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie MPTE PZU SA podjęło decyzję o otwarciu likwidacji spółki w związku z ujednoliceniem pracowniczych programów emerytalnych w Grupie PZU i przejęciem programów emerytalnych przez fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI PZU.

²⁾ Informacje o zmianie zaangażowania w Armaturę Kraków SA zostały zaprezentowane w punkcie 2.3.

³⁾ Na dzień 30 września 2014 roku fundusze PZU FIZ Sektora Nieruchomości, PZU FIZ Sektora Nieruchomości 2, PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3 w likwidacji, PZU FIZ Aktywów Niepublicznych RE Income w likwidacji prowadziły swoją działalność inwestycyjną poprzez zależne spółki prawa handlowego mające charakter jednostek specjalnego przeznaczenia, których liczba wynosiła odpowiednio dla każdego funduszu: 39, 10, 7, 6 (31 grudnia 2013 roku: 37, 8, 9, 6).

1.2.1. Udziały niekontrolujące

W Grupie PZU nie występują jednostki zależne, w których występowałyby udziały niekontrolujące istotne dla Grupy PZU. W tabeli poniżej przedstawiono spółki zależne, w których występują udziały niekontrolujące:

Wartość firmy	30 września 2014	31 grudnia 2013
Specjalistyczna Przychodnia Przemysłowa Prof-Med sp. z o.o.	3,55%	nd.
Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o.	1,42%	nd.
UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	0,66%	0,66%
PZU Lietuva	0,24%	0,24%
AAS Balta	0,01%	nd.
Armatura Kraków SA	0,00%	7,25%
Armatoora SA	0,00%	7,25%
Armaton SA	0,00%	7,25%
Armagor SA	0,00%	7,25%
Armadimp SA	0,00%	7,25%

2. Zmiany organizacji Grupy PZU

2.1. Zmiany w zakresie konsolidacji funduszy inwestycyjnych

Informacje o zastosowaniu MSSF 10 od dnia 1 stycznia 2014 roku zostały zaprezentowane w punkcie 3.4.1.

Z uwagi na zmniejszenie udziału Grupy PZU w aktywach netto subfunduszu PZU Energia Medycyna Ekologia poniżej 20%, od dnia 1 kwietnia 2014 roku zaprzestano jego konsolidacji. W efekcie wykazano zmniejszenie stanu środków pieniężnych Grupy PZU o kwotę 16.108 tys. zł (w linii „zmniejszenie stanu środków pieniężnych z tytułu zmiany zakresu konsolidacji” skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych).

2.2. Objęcie akcji EMC Instytut Medyczny

W dniu 23 grudnia 2013 roku PZU Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych BIS 2 („PZU FIZ AN BIS 2”) zawarł umowę przyrzeczoną objęcia 948.370 nowej emisji akcji EMC o wartości nominalnej 4 zł za akcję i cenie emisyjnej 19,50 zł za akcję. Łączna cena nabycia akcji nowej emisji wyniosła 18.493 tys. zł.

W dniu 14 marca 2014 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału EMC, wynikające z emisji 3.692.310 akcji o wartości nominalnej 4 zł za akcję i cenie emisyjnej 19,50 zł za akcję. Zgodnie z ww. umową przyrzeczoną PZU FIZ AN BIS 2 objął 948.370 akcji (stanowiących 25,685% akcji nowej emisji). W wyniku podwyższenia kapitału PZU FIZ AN BIS 2 posiada łącznie 3.435.638 akcji stanowiących 28,58% kapitału akcyjnego i uprawniających do 25,41% głosów na Walnym Zgromadzeniu EMC.

Objęcie akcji nowej emisji nie odpowiadało dotychczasowemu udziałowi PZU FIZ AN BIS 2 w kapitale akcyjnym i głosach na Walnym Zgromadzeniu. W efekcie zmiany udziału w kapitale akcyjnym w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rozpoznano jednorazowy przychód w wysokości 966 tys. zł, który został wykazany w pozycji „Przychody netto z inwestycji”.

2.3. Zwiększenie udziału kapitałowego w Armaturze Kraków SA

Na dzień 31 grudnia 2013 roku PZU FIZ AN BIS 2 posiadał łącznie 75.125.538 akcji stanowiących 92,75% kapitału zakładowego Armatury Kraków SA i uprawniających do 92,75% głosów na walnym zgromadzeniu.

W wyniku przymusowego wykupu akcji, w dniu 23 stycznia 2014 roku PZU FIZ AN BIS 2 nabył 5.517.888 akcji Armatury Kraków SA. W wyniku tej transakcji PZU FIZ AN BIS 2 posiadał łącznie 80.643.426 akcji stanowiących 99,56% kapitału zakładowego Armatury Kraków SA i uprawniających do 99,56% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W transakcjach rozliczonych w dniach 3 marca 2014 roku oraz 14 marca 2014 roku PZU FIZ AN BIS 2 nabył odpowiednio 298.399 oraz 58.175 akcji. W wyniku tych transakcji PZU FIZ AN BIS 2 stał się posiadaczem 81.000.000 akcji stanowiących 100% kapitału zakładowego Armatury Kraków SA i uprawniających do 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu.

W dniu 9 stycznia 2014 roku do Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) został złożony wniosek o udzielenie zezwolenia na przywrócenie akcjom Armatury Kraków SA formy dokumentu, tj. na zniesienie dematerializacji akcji. W dniu 18 lutego 2014 roku KNF wydała zgodę na dematerializację akcji. Zgodnie z przedmiotową decyzją Armatura Kraków SA z dniem 10 marca 2014 roku przestała podlegać obowiązkom wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 1382).

2.4. Nabycie akcji AAS Balta

Na podstawie podpisanej w dniu 17 kwietnia 2014 roku umowy sprzedaży akcji AAS Balta PZU nabył od Royal & Sun Alliance Insurance plc, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością założonej w Anglii i Walii z siedzibą w West Sussex, Wielka Brytania („RSA”) 4.651.825 akcji zwykłych w spółce AAS Balta stanowiących 99,995% kapitału zakładowego AAS Balta i upoważniających do 99,995% głosów na Walnym Zgromadzeniu AAS Balta („Akcje AAS Balta”) o wartości nominalnej 1,00 LVL za kwotę 48.000 tys. EUR oraz szacowaną kwotę wyrównania, stanowiącą różnicę pomiędzy szacowaną wartością aktywów netto (ustalaną po zamknięciu transakcji na podstawie bilansu zamknięcia AAS Balta przygotowanego przez PZU i zaakceptowanego przez RSA) a kwotą referencyjną aktywów netto.

Nabycie akcji AAS Balta było uzależnione od spełnienia się następujących warunków zawieszających:

- uzyskania decyzji Komisji Finansowej i Rynków Kapitałowych Republiki Łotewskiej na nabycie Akcji AAS Balta zgodnie z właściwymi przepisami prawa łotewskiego (łącznie z oświadczeniem o braku zastrzeżeń);
- uzyskania zgody antymonopolowej Komisji Europejskiej lub łotewskiego organu antymonopolowego (w zależności, który z organów będzie właściwy w sprawie), łącznie z oświadczeniem o braku zastrzeżeń;
- uzyskania zgody ukraińskiego organu antymonopolowego.

Zamknięcie transakcji nabycia AAS Balta nastąpiło w dniu 30 czerwca 2014 roku i od tego dnia AAS Balta została objęta konsolidacją metodą pełną. Płatność za akcje AAS Balta dokonana w dniu zamknięcia transakcji wyniosła 49.172 tys. EUR (wg kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień dokonania transakcji – 204.202 tys. zł).

Do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego nie został sporządzony ostateczny bilans zamknięcia transakcji, dlatego przedstawione poniżej rozliczenie nabycia akcji AAS Balta ma charakter wstępny.

Wstępne rozliczenie nabycia akcji AAS Balta

W trakcie kalkulacji wartości firmy dokonano aktualizacji wartości księgowych aktywów i zobowiązań AAS Balta do wartości godziwej oraz zidentyfikowano nowe wartości niematerialne – znak towarowy, relacje z klientami, relacje z brokerami oraz bieżącą wartość czynnych polis, niewykazywane do tej pory przez spółkę.

Wszystkie kwoty w poniższej tabeli wyrażono w tys. EUR.

Wartość godziwa przejętych aktywów na moment objęcia kontroli (w tys. EUR)	
Wartości niematerialne	2 914
Rzeczowe aktywa trwałe	2 923
Aktywa finansowe	35 309
Należności	10 429
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	6 973
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	982
Inne aktywa	4 520
Zidentyfikowane w trakcie przejęcia nowe wartości niematerialne, w tym:	30 094
- znak towarowy	8 600
- relacje z klientami	14 193
- relacje z brokerami	1 107
- bieżąca wartość czynnych polis	6 194
Aktywa łącznie (w tys. EUR)	94 144
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	46 270
Zobowiązania	8 488
Udziały niekontrolujące	2
Udział w nabytych aktywach netto (w tys. EUR)	39 384
Zapłacona cena (w tys. EUR)	49 172
Wyliczona wartość firmy (w tys. EUR)	9 788

2.5. Nabycie akcji Link4

Na podstawie podpisanej w dniu 17 kwietnia 2014 roku umowy sprzedaży akcji Link 4 PZU nabył od RSA 111.354.305 akcji imiennych w Link4 stanowiących 100% kapitału zakładowego Link4 i upoważniających do 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu Link4 („Akcje Link4”) o wartości nominalnej 1,00 zł każda za kwotę 90.000 tys. EUR oraz szacowaną kwotę wyrównania, stanowiącą różnicę pomiędzy szacowaną wartością aktywów netto a kwotą referencyjną aktywów netto (faktyczna kwota wyrównania zostanie ustalona po zamknięciu transakcji na podstawie bilansu zamknięcia Link4 przygotowanego przez PZU i zaakceptowanego przez RSA).

Nabycie Akcji Link4 było uzależnione od spełnienia się następujących warunków zawieszających:

- uzyskania zgody KNF;
- uzyskania zgody antymonopolowej Komisji Europejskiej lub Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (w zależności, który z organów będzie właściwy w sprawie), łącznie z oświadczeniem o braku zastrzeżeń;
- uzyskania zgody KNF na spłatę podporządkowanej umowy pożyczki pomiędzy InTouch Insurance Group B.V. a Link4 z dnia 4 marca 2009 roku z późniejszymi zmianami;
- uzyskania zgody ukraińskiego organu antymonopolowego.

Zamknięcie transakcji nabycia Link4 nastąpiło w dniu 15 września 2014 roku i od tego dnia Link4 został objęty konsolidacją metodą pełną. Płatność za akcje Link4 dokonana w dniu zamknięcia transakcji wyniosła 93.886 tys. EUR (wg kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień dokonania transakcji – 393.917 tys. zł).

Do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego nie został sporządzony ostateczny bilans zamknięcia transakcji, dlatego przedstawione poniżej rozliczenie nabycia akcji Link4 ma charakter wstępny.

Wstępne rozliczenie nabycia akcji Link4

Rozliczenie nabycia akcji Link4 przeprowadzono na podstawie danych spółki sporządzonych na dzień 31 sierpnia 2014 roku. W ocenie PZU nie wystąpiły istotne różnice w danych księgowych pomiędzy 31 sierpnia 2014 roku a 15 września 2014 roku, czyli dniem objęcia kontroli.

W trakcie kalkulacji wartości firmy dokonano aktualizacji wartości księgowych aktywów i zobowiązań Link4 do wartości godziwej oraz zidentyfikowano nowe wartości niematerialne – znak towarowy i bieżącą wartość czynnych polis, niewykazywane do tej pory przez spółkę.

Wszystkie kwoty w poniższej tabeli wyrażono w tys. zł.

Wartość godziwa przejętych aktywów na moment objęcia kontroli	
Wartości niematerialne	8 552
Rzeczowe aktywa trwałe	10 698
Aktywa finansowe	476 439
Należności	65 354
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	28 961
Inne aktywa	26 634
Zidentyfikowane w trakcie przejęcia nowe wartości niematerialne, w tym:	117 266
- znak towarowy	50 000
- bieżąca wartość czynnych polis	67 266
Aktywa łącznie	733 904
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	493 973
Zobowiązania	82 827
Udział w nabytych aktywach netto	157 104
Zapłacona cena	393 917
Wyliczona wartość firmy	236 813

2.6. Nabycie udziałów Centrum Medyczne Medica sp. z o.o.

W dniu 8 kwietnia 2014 roku doszło do podpisania umowy sprzedaży udziałów spółki Orlen Medica Sp. z o.o. (od dnia 4 czerwca 2014 roku działającej pod firmą Centrum Medyczne Medica sp. z o.o., dalej „CM Medica”) pomiędzy Polskim Koncernem Naftowym Orlen SA („PKN Orlen”) jako sprzedawcą i PZU FIZ AN BIS 2 jako kupującym („Umowa sprzedaży udziałów CM Medica”).

Na podstawie Umowy sprzedaży udziałów CM Medica PZU FIZ AN BIS 2 nabył od PKN Orlen 17.983 udziałów w CM Medica o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, stanowiących 100% udziałów w kapitale zakładowym oraz dających prawo do 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Przeniesienie udziałów nastąpiło w dniu 9 maja 2014 roku.

Łączna cena nabycia 17.983 udziałów CM Medica ostatecznie wyniosła 43.344 tys. zł.

W ramach Umowy sprzedaży udziałów CM Medica PZU został pośrednim właścicielem 4.525 udziałów spółki działającej pod firmą Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” Sp. z o.o. o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, stanowiących 98,58% udziałów w kapitale zakładowym oraz dających prawo do 98,58% głosów na Zgromadzeniu Wspólników, których właścicielem jest CM Medica.

Od dnia 9 maja 2014 roku CM Medica, jak i Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” sp. z o.o. zostały objęte konsolidacją metodą pełną.

Rozliczenie nabycia udziałów CM Medica

Rozliczenie nabycia udziałów CM Medica i jej spółki zależnej przeprowadzono na podstawie danych tych spółek sporządzonych na dzień 30 kwietnia 2014 roku. W ocenie PZU nie wystąpiły istotne różnice w danych księgowych pomiędzy 30 kwietnia 2014 roku a 9 maja 2014 roku, czyli dniem objęcia kontroli.

W trakcie kalkulacji wartości firmy dokonano aktualizacji wartości księgowych rzeczowych aktywów trwałych CM Medica i jej spółki zależnej do wartości godziwej oraz zidentyfikowano nowe wartości niematerialne – relacje z klientami, niewykazywane do tej pory przez te spółki.

Wartość godziwa przejętych aktywów na moment objęcia kontroli	
Wartości niematerialne	67
Rzeczowe aktywa trwałe	12 884
Aktywa finansowe	1 358
Należności	3 341
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 237
Inne aktywa	627
Zidentyfikowane w trakcie przejścia nowe wartości niematerialne – relacje z klientami	15 378
Aktywa łącznie	34 892
Zobowiązania	7 465
Udziały niekontrolujące	41
Udział w nabytych aktywach netto	27 386
Zapłacona cena	43 344
Wyliczona wartość firmy	15 958

2.7. Nabycie udziałów Prof-med sp. z o.o.

W dniu 8 kwietnia 2014 roku doszło do podpisania umowy sprzedaży udziałów spółki działającej pod firmą Specjalistyczna Przychodnia Przemysłowa „Prof-med” Sp. z o.o. („Prof-med”) pomiędzy Anwilem SA („Anwil”) jako sprzedawcą i PZU FIZ AN BIS 2 jako kupującym („Umowa sprzedaży udziałów Prof-med”).

Na podstawie Umowy sprzedaży udziałów Prof-med PZU FIZ AN BIS 2 nabył od Anwilu 136 udziałów w Prof-med o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, stanowiących 96,45% udziałów w kapitale zakładowym oraz dających prawo do 96,45% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Przeniesienie udziałów nastąpiło w dniu 12 maja 2014 roku.

Łączna cena nabycia 136 udziałów Prof-med ostatecznie wyniosła 3.760 tys. zł. Od dnia 12 maja 2014 roku Prof-med został objęty konsolidacją metodą pełną.

Rozliczenie nabycia udziałów Prof-med

Rozliczenie nabycia udziałów Prof-med przeprowadzono na podstawie danych księgowych sporządzonych na dzień 30 kwietnia 2014 roku. W ocenie PZU nie wystąpiły istotne różnice w danych księgowych pomiędzy 30 kwietnia 2014 roku a 12 maja 2014 roku, czyli dniem objęcia kontroli.

W trakcie kalkulacji wartości firmy dokonano aktualizacji wartości księgowych rzeczowych aktywów trwałych Prof-Med do wartości godziwej oraz zidentyfikowano nowe wartości niematerialne – relacje z klientami, niewykazywane do tej pory przez spółkę.

Wartość godziwa przejętych aktywów na moment objęcia kontroli	
Wartości niematerialne	9
Rzeczowe aktywa trwałe	317
Aktywa finansowe	768
Należności	577
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31
Inne aktywa	13
Zidentyfikowane w trakcie przejęcia nowe wartości niematerialne – relacje z klientami	767
Aktywa łącznie	2 482
Zobowiązania	683
Udziały niekontrolujące	64
Udział w nabytych aktywach netto	1 735
Zapłacona cena	3 760
Wyliczona wartość firmy	2 025

2.8. Nabycie akcji spółki PZU Finance AB (publ)

W dniu 2 czerwca 2014 roku PZU nabył akcje spółki PZU Finance AB (publ) (do dnia 16 czerwca 2014 roku działającej pod firmą Goldcup 9812 AB) za kwotę 500 tys. SEK (236 tys. zł), która od tego dnia została objęta konsolidacją metodą pełną.

Dnia 3 lipca 2014 roku spółka wyemitowała obligacje, o czym mowa w punkcie 9.13.

3. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości

Szczegółowe zasady (polityka) rachunkowości zostały zaprezentowane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej za 2013 rok, podpisanym przez Zarząd PZU w dniu 11 marca 2014 roku i na temat którego biegły rewident wydał tego samego dnia opinię bez zastrzeżeń („Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU za 2013 rok”).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU za 2013 rok dostępne jest na stronie internetowej PZU pod adresem www.pzu.pl w zakładce „Relacje inwestorskie”.

Poniżej zaprezentowano zasady rachunkowości dotyczące rozliczenia nabycia nowych jednostek zależnych.

3.1. Nabycia jednostek zależnych

Nabycia jednostek zależnych rozlicza się metodą przejęcia, zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek”.

W przypadku każdego nabycia jednostki ustalana jest jednostka przejmująca oraz dzień przejęcia, którym jest dzień objęcia kontroli nad nabywaną jednostką. W dniu przejęcia ujmuje się, osobno od wartości firmy, możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa, przejęte zobowiązania oraz wszelkie niekontrolujące udziały w nabytej jednostce.

W dniu przejęcia, możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania wycenia się w wartości godziwej. W przypadku każdego nabycia, wszelkie niekontrolujące udziały w nabywanym podmiocie wycenia się w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto nabywanego podmiotu.

Wartość firmy ujmuje się na dzień nabycia i wycenia w kwocie nadwyżki sumy:

- przekazanej zapłaty wycenionej w wartości godziwej na dzień nabycia;
- wartości wszelkich niekontrolujących udziałów w nabywanej jednostce, wycenionych tak, jak opisano powyżej;

nad ustaloną na dzień nabycia kwotą netto wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Wartości niematerialne przejęte w transakcji nabycia jednostki zależnej ujmuje się w wartości godziwej ustalonej na dzień przejęcia. Wartość godziwa składnika wartości niematerialnych odzwierciedla oczekiwania dotyczące prawdopodobieństwa osiągnięcia w przyszłości przez jednostkę korzyści ekonomicznych z tego składnika. Wartość godziwą wartości niematerialnych określa się w następujący sposób:

- znak towarowy – metodą zwolnienia z opłat licencyjnych (ang. *relief-from-royalty method*), bazującą na potencjalnych oszczędnościach na opłatach licencyjnych, których jednostka nie ponosi, będąc właścicielem danego znaku towarowego. Przy wycenie znaku towarowego została uwzględniona korzyść amortyzacji podatkowej - TAB (ang. *tax amortisation benefit*).
- relacje z brokerami oraz relacje z klientami – metodą wielookresowej nadwyżki dochodów - MEEM (ang. *multiperiod excess earnings method*) bazującą na bieżącej wartości przyszłych zysków generowanych przez poszczególne relacje. W metodzie tej wartość godziwa określana jest na podstawie zdyskontowanych przyszłych strumieni pieniężnych wynikających z dodatkowego przychodu generowanego przez spółkę posiadającą daną wartość niematerialną ponad przychody generowane przez spółkę, która takiej wartości nie posiada. Na potrzeby oszacowania wartości godziwej relacji dokonuje się ich identyfikacji, określa prognozowany okres ich dalszego trwania (poprzez przyjęcie odpowiedniego wskaźnika odejść) oraz prognozowane przychody i koszty związane z poszczególnymi relacjami. Tak wyliczone przepływy pomniejszane są o wymagany zwrot na innych aktywach – CAC (ang. *contributory asset charge*) przyczyniających się do generowania przychodów z relacji (środki trwałe, zorganizowana siła robocza, znak towarowy oraz pozostałe wartości niematerialne). Jeżeli istnieją struktury podatkowe, umożliwiające przeciętnemu uczestnikowi rynku podatkową amortyzację relacji – w jej wycenie uwzględniono TAB;
- value in force – przyszłe zyski z zawartych umów ubezpieczenia – jako potencjalna nadwyżka wartości księgowej rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nad ich wartością godziwą, z uwzględnieniem odroczonego kosztów akwizycji.

Zidentyfikowane wartości niematerialne (z wyjątkiem znaku towarowego) podlegają późniejszej amortyzacji przez szacowany okres generowania przez nie przepływów pieniężnych. Znak towarowy, jako wartość niematerialna o nieokreślonym czasie użytkowania nie podlega amortyzacji, natomiast będzie poddawany testom na utratę wartości, zgodnie z MSR 36. Amortyzacja wartości niematerialnych zidentyfikowanych w wyniku transakcji przejęcia obciąża pozostałe koszty operacyjne skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

3.2. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Komisję Europejską na dzień 30 września 2014 roku, w tym zgodnie z wymogami MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu w sprawie informacji bieżących i okresowych.

3.3. Wprowadzenie nowych MSSF

3.3.1. Standardy i interpretacje oraz zmiany standardów wchodzące w życie od 1 stycznia 2014 roku

W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano następujące nowe standardy i interpretacje oraz zmiany standardów:

Nazwa standardu/interpretacji	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia	Rozporządzenie zatwierdzające standard lub interpretację	Komentarz
MSSF 10 – Skonsolidowane sprawozdania finansowe	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012	MSSF 10 zastępuje wytyczne dotyczące konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” i SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” poprzez wprowadzenie jednolitego modelu konsolidacji dla wszystkich jednostek na podstawie kontroli, niezależnie od charakteru inwestycji (tj. tego, czy jednostka jest kontrolowana poprzez prawa głosu inwestorów czy poprzez inne ustalenia umowne, powszechnie stosowane w jednostkach specjalnego przeznaczenia). Zgodnie z MSSF 10, kontrola opiera się na tym, czy inwestor posiada zdolność kontroli nad inwestycją, ekspozycję lub prawo do zmiennych zysków powstałych z zaangażowania w inwestycję oraz możliwość korzystania z kontroli nad inwestycją w celu wpłynięcia na wysokość zwrotu z inwestycji. W wyniku zastosowania MSSF 10 od początku 2014 roku konsolidacją objęto Subfundusz PZU Energia Medycyna Ekologia, Subfundusz PZU Akcji Rynków Wschodzących, Subfundusz PZU Akcji Spółek Dywidendowych, PZU FIZ Forte. W aktywach i zobowiązaniach bilansu rozpoznano aktywa i zobowiązania konsolidowanych funduszy zamiast jednostek uczestnictwa. Wpływ zastosowania nowego standardu na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej, skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów zaprezentowano w punkcie 3.4.1. Ze względu na retrospektywne zastosowanie nowego standardu, dane za 2013 rok uległy przekształceniu.
MSSF 11 – Wspólne ustalenia umowne	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012	MSSF 11 wprowadza nowe regulacje rachunkowości w odniesieniu do wspólnych ustaleń umownych, zastępując MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”. Możliwość zastosowania metody konsolidacji proporcjonalnej została usunięta. Ponadto, MSSF 11 eliminuje termin „wspólnie kontrolowane aktywa” pozostawiając rozróżnienie na wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcie. Zastosowanie MSSF 11 nie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.

Nazwa standardu/interpretacji	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia	Rozporządzenie zatwierdzające standard lub interpretację	Komentarz
MSSF 12 – Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012	MSSF 12 wymaga dostarczenia zwiększonej informacji zarówno na temat jednostek objętych konsolidacją, jak i jednostek nieobjętych konsolidacją. Celem MSSF 12 jest dostarczanie informacji tak, aby użytkownicy sprawozdań finansowych mogli ocenić podstawę kontroli, ograniczenia narzucone na skonsolidowane aktywa i pasywa, ekspozycję na ryzyko wynikające z zaangażowania w strukturalne jednostki nieobjęte konsolidacją oraz zaangażowanie niekontrolujących posiadaczy udziałów w operacjach skonsolidowanych jednostek. W wyniku zastosowania MSSF 12 Grupa PZU zaprezentowała dodatkowe ujawnienia dotyczące posiadanych jednostek stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięć. Ponieważ w Grupie PZU nie istnieją jednostki zależne posiadające udziały niekontrolujące istotne dla Grupy PZU nie zaprezentowano ujawnień wymaganych przez MSSF 12 dla takich jednostek.
Wytyczne przejściowe (zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)	1 stycznia 2013 ¹⁾	313/2013	Zmiany mają na celu dostarczenie dodatkowych objaśnień na temat przepisów przejściowych w MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 w taki sposób, aby ograniczyć wymogi przekształcenia danych porównawczych tylko do poprzedzającego okresu porównawczego.
Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27 – Jednostki inwestycyjne	1 stycznia 2014	1174/2013	Zmiany zwalniają z wymogu konsolidacji (zgodnie z MSSF 10) oraz wymagają od jednostek inwestycyjnych ujmowania poszczególnych jednostek zależnych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zamiast konsolidacji. Zmiany zawierają także wymogi dotyczące ujawnień dla jednostek inwestycyjnych. Zmiana nie dotyczy Grupy PZU.
Znowelizowany MSR 27 – Jednostkowe sprawozdania finansowe	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012	Wymagania dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych nie uległy zmianie i są zawarte w znowelizowanym MSR 27. Inne części MSR 27 zostały zastąpione przez MSSF 10. Zmiana nie dotyczy Grupy PZU.
Znowelizowany MSR 28 – Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	1 stycznia 2013 ¹⁾	1254/2012	MSR 28 zmieniono w wyniku publikacji MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12.
Zmiany do MSR 32 – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych	1 stycznia 2014	1256/2012	Zmiany doprecyzowują zasady kompensowania i skupiają się na czterech głównych obszarach: wyjaśnieniu, na czym polega „posiadanie możliwego do wyegzekwowania prawa do przeprowadzania kompensaty”; jednoczesnym przeprowadzaniu kompensat i rozliczeń; kompensowaniu zabezpieczeń; pojęciu jednostki rozliczeniowej na potrzeby kompensat. Zmiana nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.

Nazwa standardu/interpretacji	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia	Rozporządzenie zatwierdzające standard lub interpretację	Komentarz
Zmiany do MSR 36 – ujawniania dotyczące wartości odzyskiwalnej dla aktywów niefinansowych	1 stycznia 2014	1374/2013	Zmiany do MSR 36 o niewielkim zakresie dotyczą doprecyzowania wymogu ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości i jednocześnie ta wartość odzyskiwalna jest oparta na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Zmiana nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.
Zmiany do MSR 39 – Odnowienie instrumentów pochodnych i kontynuowanie rachunkowości zabezpieczeń	1 stycznia 2014	1375/2013	Zmiany o niewielkim zakresie dają możliwość dalszego stosowania rachunkowości zabezpieczeń w przypadku nowacji instrumentu pochodnego (wyznaczonego jako instrument zabezpieczający) w taki sposób, że jego stroną staje się kontrahent centralny, pod warunkiem spełnienia określonych warunków. Zmiana nie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU (brak stosowania rachunkowości zabezpieczeń).

¹⁾ Komisja Europejska głosowała za tym, aby regulacja obowiązywała najpóźniej dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia 1 stycznia 2014 roku (wcześniejsze stosowanie było dozwolone).

3.3.2. Standardy i interpretacje oraz zmiany standardów, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują

Następujące standardy i interpretacje oraz zmiany standardów zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują:

- Zatwierdzone przez Komisję Europejską:

Nazwa standardu/interpretacji	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia	Rozporządzenie zatwierdzające standard lub interpretację	Komentarz
Interpretacja KIMSF 21 - Opłaty publiczne	17 czerwca 2014 lub później	634/2014	KIMSF 21 to interpretacja MSR 37 - Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. MSR 37 określa kryteria rozpoznawania zobowiązania, jednym z których jest wymóg posiadania obecnego obowiązku wynikającego z przeszłych zdarzeń (tzw. zdarzenie obligujące). Interpretacja wyjaśnia, że zdarzeniem skutkującym powstaniem zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej jest działalność podlegająca opłacie publicznej, określona w odpowiednich przepisach prawnych. Zmiana nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.

- niezatwierdzone przez Komisję Europejską:

Nazwa standardu/interpretacji	Data wydania przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia (wg Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości)	Komentarz
MSSF 9 - Instrumenty finansowe	24 lipca 2014	1 stycznia 2018	Standard zastępuje MSR 39 i określa wymogi w zakresie ujmowania i wyceny, utraty wartości, zaprzestania ujmowania oraz rachunkowości zabezpieczeń. Standard wprowadza nowe podejście do klasyfikacji aktywów finansowych, która uzależniona jest od charakterystyki przepływów pieniężnych oraz modelu biznesowego związanymi z danymi aktywami. Standard ujednolica także model utraty wartości w stosunku do wszystkich instrumentów finansowych. Nowy model oczekiwanej straty z tytułu utraty wartości wymaga szybszego uznawania oczekiwanych strat kredytowych. Standard wprowadza zreformowany model rachunkowości zabezpieczeń, z rozszerzonymi wymaganiami ujawnień o działalności zarządzania ryzykiem. Z uwagi na odległy termin wejścia w życie nie dokonano oszacowań wpływu zastosowania MSSF 9 na całkowite dochody i kapitały własne Grupy PZU.
Zmiany do MSR 19 – Świadczenia pracownicze – Programy określonych świadczeń – składki pracownicze	21 listopada 2013	1 lipca 2014	Drobne zmiany dotyczą zakresu zastosowania MSR 19 do składek od pracowników lub osób trzecich płaconych na rzecz programów określonych świadczeń. Celem zmian jest uproszczenie rozliczania składek, które są niezależne od liczby przepracowanych lat pracy (np. składek pracowniczych, obliczanych jako stały procent wynagrodzenia). Zmiana nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.
MSSF 14 – Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	30 stycznia 2014	1 stycznia 2016	Umożliwienie podmiotom stosującym MSSF po raz pierwszy, a które obecnie ujmują odroczone salda z działalności regulowanej zgodnie z ich poprzednimi, ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości, kontynuację ujmowania tych sald po przejściu na MSSF. Zmiana nie dotyczy Grupy PZU.

Nazwa standardu/interpretacji	Data wydania przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia (wg Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości)	Komentarz
MSSF 15 – Przychody z tytułu umów z klientami	28 maja 2014	1 stycznia 2017	MSSF 15 określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, jak i wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych ujawnień. Standard zastępuje MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz wiele interpretacji związanych z ujmowaniem przychodów. Standard ma zastosowanie do prawie wszystkich umów z klientami (główne wyjątki dotyczą umów leasingowych, instrumentów finansowych oraz umów ubezpieczeniowych). Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby odzwierciedlić transfer towarów lub usług na rzecz klientów oraz w takiej kwocie, która odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), do którego spółka spodziewa się uzyskać prawo w zamian za towary lub usługi. Standard dostarcza również wytyczne ujmowania transakcji, które nie były szczegółowo regulowane przez dotychczasowe standardy (np. przychody z usług czy modyfikacja umów), jak i obszerniejsze wyjaśnienia na temat ujmowania umów wieloelementowych. Z uwagi na odległy termin wejścia w życie oraz brak zastosowania w odniesieniu do ubezpieczeniowych podmiotów Grupy PZU nie oszacowano potencjalnego wpływu zastosowania nowego standardu na całkowite dochody i kapitały własne.
Zmiany do MSSF 2010-2012	12 grudnia 2013	1 lipca 2014	Zmiany do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do Standardów (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38), ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: definicji „warunku nabycia uprawnień”; księgowego ujęcia zapłaty warunkowej w ramach połączenia jednostek; łączenia segmentów operacyjnych i uzgodnienia aktywów segmentów sprawozdawczych z aktywami jednostki; wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań; proporcjonalnego przeliczenia skumulowanego umorzenia w modelu przeszacowania oraz definicji kadry zarządzającej. Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.

Nazwa standardu/interpretacji	Data wydania przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia (wg Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości)	Komentarz
Zmiany do MSSF 2011-2013	12 grudnia 2013	1 lipca 2014	Zmiany do różnych standardów i interpretacji w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do Standardów (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa. Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: znaczenia obowiązujących MSSF w MSSF 1; zakresu wyłączeń z zakresu standardu dotyczących wspólnych przedsięwzięć; zakresu paragrafu 52 MSSF 13 (wyjątek dotyczący ekspozycji netto) oraz doprecyzowania powiązań między MSSF 3 a MSR 40 (usługi dodatkowe).
			Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.
Zmiany do MSSF 2012-2014	25 września 2014	1 stycznia 2016	Zmiany do MSSF 5 – dodanie wskazówek dotyczących reklasyfikacji aktywów z przeznaczonych do sprzedaży do przeznaczonych do dystrybucji do właścicieli i odwrotnie oraz przypadków zaprzestania klasyfikacji aktywów przeznaczonych do dystrybucji do właścicieli. Zmiany do MSSF 7 – dodanie wskazówek dotyczących ujawnień związanych z umowami obsługi aktywów oraz wyjaśnień zastosowania zmian do MSSF 7 dotyczących kompensat w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych. Zmiana do MSR 19 – wyjaśnienie, że obligacje korporacyjne wysokiej jakości wykorzystywane w szacowaniu stopy dyskontowej używanej w kalkulacji świadczeń po okresie zatrudnienia powinny być denominowane w tej samej walucie, w której będą wypłacane świadczenia (a zatem aktywność rynku na te obligacje powinna być oceniana na poziomie waluty). Zmiany do MSR 34 – uszczegółowienie pojęć.
			Zmiana nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 – Sprzedaż lub przeniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem	11 września 2014	1 stycznia 2016	Główną konsekwencją zmiany jest rozpoznanie całości zysku lub straty w sytuacji gdy transakcja dotyczy zorganizowanego biznesu (niezależnie od tego, czy jest on umiejscowiony w jednostce zależnej czy nie), natomiast częściowe zyski lub straty rozpoznaje się, gdy transakcja dotyczy poszczególnych aktywów, które nie tworzą zorganizowanego biznesu, nawet jeżeli znajdują się w jednostce zależnej.
			Zmiana nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.
Zmiany do MSSF 11 – Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności	6 maja 2014	1 stycznia 2016	Zmiana precyzuje, że nabywcy udziałów we wspólnych operacjach powinni stosować wszystkie zasady dotyczące rachunkowości przejęć wynikające z MSSF 3 i innych MSSF, które nie stoją w sprzeczności z MSSF 11 oraz ujawniać informacje wymagane w tych standardach.
			Zmiana nie powinna mieć wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy PZU.

Nazwa standardu/interpretacji	Data wydania przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości	Data wejścia w życie dla rocznych okresów rozpoczynających się od dnia (wg Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości)	Komentarz
Zmiany do MSR 16 i MSR 38 – wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji	12 maja 2014	1 stycznia 2016	Zmiana precyzuje, że przyjęcie metod amortyzacji opartych na przychodach generowanych przez aktywa nie jest właściwe. Zmiana nie powinna mieć wpływu na skonsolidowane sprawozdania finansowego Grupy PZU.
Zmiana do MSR 16 i MSR 41 – Rośliny produkcyjne	30 czerwca 2014	1 stycznia 2016	Zmiana wprowadza definicję aktywów produkcyjnych i usuwa je z zakresu stosowania MSR 41 przenosząc je do MSR 16, co będzie skutkowało zmianą metody wyceny. Zmiana nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.
Zmiana do MSR 27 – metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym	12 sierpnia 2014	1 stycznia 2016	Zmiana zezwala jednostkom stosowanie metody praw własności do wyceny inwestycji w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia w jednostkowych sprawozdaniach finansowych. Zmiana nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU.

3.4. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości i porównywalność danych finansowych

W 2014 roku dokonano niżej opisanej zmiany zasad (polityki) rachunkowości.

3.4.1. Zastosowanie MSSF 10

Grupa PZU zastosowała MSSF 10 od 1 stycznia 2014 roku, który jest dniem pierwszego zastosowania, w rozumieniu punktu C2B MSSF 10.

W wyniku zastosowania MSSF 10 objęto konsolidacją fundusze inwestycyjne – Subfundusz PZU Energia Medycyna Ekologia, Subfundusz PZU Akcji Rynków Wschodzących, Subfundusz PZU Akcji Spółek Dywidendowych, PZU FIZ Forte. Oznacza to, że aktywa oraz zobowiązania tych funduszy zostały ujęte w stosownych pozycjach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zamiast dotychczasowej prezentacji wartości inwestycji w dany fundusz w wartości godziwej w odpowiedniej pozycji „Aktywów finansowych” skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Informacje o istotnych szacunkach przyjętych przez Grupę PZU w związku ze stosowaniem MSSF 10 zaprezentowano w punkcie 4.

W tabelach zaprezentowano wpływ zastosowania MSSF 10 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej, skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z innych całkowitych dochodów.

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Aktywa	31 grudnia 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	31 grudnia 2013 <i>(przekształcone)</i>	30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 stycznia 2013 <i>(przekształcone)</i>
Wartości niematerialne	308 726	-	308 726	233 408	-	233 408	183 238	-	183 238
Wartość firmy	8 519	-	8 519	8 569	-	8 569	8 474	-	8 474
Rzeczowe aktywa trwałe	927 281	-	927 281	974 487	-	974 487	992 317	-	992 317
Nieruchomości inwestycyjne	1 474 770	-	1 474 770	1 610 828	-	1 610 828	564 404	-	564 404
Jednostki wyceniane metodą praw własności	48 595	-	48 595	37 548	-	37 548	-	-	-
Aktywa finansowe									
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	18 859 902	-	18 859 902	23 890 485	-	23 890 485	21 117 559	-	21 117 559
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	1 922 173	(2 061)	1 920 112	2 187 301	(2 073)	2 185 228	3 924 501	(100 092)	3 824 409
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	19 790 102	114 074	19 904 176	16 782 703	111 841	16 894 544	15 628 401	66 081	15 694 482
Pożyczki	14 116 537	285 001	14 401 538	11 039 933	91 001	11 130 934	9 752 615	-	9 752 615
Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	2 664 986	6 978	2 671 964	2 956 652	5 185	2 961 837	1 835 793	5 080	1 840 873
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	526 605	-	526 605	468 098	-	468 098	749 334	-	749 334
Szacowane regresy i odzyski	129 950	-	129 950	107 090	-	107 090	121 632	-	121 632
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16 949	-	16 949	14 975	-	14 975	13 963	-	13 963
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	34 895	-	34 895	5 310	-	5 310	80 646	-	80 646
Odroczone koszty akwizycji	609 819	-	609 819	569 656	-	569 656	574 489	-	574 489
Inne aktywa	195 449	-	195 449	171 466	-	171 466	178 646	-	178 646
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	548 266	20 891	569 157	462 070	16 982	479 052	136 586	125 477	262 063
Aktywa związane z działalnością kontynuowaną	62 183 524	424 883	62 608 407	61 520 579	222 936	61 743 515	55 862 598	96 546	55 959 144
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	178 897	-	178 897	119 534	-	119 534	46 962	-	46 962
Aktywa, razem	62 362 421	424 883	62 787 304	61 640 113	222 936	61 863 049	55 909 560	96 546	56 006 106

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Kapitały i zobowiązania	31 grudnia 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	31 grudnia 2013 <i>(przekształcone)</i>	30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 stycznia 2013 <i>(przekształcone)</i>
Kapitały									
Wyemitowany kapitał podstawowy oraz inne kapitały przypadające udziałowcom jednostki dominującej									
Kapitał podstawowy	86 352	-	86 352	86 352	-	86 352	86 352	-	86 352
Pozostałe kapitały	9 061 508	(157)	9 061 351	9 078 074	(167)	9 077 907	9 105 450	(75)	9 105 375
Akcje własne	-	(110)	(110)	-	(110)	(110)	-	-	-
Kapitał zapasowy	8 855 999	-	8 855 999	8 817 063	-	8 817 063	8 780 212	-	8 780 212
Kapitał z aktualizacji wyceny	242 344	(47)	242 297	296 394	(57)	296 337	363 242	(75)	363 167
Zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw pracowniczych	902	-	902	-	-	-	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	(37 737)	-	(37 737)	(35 383)	-	(35 383)	(38 004)	-	(38 004)
Niepodzielony wynik	3 963 586	1	3 963 587	3 436 788	21	3 436 809	4 998 329	75	4 998 404
Zysk (strata) z lat ubiegłych	2 396 978	159	2 397 137	2 398 406	159	2 398 565	4 998 329	75	4 998 404
Zysk (strata) netto	3 293 654	(158)	3 293 496	2 765 428	(138)	2 765 290	-	-	-
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	(1 727 046)	-	(1 727 046)	(1 727 046)	-	(1 727 046)	-	-	-
Udziały niekontrolujące	16 341	-	16 341	80 753	-	80 753	79 138	-	79 138
Kapitały, razem	13 127 787	(156)	13 127 631	12 681 967	(146)	12 681 821	14 269 269	-	14 269 269

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Kapitały i zobowiązania	31 grudnia 2013 (historyczne)	Korekta	31 grudnia 2013 (przekształcone)	30 września 2013 (historyczne)	Korekta	30 września 2013 (przekształcone)	1 stycznia 2013 (historyczne)	Korekta	1 stycznia 2013 (przekształcone)
Zobowiązania									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe									
Rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	4 540 011	-	4 540 011	4 542 640	-	4 542 640	4 537 167	-	4 537 167
Rezerwa ubezpieczeń na życie	16 048 191	-	16 048 191	16 024 700	-	16 024 700	15 675 243	-	15 675 243
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	6 586 781	-	6 586 781	6 157 487	-	6 157 487	5 878 445	-	5 878 445
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	5 761 332	-	5 761 332	5 747 883	-	5 747 883	5 660 281	-	5 660 281
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	2 893	-	2 893	2 256	-	2 256	4 227	-	4 227
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	477 987	-	477 987	492 360	-	492 360	531 617	-	531 617
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	3 907 221	-	3 907 221	3 710 753	-	3 710 753	3 113 798	-	3 113 798
Kontrakty inwestycyjne									
- o gwarantowanych i ustalonych warunkach	1 250 492	-	1 250 492	1 298 483	-	1 298 483	1 297 224	-	1 297 224
- na rachunek i ryzyko klienta	870 545	-	870 545	902 949	-	902 949	1 001 923	-	1 001 923
Rezerwy na świadczenia pracownicze	123 380	-	123 380	110 171	-	110 171	107 307	-	107 307
Inne rezerwy	192 906	-	192 906	233 454	-	233 454	267 456	-	267 456
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	255 399	-	255 399	360 597	-	360 597	357 557	-	357 557
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	53 372	-	53 372	171 831	-	171 831	21 658	-	21 658
Instrumenty pochodne	237 749	-	237 749	238 690	243	238 933	129 921	226	130 147
Inne zobowiązania	8 926 375	425 039	9 351 414	8 963 892	222 839	9 186 731	3 056 467	96 320	3 152 787
Zobowiązania związane z działalnością kontynuowaną	49 234 634	425 039	49 659 673	48 958 146	223 082	49 181 228	41 640 291	96 546	41 736 837
Zobowiązania, razem	49 234 634	425 039	49 659 673	48 958 146	223 082	49 181 228	41 640 291	96 546	41 736 837
Kapitały i zobowiązania, razem	62 362 421	424 883	62 787 304	61 640 113	222 936	61 863 049	55 909 560	96 546	56 006 106

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	1 lipca - 30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 lipca - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	3 907 299	-	3 907 299	12 402 550	-	12 402 550
Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto	(32 949)	-	(32 949)	(96 625)	-	(96 625)
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	3 874 350	-	3 874 350	12 305 925	-	12 305 925
						-
Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto	188 650	-	188 650	(65 685)	-	(65 685)
Składki zarobione netto	4 063 000	-	4 063 000	12 240 240	-	12 240 240
						-
Przychody z tytułu prowizji i opłat	86 018	(2 120)	83 898	229 288	(2 212)	227 076
Przychody netto z inwestycji	496 139	976	497 115	1 444 798	975	1 445 773
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	15 289	10 290	25 579	(166 478)	10 175	(156 303)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	377 902	(9 004)	368 898	580 328	(9 109)	571 219
Pozostałe przychody operacyjne	99 285	-	99 285	379 878	-	379 878
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	(2 766 535)	-	(2 766 535)	(8 218 618)	-	(8 218 618)
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	15 642	-	15 642	8 320	-	8 320
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(2 750 893)	-	(2 750 893)	(8 210 298)	-	(8 210 298)
						-
Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych	(48 396)	-	(48 396)	(60 091)	-	(60 091)
Koszty akwizycji	(493 818)	-	(493 818)	(1 466 478)	-	(1 466 478)
Koszty administracyjne	(324 493)	-	(324 493)	(965 807)	-	(965 807)
Pozostałe koszty operacyjne	(163 344)	-	(163 344)	(502 998)	-	(502 998)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	1 356 689	142	1 356 831	3 502 382	(171)	3 502 211
Koszty finansowe	(10 234)	-	(10 234)	(48 060)	-	(48 060)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności	10	-	10	1 866	-	1 866
Zysk (strata) brutto	1 346 465	142	1 346 607	3 456 188	(171)	3 456 017

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	1 lipca - 30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 lipca - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>
Podatek dochodowy						
- część bieżąca	(226 599)	-	(226 599)	(648 519)	-	(648 519)
- część odroczone	(28 747)	(26)	(28 773)	(40 834)	33	(40 801)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	1 091 119	116	1 091 235	2 766 835		2 766 697
Zysk (strata) netto, w tym:	1 091 119	116	1 091 235	2 766 835	(138)	2 766 697
- zysk (strata) przypisywany(a) właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	1 090 080	116	1 090 196	2 765 428	(138)	2 765 290
- zyski (straty) przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących	1 039	-	1 039	1 407	-	1 407

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	1 lipca - 30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 lipca - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(historyczne)</i>	Korekta	1 stycznia - 30 września 2013 <i>(przekształcone)</i>
Zysk (strata) netto	1 091 119	116	1 091 235	2 766 835	(138)	2 766 697
Inne całkowite dochody	29 188	(118)	29 070	(61 942)	18	(61 924)
Podlegające późniejszemu przeniesieniu do rachunku zysków i strat	29 188	(118)	29 070	(61 942)	18	(61 924)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	31 132	(118)	31 014	(74 912)	18	(74 894)
Różnice kursowe z przeliczenia	(3 711)	-	(3 711)	2 631	-	2 631
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do inwestycyjnych	1 767	-	1 767	10 339	-	10 339
Dochody całkowite netto, razem	1 120 307	(2)	1 120 305	2 704 893	(120)	2 704 773
- dochody całkowite przypisywane właścicielom kapitału własnego jednostki dominującej	1 119 278	(2)	1 119 276	2 703 476	(120)	2 703 356
- dochody całkowite przypisywane właścicielom udziałów niekontrolujących	1 029	-	1 029	1 417	-	1 417

4. Kluczowe szacunki i oceny

Kluczowe szacunki i oceny zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2013 rok.

W związku z zastosowaniem MSSF 10 od 1 stycznia 2014 roku Grupa PZU przyjęła, że sprawuje kontrolę nad funduszem inwestycyjnym, jeżeli łącznie spełnione są przesłanki:

- spółki Grupy PZU posiadają łącznie zdolność użycia swojej władzy nad funduszem w celu oddziaływania na wartość zwrotu z inwestycji, przy czym przesłankami tej zdolności są m. in. kontrola nad towarzystwem funduszy inwestycyjnych, znaczny udział w łącznej liczbie głosów na zgromadzeniu inwestorów lub radzie inwestorów;
- łączna ekspozycja spółek Grupy PZU na zmienne zwroty z zaangażowania w fundusz inwestycyjny jest znaczna, co oznacza, że łączny udział spółek Grupy PZU w aktywach netto tego funduszu jest równy lub przekracza 20% (przy czym do ustalenia tak rozumianego łącznego udziału nie wlicza się w tym przypadku aktywów funduszu będących aktywami netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający i kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta).

Grupa PZU dopuszcza utrzymanie konsolidacji (lub odpowiednio nieobejmowanie konsolidacją) funduszu przez okres 2 kolejnych kwartałów następujących po kwartale, na koniec którego po raz pierwszy stwierdzono spadek (lub odpowiednio wzrost) udziału w aktywach netto funduszu poniżej (lub odpowiednio powyżej) 20% w sytuacji, gdy spadek ten (lub odpowiednio wzrost) wynika z wpłat (lub odpowiednio z wypłat) dokonywanych przez uczestników spoza Grupy PZU.

5. Korekty błędów lat ubiegłych

W okresie 9 miesięcy od dnia 1 stycznia do 30 września 2014 roku nie dokonano żadnych korekt błędów lat ubiegłych.

6. Inne informacje dotyczące sposobu sporządzenia skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

6.1. Okres objęty skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres 9 miesięcy od dnia 1 stycznia do 30 września 2014 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

6.2. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Walutą funkcjonalną i prezentacyjną Grupy PZU jest polski złoty. O ile nie zaznaczono inaczej, wszystkie kwoty przedstawione w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazane są w tysiącach złotych.

6.3. Kontynuacja działalności

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki Grupy PZU w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. w okresie co najmniej 12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego. Na dzień podpisania niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie istnieją fakty i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez jednostki Grupy PZU w okresie

12 miesięcy po zakończeniu okresu sprawozdawczego na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

6.4. Działalność zaniechana

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku jednostki Grupy PZU nie zaniechały prowadzenia jakiegokolwiek rodzaju działalności, za wyjątkiem PZU AM, które zaniechało działalności maklerskiej, MPTE PZU SA, które zaniechało prowadzenia pracowniczego programu emerytalnego dla pracowników spółek Grupy PZU oraz rozpoczęcia likwidacji PZU FIZ Akcji w likwidacji i PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3 w likwidacji. Wartość aktywów znajdujących się w posiadaniu tych dwóch funduszy wg stanu na 30 września 2014 roku wynosiła odpowiednio 1.049 tys. zł i 667 tys. zł.

6.5. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy PZU nie podlega sezonowości lub cykliczności w stopniu uzasadniającym stosowanie sugestii zawartych w pkt. 21 MSR 34.

6.6. Kursy walut

W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przyjęto następujące kursy walutowe do przeliczenia danych finansowych zagranicznych jednostek podporządkowanych oraz prezentacji wybranych danych finansowych:

Waluta	1 stycznia – 30 września 2014	30 września 2014	30 czerwca 2014	1 stycznia – 31 grudnia 2013	31 grudnia 2013	1 stycznia – 30 września 2013	30 września 2013	1 stycznia 2013
LTL	1,2107	1,2093	1,2051	1,2196	1,2011	1,2231	1,2211	1,1840
UAH	0,2729	0,2554	0,2562	0,3886	0,3706	0,3933	0,3811	0,3825
EUR	4,1803	4,1755	4,1609	4,2110	4,1472	4,2231	4,2163	4,0882

Kursy te są:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – kursami średnimi NBP na dzień bilansowy;
- dla pozycji rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – kursami wyliczonymi jako średnia arytmetyczna z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego z miesięcy danego okresu.

7. Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji sprawozdania finansowego

7.1. Zastosowanie MSSF 10

Informacje na temat zastosowania MSSF 10 zaprezentowano w punkcie 3.4.1.

7.2. Emisja obligacji

Szczegółowe informacje na temat obligacji wyemitowanych przez PZU Finance AB (publ) zostały zamieszczone w punkcie 9.13.

7.3. Podział wyniku finansowego PZU za rok 2013

W dniu 17 czerwca 2014 roku Walne Zgromadzenie PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto za rok 2013. Zagadnienie zostało opisane w punkcie 22.2.

7.4. Najważniejsze dywidendy wypłacane pomiędzy spółkami Grupy PZU

Operacje te nie wpływają na wynik finansowy Grupy PZU, lecz na prezentację wyników poszczególnych segmentów.

7.4.1. Dywidenda z PZU Życie do PZU

W dniu 16 czerwca 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Życie podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku PZU Życie za rok obrotowy 2013 w kwocie 1.694.657 tys. zł w następujący sposób:

- przeznaczenie na dywidendę dla jedyne go akcjonariusza, tj. PZU, kwoty 1.330.000 tys. zł;
- przeznaczenie na kapitał zapasowy kwoty 354.657 tys. zł;
- przeznaczenie na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych kwoty 10.000 tys. zł.

Dzień ustalenia praw do dywidendy został określony na 16 czerwca 2014 roku, a dzień wypłaty na 6 października 2014 roku.

7.4.2. Dywidenda z PTE PZU do PZU Życie

W dniu 9 czerwca 2014 roku PTE PZU wypłaciło dywidendę na rzecz PZU Życie w kwocie 111.186 tys. zł.

7.4.3. Dywidenda z PZU CO do PZU

W dniu 9 maja 2014 roku PZU CO wypłaciło dywidendę na rzecz PZU w kwocie 18.222 tys. zł.

8. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

8.1. Zgody na nabycie akcji Lietuvos Draudimas AB oraz aktywów estońskiego oddziału Codan Forsikring A/S oraz zamknięcie transakcji

Po dniu 30 września 2014 roku PZU pozyskał informacje o uzyskaniu wszystkich zgód niezbędnych do nabycia akcji Lietuvos Draudimas AB oraz aktywów estońskiego oddziału Codan Forsikring A/S, w związku z czym w dniu 31 października 2014 roku doszło do zamknięcia przedmiotowych transakcji.

Szczegółowe informacje na ten temat zostały przedstawione w punkcie 25.5.

9. Noty uzupełniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

9.1. Wartość firmy

Wartość firmy	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Link4	236 813	-	-	-
AAS Balta	40 870	40 728	-	-
CM Medica	15 958	15 958	-	-
PZU CO	5 415	5 415	5 415	5 415
PZU Lietuva	3 064	3 054	3 044	3 094
Prof-med	2 025	2 025	-	-
PZU Życie	60	60	60	60
Pozostałe	42	21	-	-
Wartość firmy, razem	304 247	67 261	8 519	8 569

9.2. Jednostki wyceniane metodą praw własności

Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Nazwa jednostki	EMC Instytut Medyczny SA				GSU Pomoc Górniczy Klub Ubezpieczonych SA				Armatura Tower Sp. z o.o.			
Charakter relacji PZU z jednostką	Jednostka stowarzyszona - strategiczna				Jednostka stowarzyszona - niestrategiczna				Wspólne przedsięwzięcie - niestrategiczne			
Siedziba jednostki	Wrocław				Tychy				Kraków			
Udział w kapitale jednostki	28,58%	28,58%	29,87%	29,87%	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	50,00%	50,00%	50,00%	nd.
Udział w głosach jednostki	25,41%	25,41%	25,31%	25,31%	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	50,00%	50,00%	50,00%	nd.
Metoda wyceny w sprawozdaniu skonsolidowanym	Metoda praw własności				Metoda praw własności				Metoda praw własności			
Standard rachunkowości stosowany przez jednostkę	MSSF				PSR				MSSF			
Wartość bilansowa zaangażowania w jednostce	66 895	67 538	47 954	36 934	587	591	616	614	19	21	25	nd.
Wartość godziwa zaangażowania w jednostce	51 535	55 829	44 746	36 086	Brak – jednostka nienotowana	Brak – jednostka nienotowana	Brak – jednostka nienotowana	Brak – jednostka nienotowana	Brak – jednostka nienotowana	Brak – jednostka nienotowana	Brak – jednostka nienotowana	nd.
Wartość dywidend otrzymanych od jednostki	-	-	-	-	36	36	104	104	-	-	-	nd.
Podstawowe informacje finansowe												
Aktywa, w tym:	242 561	251 439	231 397	169 680	2 720	2 584	2 633	2 110	39	44	bd. ¹⁾	nd.
Aktywa krótkoterminowe, w tym:	56 946	67 653	79 690	35 412	2 560	2 554	2 594	2 066	39	44	bd. ¹⁾	nd.
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	25 366	35 067	59 685	12 546	2 455	2 467	2 494	1 993	37	43	bd. ¹⁾	nd.
Aktywa długoterminowe	185 615	183 786	151 707	134 268	160	30	39	44	-	-	bd. ¹⁾	nd.

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Nazwa jednostki	EMC Instytut Medyczny SA				GSU Pomoc Górniczy Klub Ubezpieczonych SA				Armatura Tower Sp. z o.o.			
Kapitały własne	136 900	139 172	139 021	70 153	1 957	1 968	2 053	2 046	38	42	bd. ¹⁾	nd.
Zobowiązania, w tym:	105 661	112 267	92 376	99 527	763	616	580	64	1	2	bd. ¹⁾	nd.
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	52 033	65 748	48 905	38 840	763	616	580	64	1	2	bd. ¹⁾	nd.
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe	18 797	28 744	23 384	12 109	-	-	-	-	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	53 628	46 519	43 471	60 687	-	-	-	-	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Długoterminowe zobowiązania finansowe	32 039	24 551	25 436	41 706	-	-	-	-	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Przychody z działalności podstawowej	182 705	122 657	172 556	125 735	578	386	677	506	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Amortyzacja	9 403	6 516	9 121	6 120	22	9	24	14	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Przychody odsetkowe	625	470	172	135	109	73	153	123	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Koszty odsetkowe	1 979	1 298	2 780	2 348	-	-	-	-	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Podatek dochodowy	833	267	569	673	33	31	54	42	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Całkowite dochody, w tym:	(2 868)	(596)	78	1 811	24	36	121	114	(12)	(8)	bd. ¹⁾	nd.
Wynik finansowy netto, w tym:	(2 484)	(208)	171	1 748	24	36	121	114	(12)	(8)	bd. ¹⁾	nd.
Wynik finansowy netto z działalności kontynuowanej	(2 484)	(208)	171	1 748	24	36	121	114	(12)	(8)	bd. ¹⁾	nd.
Wynik finansowy netto z działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	bd. ¹⁾	nd.
Inne całkowite dochody	(384)	(388)	(93)	63	-	-	-	-	-	-	bd. ¹⁾	nd.

¹⁾ Spółka nie sporządzała sprawozdania finansowego na 31 grudnia 2013 roku.

Nie istnieją ograniczenia (np. wynikające z ustaleń w zakresie pożyczek, wymogów regulacyjnych lub umów) możliwości transferu środków przez jednostki stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcie w postaci dywidend pieniężnych.

9.3. Aktywa finansowe

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku ani w 2013 roku nie dokonano przeklasyfikowania instrumentów finansowych z grup wykazywanych w wartości godziwej do grup wykazywanych wg kosztu lub zamortyzowanego kosztu.

9.3.1. Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Dłużne papiery wartościowe	20 226 891	20 099 588	18 859 902	23 890 485
Rządowe	19 994 104	19 869 569	18 633 511	23 665 350
Oprocentowanie stałe	18 807 712	18 664 301	17 589 984	22 729 339
Oprocentowanie zmienne	1 186 392	1 205 268	1 043 527	936 011
Pozostałe	232 787	230 019	226 391	225 135
Notowane na rynku regulowanym	110 224	108 898	105 509	101 833
Oprocentowanie stałe	110 224	108 898	105 509	101 833
Nienotowane na rynku regulowanym	122 563	121 121	120 882	123 302
Oprocentowanie zmienne	122 563	121 121	120 882	123 302
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, razem	20 226 891	20 099 588	18 859 902	23 890 485

Wartość godziwa instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności wynosiła na dzień 30 września 2014 roku 22.545.754 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2014 roku: 22.351.785 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2013 roku: 19.789.486 tys. zł, na dzień 30 września 2013 roku: 24.687.896 tys. zł).

9.3.2. Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Instrumenty, dla których można określić wartość godziwą	2 758 788	1 980 152	1 916 984	2 180 196
Instrumenty kapitałowe	561 974	559 344	405 827	1 035 954
Notowane na rynku regulowanym	370 942	376 015	370 228	1 001 620
Nienotowane na rynku regulowanym	191 032	183 329	35 599	34 334
Instrumenty dłużne	2 196 814	1 420 808	1 511 157	1 144 242
Rządowe	1 717 731	986 600	1 134 622	725 401
Oprocentowanie stałe	1 597 108	933 913	1 032 503	673 277
Oprocentowanie zmienne	120 623	52 687	102 119	52 124
Pozostałe	479 083	434 208	376 535	418 841
Notowane na rynku regulowanym	235 271	188 024	132 570	136 303
Oprocentowanie stałe	185 021	146 101	132 570	136 303
Oprocentowanie zmienne	50 250	41 923	-	-
Nienotowane na rynku regulowanym	243 812	246 184	243 965	282 538
Oprocentowanie zmienne	243 812	246 184	243 965	282 538
Instrumenty, dla których nie można określić wartości godziwej	3 128	3 128	3 128	5 032
Instrumenty kapitałowe	3 128	3 128	3 128	5 032
Nienotowane na rynku regulowanym	3 128	3 128	3 128	5 032
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży, razem	2 761 916	1 983 280	1 920 112	2 185 228

9.3.3. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Instrumenty kapitałowe	1 448 364	1 690 246	817 007	727 574
Notowane na rynku regulowanym	1 416 484	1 658 988	791 919	701 333
Nienotowane na rynku regulowanym	31 880	31 258	25 088	26 241
Instrumenty dłużne	11 161 624	11 143 881	10 171 872	8 468 715
Rządowe	11 106 183	11 088 654	10 138 525	8 391 365
Oprocentowanie stałe	9 940 412	9 917 579	9 175 313	6 998 604
Oprocentowanie zmienne	1 165 771	1 171 075	963 212	1 392 761
Pozostałe	55 441	55 227	33 347	77 350
Notowane na rynku regulowanym	55 441	55 227	33 347	33 174
Oprocentowanie stałe	55 441	55 227	33 347	33 174
Nienotowane na rynku regulowanym	-	-	-	44 176
Oprocentowanie zmienne	-	-	-	44 176
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, razem	12 609 988	12 834 127	10 988 879	9 196 289

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Instrumenty kapitałowe	4 507 135	5 081 586	5 081 854	4 748 483
Notowane na rynku regulowanym	1 654 712	2 314 453	2 528 806	2 340 352
Nienotowane na rynku regulowanym	2 852 423	2 767 133	2 553 048	2 408 131
Instrumenty dłużne	1 517 684	1 674 426	3 573 400	2 691 053
Rządowe	1 442 278	1 600 266	3 499 207	2 639 865
Oprocentowanie stałe	1 417 011	1 574 838	3 473 888	2 614 757
Oprocentowanie zmienne	25 267	25 428	25 319	25 108
Pozostałe	75 406	74 160	74 193	51 188
Nienotowane na rynku regulowanym	75 406	74 160	74 193	51 188
Oprocentowanie zmienne	75 406	74 160	74 193	51 188
Instrumenty pochodne	630 419	487 277	260 043	258 719
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu, razem	6 655 238	7 243 289	8 915 297	7 698 255

9.3.4. Pożyczki

Pożyczki	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Dłużne papiery wartościowe	2 432 052	2 123 001	2 088 892	1 664 028
Rządowe	24 405	22 774	30 221	31 843
Oprocentowanie stałe	24 405	22 774	30 221	31 843
Pozostałe	2 407 647	2 100 227	2 058 671	1 632 185
Notowane na rynku regulowanym	4 385	4 369	10 735	13 653
Oprocentowanie stałe	4 385	4 369	10 735	13 653
Nienotowane na rynku regulowanym	2 403 262	2 095 858	2 047 936	1 618 532
Oprocentowanie stałe	48 844	48 467	-	-
Oprocentowanie zmienne	2 354 418	2 047 391	2 047 936	1 618 532
Pozostałe, w tym:	14 177 776	11 344 456	12 312 646	9 466 906
- transakcje buy-sell-back	5 755 427	3 427 098	3 203 344	2 523 423
- lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	6 226 804 ¹⁾	5 687 696	7 387 007	5 239 739
- depozyty u cedentów	5	5	87	106
- pożyczki	2 195 540 ²⁾	2 229 657	1 722 208	1 703 638
Pożyczki, razem	16 609 828	13 467 457	14 401 538	11 130 934

¹⁾ Ponad 75% lokat terminowych w instytucjach kredytowych stanowią lokaty w złotych, a ponad 20% - lokaty w euro. Dla ponad 94% lokat termin zapadalności przypada przed końcem marca 2015 roku.

²⁾ Ponad 96% pożyczek stanowią pożyczki zabezpieczone zastawami na akcjach, portfelach wierzytelności, a także na rachunkach bankowych, innych pożyczkach lub w inny sposób.

Na dzień 30 września 2014 roku, 30 czerwca 2014 roku, 31 grudnia 2013 roku oraz 30 września 2014 roku wartość godziwa pożyczek nie odbiegała istotnie od ich wartości bilansowej.

9.3.5. Zaangażowanie w dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP, korporacje i jednostki samorządu terytorialnego

W tabelach poniżej zaprezentowano zaangażowanie jednostek Grupy PZU w dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP, korporacje i jednostki samorządu terytorialnego.

9.3.5.1. Dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP

Na dzień 30 września 2014 roku	Waluta	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Bulgaria	EUR	w wartości godziwej	24 933	26 331	26 331	-
Chorwacja	USD	w wartości godziwej	22 626	25 257	25 257	-
Chorwacja	EUR	w zamortyzowanym koszcie	10 865	10 881	10 909	-
Cypr	EUR	w wartości godziwej	20 663	20 874	20 874	-
Grecja	EUR	w wartości godziwej	20 674	21 184	21 184	-
Islandia	USD	w wartości godziwej	24 745	28 054	28 054	-
Litwa	EUR	w wartości godziwej	13 660	15 749	15 749	-
Litwa	LTL	w wartości godziwej	4 073	4 211	4 211	-
Litwa	USD	w wartości godziwej	14 252	16 008	16 008	-
Litwa	EUR	w zamortyzowanym koszcie	27 750	29 713	33 031	-
Litwa	LTL	w zamortyzowanym koszcie	69 032	65 793	67 749	-
Łotwa	EUR	w wartości godziwej	75 542	78 080	78 080	-
Łotwa	USD	w wartości godziwej	31 236	32 546	32 546	-
Łotwa	EUR	w zamortyzowanym koszcie	1 631	1 643	1 700	-
Niemcy	EUR	w wartości godziwej	334 151	335 010	335 010	-
Rumunia	EUR	w wartości godziwej	72 397	79 751	79 751	-
Rumunia	RON	w wartości godziwej	67 838	69 794	69 794	-
Rumunia	USD	w wartości godziwej	27 985	32 210	32 210	-
Rumunia	EUR	w zamortyzowanym koszcie	8 424	8 464	8 454	-

Na dzień 30 września 2014 roku	Waluta	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Turcja	USD	w wartości godziwej	34 286	36 653	36 653	-
Ukraina	USD	w wartości godziwej	1 376	1 499	1 499	-
Ukraina	UAH	w wartości godziwej	1 239	878	878	-
Ukraina	UAH	w amortyzowanym koszcie	18 683 ¹⁾	3 474 ¹⁾	3 675 ¹⁾	-
Ukraina	USD	w amortyzowanym koszcie	20 452	20 931	20 952	-
Węgry	EUR	w wartości godziwej	17 506	19 845	19 845	-
Węgry	HUF	w wartości godziwej	143 239	145 729	145 729	-
Węgry	USD	w wartości godziwej	7 801	8 450	8 450	-
Węgry	EUR	w amortyzowanym koszcie	9 003	8 850	8 981	-
pozostałe	EUR/USD	w wartości godziwej	44 691	49 115	49 115	-
Razem			1 170 753	1 196 977	1 202 679	

¹⁾w przypadku tych obligacji co pół roku następuje spłata nominalu obligacji w stałej kwocie 100 UAH (tj. 10% wartości nominalnej obligacji). Cena nabycia pokazuje rzeczywistą cenę, zapłaconą przez spółkę i nie uwzględnia dokonywanych spłat nominalu.

Na dzień 30 czerwca 2014 roku	Waluta	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Bulgaria	EUR	w wartości godziwej	33 163	34 375	34 375	-
Chorwacja	USD	w wartości godziwej	22 626	23 802	23 802	-
Chorwacja	EUR	w amortyzowanym koszcie	10 865	10 876	10 906	-
Cypr	EUR	w wartości godziwej	20 663	20 675	20 675	-
Grecja	EUR	w wartości godziwej	49 586	51 475	51 475	-
Islandia	USD	w wartości godziwej	24 745	25 617	25 617	-
Litwa	EUR	w wartości godziwej	13 769	15 300	15 300	-
Litwa	LTL	w wartości godziwej	4 082	4 179	4 179	-
Litwa	USD	w wartości godziwej	14 252	15 222	15 222	-
Litwa	EUR	w amortyzowanym koszcie	25 340	27 217	30 444	-
Litwa	LTL	w amortyzowanym koszcie	80 199	80 048	82 307	-
Łotwa	EUR	w wartości godziwej	75 726	77 821	77 821	-
Łotwa	USD	w wartości godziwej	31 236	30 522	30 522	-
Łotwa	EUR	w amortyzowanym koszcie	604	602	626	-
Niemcy	EUR	w wartości godziwej	201 962	202 955	202 955	-
Rumunia	EUR	w wartości godziwej	72 397	78 516	78 516	-
Rumunia	RON	w wartości godziwej	67 416	72 171	72 171	-
Rumunia	USD	w wartości godziwej	27 985	30 275	30 275	-
Rumunia	EUR	w amortyzowanym koszcie	8 424	8 424	8 412	-
Słowenia	EUR	w wartości godziwej	82 428	99 970	99 970	-
Słowenia	USD	w wartości godziwej	12 791	13 559	13 559	-
Turcja	USD	w wartości godziwej	34 286	34 719	34 719	-
Ukraina	USD	w wartości godziwej	2 515	2 596	2 596	-
Ukraina	UAH	w amortyzowanym koszcie	18 683 ¹⁾	5 306 ¹⁾	5 405 ¹⁾	-
Ukraina	USD	w amortyzowanym koszcie	18 618	17 468	17 782	-
Węgry	EUR	w wartości godziwej	42 638	45 682	45 682	-
Węgry	HUF	w wartości godziwej	104 606	103 855	103 855	-
Węgry	USD	w wartości godziwej	7 801	7 900	7 900	-
Węgry	EUR	w amortyzowanym koszcie	11 278	11 371	11 425	-
pozostałe	EUR/USD	w wartości godziwej	27 411	30 835	30 835	-
Razem			1 148 095	1 183 333	1 189 328	-

¹⁾w przypadku tych obligacji co pół roku następuje spłata nominalu obligacji w stałej kwocie 100 UAH (tj. 10% wartości nominalnej obligacji). Cena nabycia pokazuje rzeczywistą cenę, zapłaconą przez spółkę i nie uwzględnia dokonywanych spłat nominalu.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku	Waluta	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Chorwacja	EUR	w wartości godziwej	142	143	143	-
Chorwacja	USD	w wartości godziwej	50 038	48 677	48 677	-
Islandia	USD	w wartości godziwej	88 150	84 365	84 365	-
Litwa	EUR	w wartości godziwej	1 888	1 992	1 992	-
Litwa	LTL	w wartości godziwej	3 255	3 351	3 351	-
Litwa	USD	w wartości godziwej	14 354	14 893	14 893	-
Litwa	EUR	w zamortyzowanym koszcie	74 206	75 835	79 247	-
Litwa	LTL	w zamortyzowanym koszcie	81 242	82 012	84 393	-
Łotwa	USD	w wartości godziwej	35 960	33 737	33 737	-
Niemcy	EUR	w wartości godziwej	129 700	126 939	126 939	-
Rumunia	EUR	w wartości godziwej	371 772	381 138	381 138	-
Rumunia	RON	w wartości godziwej	108 132	108 686	108 686	-
Rumunia	USD	w wartości godziwej	27 985	27 856	27 856	-
Słowenia	EUR	w wartości godziwej	389 175	443 084	443 084	-
Słowenia	USD	w wartości godziwej	138 259	134 090	134 090	-
Ukraina	USD	w wartości godziwej	12 678	10 933	10 933	-
Ukraina	UAH	w zamortyzowanym koszcie	25 095 ¹⁾	14 556 ¹⁾	b.d.	-
Ukraina	USD	w zamortyzowanym koszcie	17 070	15 665	b.d.	-
Węgry	EUR	w wartości godziwej	125 401	136 097	136 097	-
Węgry	EUR	w zamortyzowanym koszcie	5 124	5 324	5 420	-
Turcja	TRL	w wartości godziwej	45 746	41 963	41 963	-
pozostałe	EUR/USD	w wartości godziwej	57 363	59 068	59 068	-
Razem			1 802 735	1 850 404	nd.	-

¹⁾w przypadku tych obligacji co pół roku następuje spłata nominalu obligacji w stałej kwocie 100 UAH (tj. 10% wartości nominalnej obligacji). Cena nabycia pokazuje rzeczywistą cenę, zapłaconą przez spółkę i nie uwzględnia dokonywanych spłat nominalu.

Na dzień 30 września 2013 roku	Waluta	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Islandia	USD	w wartości godziwej	195 671	189 228	189 228	-
Litwa	EUR	w wartości godziwej	2 678	2 820	2 820	-
Litwa	EUR	w zamortyzowanym koszcie	64 837	66 305	69 982	-
Litwa	LTL	w wartości godziwej	3 139	3 276	3 276	-
Litwa	LTL	w zamortyzowanym koszcie	58 482	66 007	68 719	-
Litwa	USD	w wartości godziwej	14 354	15 672	15 672	-
Łotwa	USD	w wartości godziwej	35 960	35 012	35 012	-
Niemcy	EUR	w wartości godziwej	102 515	103 852	103 852	-
Rumunia	EUR	w wartości godziwej	367 281	382 368	382 368	-
Rumunia	RON	w wartości godziwej	8 011	8 392	8 392	-
Rumunia	USD	w wartości godziwej	27 985	28 789	28 789	-
Słowenia	EUR	w wartości godziwej	389 175	384 368	384 368	-
Słowenia	USD	w wartości godziwej	138 259	131 840	131 840	-
Ukraina	UAH	w zamortyzowanym koszcie	25 095 ¹⁾	14 369 ¹⁾	b.d.	-
Ukraina	USD	w wartości godziwej	12 678	10 831	10 831	-
Ukraina	USD	w zamortyzowanym koszcie	18 375	17 474	b.d.	-
Węgry	EUR	w wartości godziwej	125 401	132 779	132 779	-
Węgry	EUR	w zamortyzowanym koszcie	5 124	5 352	5 452	-
Turcja	TRL	w wartości godziwej	45 746	45 112	45 112	-
pozostałe	EUR/USD	w wartości godziwej	66 975	69 647	69 647	-
Razem			1 707 741	1 713 493	nd	-

¹⁾w przypadku tych obligacji co pół roku następuje spłata nominalu obligacji w stałej kwocie 100 UAH (tj. 10% wartości nominalnej obligacji). Cena nabycia pokazuje rzeczywistą cenę, zapłaconą przez spółkę i nie uwzględnia dokonywanych spłat nominalu.

Wszystkie dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy inne niż RP, które zostały wycenione w wartości godziwej znajdują się w Poziomie I hierarchii wartości godziwej.

9.3.5.2. *Dłużne papiery emitowane przez korporacje oraz jednostki samorządu terytorialnego*

Na dzień 30 września 2014 roku	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Spółki Indeksu WIG - Banki	wyceniane w wartości godziwej	171 495	178 526	178 526	-
	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 481 006	1 487 548	b.d.	-
Spółki indeksu WIG - Paliwa	wyceniane w wartości godziwej	279 625	294 593	294 593	-
	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	700 000	707 761	b.d.	-
Spółki Indeksu WIG - Surowce	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	200 000	200 608	b.d.	-
Banki krajowe nienotowane	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	20 000	20 607	b.d.	-
Banki zagraniczne	wyceniane w wartości godziwej	15 154	15 415	15 415	-
	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	84 973	87 164	b.d.	-
Banki hipoteczne	wyceniane w wartości godziwej	41 983	41 888	41 888	-
Samorządy krajowe	wyceniane w wartości godziwej	45 632	55 027	55 027	-
	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	50 000	51 673	b.d.	-
Pozostałe	wyceniane w wartości godziwej	24 243	24 481	24 481	-
	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	84 739	85 073	b.d.	-
Pozostałe - objęte pełnymi odpisami	wyceniane w wartości godziwej	11 630	-	-	11 630
Banki zagraniczne - objęte pełnymi odpisami	wyceniane w zamortyzowanym koszcie	1 142	-	-	1 142
Razem		3 211 622	3 250 364	nd	12 772

Na dzień 30 czerwca 2014 roku	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Spółki Indeksu WIG - Banki	w wartości godziwej	149 503	154 016	154 016	-
	w amortyzowanym koszcie	1 386 007	1 400 825	b.d.	-
Spółki indeksu WIG - Paliwa	w wartości godziwej	279 625	296 389	296 389	-
	w amortyzowanym koszcie	700 000	700 819	b.d.	-
Banki krajowe nienotowane	w amortyzowanym koszcie	65 000	66 221	b.d.	-
Banki zagraniczne	w wartości godziwej	552	660	660	-
	w amortyzowanym koszcie	84 973	86 539	b.d.	-
Banki hipoteczne	w wartości godziwej	41 983	41 923	41 923	-
Samorządy krajowe	w wartości godziwej	45 632	54 362	54 362	-
	w amortyzowanym koszcie	50 000	50 854	b.d.	-
Pozostałe	w wartości godziwej	15 702	16 245	16 245	-
	w amortyzowanym koszcie	24 934	24 988	b.d.	-
Pozostałe - objęte pełnymi odpisami	w wartości godziwej	11 630	-	-	11 630
Banki zagraniczne - objęte pełnymi odpisami	w amortyzowanym koszcie	1 142	-	-	1 142
Razem		2 856 683	2 893 841	nd	12 772

Na dzień 31 grudnia 2013 roku	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Spółki Indeksu WIG - Banki	w wartości godziwej	138 661	140 340	140 340	-
	w amortyzowanym koszcie	1 336 121	1 349 381	b.d.	-
Spółki indeksu WIG - Paliwa	w wartości godziwej	268 489	283 249	283 249	-
	w amortyzowanym koszcie	700 000	700 816	b.d.	-
Banki krajowe nienotowane	w amortyzowanym koszcie	65 000	66 227	b.d.	-
Banki zagraniczne	w wartości godziwej	552	634	634	-
	w amortyzowanym koszcie	90 548	92 296	b.d.	-
Samorządy krajowe	w wartości godziwej	45 632	54 279	54 279	-
	w amortyzowanym koszcie	50 000	52 507	b.d.	-
Pozostałe	w wartości godziwej	5 154	5 573	5 573	-
	w amortyzowanym koszcie	23 657	23 835	22 408	-
Pozostałe - objęte pełnymi odpisami	w wartości godziwej	11 630	-	-	11 630
Banki zagraniczne - objęte pełnymi odpisami	w amortyzowanym koszcie	1 142	-	-	1 142
Razem		2 736 586	2 769 137	nd.	12 772

Na dzień 30 września 2013 roku	Sposób wyceny	Cena nabycia	Wycena bilansowa	Wycena w wartości godziwej	Odpis z tytułu utruty wartości
Spółki Indeksu WIG - Banki	w wartości godziwej	202 837	209 126	209 126	-
	w zamortyzowanym koszcie	911 565	914 278	b.d.	-
Spółki indeksu WIG - Paliwa	w wartości godziwej	268 489	277 795	277 925	-
	w zamortyzowanym koszcie	700 000	707 740	b.d.	-
Banki krajowe nienotowane	w zamortyzowanym koszcie	65 000	66 112	b.d.	-
Banki zagraniczne	w wartości godziwej	491	566	566	-
	w zamortyzowanym koszcie	92 944	96 828	b.d.	-
Samorządy krajowe	w wartości godziwej	45 632	54 568	54 568	-
	w zamortyzowanym koszcie	50 000	51 676	b.d.	-
Pozostałe	w wartości godziwej	5 154	5 324	5 324	-
	w zamortyzowanym koszcie	20 009	20 686	b.d.	-
Pozostałe - objęte pełnymi odpisami	w zamortyzowanym koszcie	11 630	-	-	11 630
Razem		2 373 751	2 404 699	nd	11 630

9.3.6. Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne - aktywa	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Instrumenty pochodne związane ze stopą procentową	591 101	454 143	215 193	241 578
Instrumenty nienotowane (OTC), w tym:	591 101	454 143	215 193	241 578
- transakcje FRA	15 780	9 095	1 142	24 222
- transakcje SWAP	575 321	445 048	214 051	217 356
Instrumenty pochodne związane z kursami walut	6 712	7 736	22 492	2 686
Instrumenty nienotowane (OTC), w tym:	6 712	7 736	22 492	2 686
- transakcje forward	6 685	7 217	5 592	948
- transakcje SWAP	27	-	16 900	1 738
- opcje call (zakup)	-	519	-	-
Instrumenty pochodne związane z cenami papierów wartościowych	32 606	25 398	22 358	13 699
Instrumenty notowane, w tym:	6 621	428	5 080	-
- kontrakty terminowe	4 707	428	5 080	-
- opcje call (zakup)	1 914	-	-	-
Instrumenty nienotowane (OTC), w tym:	25 985	24 970	17 278	13 699
- opcje call (zakup)	25 985	24 970	17 034	13 699
- transakcje forward	-	-	244	-
Pozostałe	-	-	-	756
Instrumenty pochodne - aktywa, razem	630 419	487 277	260 043	258 719

Instrumenty pochodne - zobowiązania	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Instrumenty pochodne związane ze stopą procentową	588 858	426 174	237 117	206 654
Instrumenty notowane:	17 056	11 560	-	-
- kontrakty terminowe	17 056	11 560	-	-
Instrumenty nienotowane (OTC), w tym:	571 802	414 614	237 117	206 654
- transakcje FRA	19 602	15 197	1 986	23 228
- transakcje SWAP	552 200	399 417	235 131	183 426
Instrumenty pochodne związane z kursami walut	4 640	21 993	632	4 831
Instrumenty notowane, w tym:	-	13 804	-	-
- kontrakty terminowe	-	13 804	-	-
Instrumenty nienotowane (OTC), w tym:	4 640	8 189	632	4 831
- transakcje forward	4 134	7 313	-	1 419
- transakcje SWAP	506	876	632	3 412
Instrumenty pochodne związane z cenami papierów wartościowych	-	-	-	10 243
Instrumenty notowane, w tym:	-	-	-	10 243
- kontrakty terminowe	-	-	-	10 243
Pozostałe	-	-	-	17 205
Instrumenty pochodne - zobowiązania, razem	593 498	448 167	237 749	238 933

9.3.7. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych

Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów i zobowiązań finansowych zostały zaprezentowane w punkcie 16.

9.3.8. Zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku PZU ani jednostki zależne nie dokonały zmian w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów.

9.4. Wartość godziwa

9.4.1. Opis technik wyceny

9.4.1.1. Dłużne papiery wartościowe

Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wyznaczana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Współczynniki dyskontowe określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów rządowych przesuniętą o spread kredytowy, wyliczany jako różnica pomiędzy rentownościami notowanych dłużnych papierów wartościowych emitentów o podobnym ratingu i działających w podobnych branżach a rentownością obligacji rządowych (w przypadku papierów denominowanych w EUR są to obligacje rządu Niemiec).

9.4.1.2. Aktywa i zobowiązania związane z funduszami inwestycyjnymi

Zaangażowania w niekonsolidowane fundusze inwestycyjne (jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne), zobowiązania z tytułu kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked) oraz zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych wyceniane są zgodnie z wartością godziwą składników majątku funduszu inwestycyjnego (wg udziału w aktywach netto funduszu inwestycyjnego).

9.4.2. Hierarchia wartości godziwej

W oparciu o dane wejściowe wykorzystywane przy ustalaniu wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań, dla których zaprezentowano wartość godziwą, zostały zaklasyfikowane do następujących poziomów:

- Poziom I – aktywa i zobowiązania wyceniane na bazie cen notowanych (nieskorygowanych) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań. Do tego poziomu zaklasyfikowano:
 - płynne notowane dłużne papiery wartościowe;
 - akcje notowane na giełdach;
 - instrumenty pochodne notowane na giełdach;
- Poziom II – aktywa i zobowiązania, których wycena opiera się na danych wejściowych innych niż ceny notowane zaliczane do Poziomu I, które są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (bazujący na cenach). Do tego poziomu zaklasyfikowano:
 - nienotowane dłużne papiery wartościowe oraz niepłynne notowane dłużne papiery wartościowe (w tym nieskarbowe papiery dłużne emitowane przez inne podmioty finansowe, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty niefinansowe);
 - instrumenty pochodne inne niż notowane na giełdach;
 - jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych;
 - zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych;
 - kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta;
- Poziom III – aktywa i zobowiązania, których wycena opiera się na danych wejściowych niemożliwych do zaobserwowania na rynkach (dane wejściowe nieobserwowalne).

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 30 września 2014	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa				
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	2 323 944	434 844	-	2 758 788
Instrumenty kapitałowe	370 942	191 032	-	561 974
Dłużne papiery wartościowe	1 953 002	243 812	-	2 196 814
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	12 578 223	31 765	-	12 609 988
Instrumenty kapitałowe	1 416 599	31 765	-	1 448 364
Dłużne papiery wartościowe	11 161 624	-	-	11 161 624
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	3 078 570	3 576 668	-	6 655 238
Instrumenty kapitałowe	1 654 712	2 852 423	-	4 507 135
Dłużne papiery wartościowe	1 417 110	100 574	-	1 517 684
Instrumenty pochodne	6 748	623 671	-	630 419
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne	17 056	576 442	-	593 498
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	-	541 095	-	541 095
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	-	645 012	-	645 012

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 30 czerwca 2014	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa				
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	1 550 639	429 513	-	1 980 152
Instrumenty kapitałowe	376 015	183 329	-	559 344
Dłużne papiery wartościowe	1 174 624	246 184	-	1 420 808
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	12 802 944	31 183	-	12 834 127
Instrumenty kapitałowe	1 659 063	31 183	-	1 690 246
Dłużne papiery wartościowe	11 143 881	-	-	11 143 881
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	3 858 323	3 384 966	-	7 243 289
Instrumenty kapitałowe	2 314 453	2 767 133	-	5 081 586
Dłużne papiery wartościowe	1 543 442	130 984	-	1 674 426
Instrumenty pochodne	428	486 849	-	487 277
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne	25 364	422 803	-	448 167
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	-	374 705	-	374 705
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	-	710 953	-	710 953

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2013	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa				
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	1 637 420	279 564	-	1 916 984
Instrumenty kapitałowe	370 228	35 599	-	405 827
Dłużne papiery wartościowe	1 267 192	243 965	-	1 511 157
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	10 963 791	25 088	-	10 988 879
Instrumenty kapitałowe	791 919	25 088	-	817 007
Dłużne papiery wartościowe	10 171 872	-	-	10 171 872
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	5 976 711	2 938 586	-	8 915 297
Instrumenty kapitałowe	2 528 806	2 553 048	-	5 081 854
Dłużne papiery wartościowe	3 442 825	130 575	-	3 573 400
Instrumenty pochodne	5 080	254 963	-	260 043
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne	1 169	236 580	-	237 749
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	-	688 282	-	688 282
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	-	870 545	-	870 545

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej na dzień 30 września 2013	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
Aktywa				
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży	1 857 570	322 626	-	2 180 196
Instrumenty kapitałowe	1 001 620	34 334	-	1 035 954
Dłużne papiery wartościowe	855 950	288 292	-	1 144 242
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania	9 125 016	71 273	-	9 196 289
Instrumenty kapitałowe	701 333	26 241	-	727 574
Dłużne papiery wartościowe	8 423 683	45 032	-	8 468 715
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu	4 923 381	2 774 874	-	7 698 255
Instrumenty kapitałowe	2 340 352	2 408 131	-	4 748 483
Dłużne papiery wartościowe	2 582 273	108 780	-	2 691 053
Instrumenty pochodne	756	257 963	-	258 719
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne	10 243	228 690	-	238 933
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	-	555 509	-	555 509
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	-	902 949	-	902 949

9.4.3. Przeniesienia pomiędzy poziomami wartości godziwej

W przypadku zmiany sposobu wyceny aktywów i zobowiązań powodujących konieczność przeniesienia tych aktywów i zobowiązań pomiędzy poziomami wartości godziwej zdarzenie takie jest identyfikowane i dokonywany jest stosowny transfer.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku nie dokonano przeniesień instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej pomiędzy Poziomem I a Poziomem II hierarchii wartości godziwej.

9.4.4. Zmiany sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku PZU ani jednostki zależne nie dokonały zmian sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

9.4.5. Największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów niefinansowych a jego aktualne wykorzystanie

Na dzień 30 września 2014 roku w przypadku jednej nieruchomości inwestycyjnej o wartości bilansowej 2.822 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2014 roku: 2.822 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2013 roku: 2.822 tys. zł, na dzień 30 września 2013 roku: 2.822 tys. zł) jej aktualne wykorzystanie nie było największym i najlepszym wykorzystaniem, jednakże wycena bilansowa uwzględnia jej największe i najlepsze wykorzystanie.

Nieruchomość ta to grunt zabudowany naniesieniem wymagającym wyburzenia, a optymalnym wykorzystaniem jest wybudowanie nowych obiektów.

9.5. Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych

Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych - wartość bilansowa	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 556 305	1 547 010	1 384 325	1 464 247
Należności od ubezpieczających	1 412 067	1 375 287	1 245 337	1 317 188
Należności od pośredników ubezpieczeniowych	112 473	113 740	113 941	116 174
Inne należności	31 765	57 983	25 047	30 885
Należności z tytułu reasekuracji	31 042	28 195	18 828	30 538
Inne należności	1 592 416	1 427 193	1 268 811	1 467 052
Należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych (netto)	3 179 763	3 002 398	2 671 964	2 961 837

9.5.1. Inne należności

Inne należności	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Należności od budżetu, inne niż z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	24 670	13 324	86 177	3 815
Należności od Metro Projekt Sp. z o.o. ¹⁾	83 203	83 203	83 203	98 373
Rozliczenia przewencyjne	66 218	61 970	53 506	53 040
Należności z tytułu wykonywania czynności komisarza awaryjnego	8 051	7 507	6 351	6 223
Należności z tytułu transakcji na instrumentach finansowych i depozytów zabezpieczających	1 089 510	1 012 108	902 019	1 153 641
Należności z tytułu dostaw i usług	114 502	113 891	97 646	113 946
Należności z tytułu likwidacji bezpośredniej w ciężar polis zawartych w innych zakładach ubezpieczeń	24 314	10 488	-	-
Należności z tytułu zabezpieczenia transakcji zakupu spółek od RSA	149 772	86 882	-	-
Pozostałe	32 176	37 820	39 909	38 014
Inne należności, razem	1 592 416	1 427 193	1 268 811	1 467 052

¹⁾ Kwestie związane z należnościami od Metro Projekt Sp. z o.o. zostały opisane w punkcie 24.6.

9.6. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych - ubezpieczenia majątkowe i osobowe	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Rezerwa składek	217 296	212 042	209 940	117 469
Rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	-	-	16	17
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w tym:	235 509	216 646	170 375	201 698
- na szkody zgłoszone	189 022	175 656	121 826	148 449
- na szkody niezgłoszone (IBNR)	27 342	22 397	29 989	38 530
- na koszty likwidacji szkód	19 145	18 593	18 560	14 719
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	156 372	151 066	146 180	148 808
Rezerwa na premie i rabaty	-	14	8	6
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (netto)	609 177	579 768	526 519	467 998

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych - ubezpieczenia na życie	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Rezerwa składek	61	67	86	100
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych (netto)	61	67	86	100

9.7. Utrata wartości aktywów finansowych i należności

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w okresie 1 stycznia - 30 września 2014	Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	Utworzenie odpisów, ujęte w rachunku zysków i strat	Rozwiązanie odpisów ujęte w rachunku zysków i strat	Usunięcie odpisów z ksiąg rachunkowych (sprzedaż, spisanie, itp.)	Różnice kursowe	Zmiana składu grupy	Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	154 899	3 404	-	-	(537)	-	157 766
Instrumenty kapitałowe	154 899	3 404	-	-	(537)	-	157 766
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 202	-	-	-	8	-	1 210
Instrumenty dłużne	1 202	-	-	-	8	-	1 210
Pożyczki	24 725	-	-	-	68	-	24 793
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	9 797	-	-	-	67	-	9 864
Pożyczki	14 928	-	-	-	1	-	14 929
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	651 579	63 707	(43 074)	(1 437)	(2 602)	11 007	679 180
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	597 608	55 853	(37 891)	(447)	(2 113)	7 801	620 811
Należności z tytułu reasekuracji	4 619	4 640	(934)	-	-	-	8 325
Inne należności	49 352	3 214	(4 249)	(990)	(489)	3 206	50 044
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	4 828	18 611	(5 259)	-	1	-	18 181
Razem	837 233	85 722	(48 333)	(1 437)	(3 062)	11 007	881 130

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w roku zakończonym 31 grudnia 2013	Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	Utworzenie odpisów, ujęte w rachunku zysków i strat	Rozwiązanie odpisów ujęte w rachunku zysków i strat	Usunięcie odpisów z ksiąg rachunkowych (sprzedaż, spisanie, itp.)	Różnice kursowe	Zmiana składu grupy	Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	164 273	110	-	(9 429)	(55)	-	154 899
Instrumenty kapitałowe	164 273	110	-	(9 429)	(55)	-	154 899
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	-	-	(19)	1 221	1 202
Instrumenty dłużne	-	-	-	-	(19)	1 221	1 202
Pożyczki	24 582	-	-	-	143	-	24 725
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	9 657	-	-	-	140	-	9 797
Pożyczki	14 925	-	-	-	3	-	14 928
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	606 747	58 572	(11 900)	(3 342)	(229)	1 731	651 579
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	568 127	40 847	(10 111)	(2 687)	(182)	1 614	597 608
Należności z tytułu reasekuracji	3 959	1 220	(438)	(122)	-	-	4 619
Inne należności	34 661	16 505	(1 351)	(533)	(47)	117	49 352
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	8 037	1 348	(4 557)	-	-	-	4 828
Razem	803 639	60 030	(16 457)	(12 771)	(160)	2 952	837 233

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w okresie 1 stycznia - 30 września 2013	Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	Utworzenie odpisów, ujęte w rachunku zysków i strat	Rozwiązanie odpisów ujęte w rachunku zysków i strat	Usunięcie odpisów z ksiąg rachunkowych (sprzedaż, spisanie, itp.)	Różnice kursowe	Zmiana składu grupy	Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	164 273	108	-	(9 429)	(7)	-	154 945
Instrumenty kapitałowe	164 273	108	-	(9 429)	(7)	-	154 945
Pożyczki	24 582	-	-	-	309	-	24 891
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	9 657	-	-	-	304	-	9 961
Pożyczki	14 925	-	-	-	5	-	14 930
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	606 747	72 773	(11 435)	(2 436)	69	1 361	667 079
Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	568 127	71 445	(9 983)	(2 360)	63	1 361	628 653
Należności z tytułu reasekuracji	3 959	613	(304)	-	-	-	4 268
Inne należności	34 661	715	(1 148)	(76)	6	-	34 158
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	8 037	1 115	(4 263)	-	-	-	4 889
Razem	803 639	73 996	(15 698)	(11 865)	371	1 361	851 804

9.8. Inne aktywa

Inne aktywa	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Rozliczenia z tytułu reasekuracji	50 877	48 319	63 272	39 707
Koszty informatyczne	26 267	25 528	18 202	11 920
Zapasy	94 764	102 407	93 240	83 238
Pozostałe składniki aktywów	30 383	29 374	20 735	36 601
Inne aktywa, razem	202 291	205 628	195 449	171 466

9.9. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Aktywa przeznaczone do sprzedaży wg klasyfikacji przed przeniesieniem	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Rzeczowe aktywa trwałe	53 481	52 204	55 786	44 928
Nieruchomości inwestycyjne	124 572	128 897	123 111	74 606
Aktywa przeznaczone do sprzedaży wg klasyfikacji przed przeniesieniem, razem	178 053	181 101	178 897	119 534

W pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” zaprezentowano głównie nieruchomości oraz urządzenia techniczne i maszyny wykorzystywane uprzednio przez Grupę Armatura na cele własne w kwocie 37.407 tys. zł (na dzień 30 czerwca 2014 roku: 37.407 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2013 roku: 37.407 tys. zł, na dzień 30 września 2013 roku: 41.593 tys. zł).

W pozycji „Nieruchomości inwestycyjne” zaprezentowano nieruchomości przeznaczone do sprzedaży przez PZU i PZU Życie w ramach projektu optymalizacji portfela.

9.10. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

9.10.1. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Rezerwa składek	4 824 852	4 804 694	4 428 845	4 434 645
Rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	21 612	12 335	8 770	9 781
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	6 638 779	6 218 411	6 041 030	5 639 725
Rezerwa na skapitalizowaną wartość rent	6 031 781	5 890 944	5 761 332	5 747 883
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	1 088	1 120	2 277	1 869
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	17 518 112	16 927 504	16 242 254	15 833 903

9.10.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Rezerwa składek	94 367	96 311	102 396	98 214
Rezerwa ubezpieczeń na życie	16 307 701	16 210 953	16 048 191	16 024 700
Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	539 424	534 896	545 751	517 762
Rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych	396	1 094	616	387
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	441 685	451 450	477 987	492 360
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	4 329 283	4 284 148	3 907 221	3 710 753
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, razem	21 712 856	21 578 852	21 082 162	20 844 176

9.11. Kontrakty inwestycyjne

Kontrakty inwestycyjne - wartość bilansowa	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Kontrakty inwestycyjne o gwarantowanych i ustalonych warunkach	584 073	624 848	1 250 492	1 298 483
- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	584 073	624 848	1 250 492	1 298 483
Kontrakty inwestycyjne na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	645 012	710 953	870 545	902 949
Kontrakty inwestycyjne - wartość bilansowa, razem	1 229 085	1 335 801	2 121 037	2 201 432

9.12. Inne rezerwy

Zmiana stanu innych rezerw w okresie 1 stycznia - 30 września 2014	Stan na początek okresu	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Zmiana składu grupy	Stan na koniec okresu
Rezerwy utworzone na potencjalne zobowiązania z tytułu inwestycji dotyczących CLSIOR	916	-	-	(916)	-	-
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	3 075	289	-	(1 583)	-	1 781
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	119 549	2	-	-	-	119 551
Rezerwa na koszty zamknięcia projektu GraphTalk	50 944	382	-	(28 785)	-	22 541
Rezerwa z tytułu zwrotu przez PTE do ZUS nienależnych prowizji	7 401	-	(167)	-	-	7 234
Rezerwy na koszty z tytułu restrukturyzacji 2014	-	16 190	-	-	-	16 190
Pozostałe	11 021	6 545	(4 082)	(2 251)	5 329	16 562
Inne rezerwy, razem	192 906	23 408	(4 249)	(33 535)	5 329	183 859

Zmiana stanu innych rezerw w roku zakończonym 31 grudnia 2013	Stan na początek okresu	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	58 194	-	(39 568)	(18 626)	-
Rezerwy utworzone na potencjalne zobowiązania z tytułu inwestycji dotyczących CLSIOR	916	-	-	-	916
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	2 687	388	-	-	3 075
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	138 310	-	(5 613)	(13 148)	119 549
Rezerwa na koszty zamknięcia projektu GraphTalk	49 925	1 483	-	(464)	50 944
Rezerwa z tytułu zwrotu przez PTE do ZUS nienależnych prowizji	8 836	477	(329)	(1 583)	7 401
Pozostałe	8 588	6 688	(103)	(4 152)	11 021
Inne rezerwy, razem	267 456	9 036	(45 613)	(37 973)	192 906

Zmiana stanu innych rezerw w okresie 1 stycznia - 30 września 2013	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Wykorzysta- nie	Rozwiązanie	Stan na koniec okresu
Rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji	58 194	-	(31 688)	-	26 506
Rezerwy utworzone na potencjalne zobowiązania z tytułu inwestycji dotyczących CLSIOR	916	-	-	-	916
Rezerwa na roszczenia sporne i potencjalne zobowiązania z tytułu zawartych umów ubezpieczenia	2 687	136	-	-	2 823
Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK	138 310	-	(3 968)	-	134 342
Rezerwa na koszty zamknięcia projektu GraphTalk	49 925	854	-	(13)	50 766
Rezerwa z tytułu zwrotu przez PTE do ZUS nienależnych prowizji	8 836	203	(217)	-	8 822
Pozostałe	8 588	2 589	(102)	(1 796)	9 279
Inne rezerwy, razem	267 456	3 782	(35 975)	(1 809)	233 454

Pozycja „Rezerwa na kary nałożone przez UOKiK” obejmuje kwoty wynikające głównie z zagadnień opisanych w punktach 24.2 i 24.3.

9.13. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych

W dniu 3 lipca 2014 roku PZU (poprzez spółkę zależną PZU Finance AB (publ)) wyemitował pięcioletnie euroobligacje na kwotę 500.000 tys. EUR, których wykup nastąpi 3 lipca 2019 roku. Cena emisyjna jednej obligacji, o wartości nominalnej 100.000 EUR, wyniosła 99.407 EUR. Obligacje zostały wprowadzone do obrotu na rynku regulowanym Irlandzkiej Giełdy Papierów Wartościowych na podstawie prospektu emisyjnego zatwierdzonego przez Centralny Bank Irlandii. Agencja Standard&Poors's przyznała obligacjom rating niezabezpieczonego zadłużenia na poziomie A-.

Marża ponad Mid-Swap (krzywa, będąca średnią z krzywych bid i ask, dla obligacji o kuponie stałym odpowiadająca okresowi wykupu obligacji wyemitowanych przez PZU Finance AB (publ)) wyniosła 85 punktów bazowych, co przełożyło się na rentowność obligacji na poziomie 1,499%.

Obligacje są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 1,375% w skali roku, a kupon będzie płacony raz w roku.

Obligacje zostały zaklasyfikowane jako wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu obligacji wyniosła na dzień 30 września 2014 roku 2.076.047 tys. zł, a wartość godziwa nie odbiegała istotnie od wartości bilansowej.

Zobowiązania PZU Finance AB (publ) wynikające z obligacji zostały zabezpieczone gwarancją udzieloną przez PZU, która obejmuje całość zobowiązań emitenta wynikających z emisji (w tym zobowiązanie do zapłaty wartości nominalnej obligacji oraz odsetek od obligacji) i została udzielona na rzecz wszystkich obligatariuszy. Maksymalna wartość gwarancji nie została określona. Gwarancja wygasa wraz z wygaśnięciem roszczeń obligatariuszy wobec PZU Finance AB (publ).

9.14. Inne zobowiązania

Inne zobowiązania	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Koszty do zapłacen	459 285	435 728	638 382	415 588
Zarachowane koszty prowizji agencyjnej	221 164	223 087	209 871	203 021
Zarachowane koszty wynagrodzeń	109 085	85 923	121 415	71 912
Zarachowane koszty reasekuracji	89 738	76 415	194 079	64 047
Zarachowane nagrody dla pracowników	4 991	20 851	84 064	40 096
Pozostałe	34 307	29 452	28 953	36 512
Przychody pobierane z góry	29 670	24 703	17 738	14 799
Pozostałe zobowiązania	10 421 889	10 334 301	8 695 294	8 756 344
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	671 512	656 932	634 831	623 451
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	99 189	140 534	53 738	49 450
Zobowiązania z tytułu transakcji sell-buy-back	5 034 457	4 277 297	5 124 161	4 392 837
Zobowiązania z tytułu kredytów	226 326	231 989	227 353	377 398
Zobowiązania wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	541 095	374 705	688 282	555 509
Zobowiązania wobec budżetu inne niż z tytułu podatku dochodowego	27 704	26 667	147 721	18 647
Rozrachunki publiczno-prawne: ZUS, PFRON, ZFŚS i inne	26 245	26 822	23 195	24 228
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	11 346	9 893	10 231	9 531
Zobowiązania wobec KGSP i OSP	1 928	2 652	4 451	1 843
Z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	647 741	1 462 034	1 533 088	811 699
Zobowiązania wobec akcjonariuszy PZU z tytułu dywidend	2 939 100	2 939 296	3 321	1 730 419
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	69 740	59 801	69 273	66 253
Oszacowane zobowiązania pozaubebezpieczeniowe	53 997	46 597	125 673	43 954
Pozostałe	71 509	79 082	49 976	51 125
Inne zobowiązania, razem	10 910 844	10 794 732	9 351 414	9 186 731

9.15. Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto

Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	2 014 924	6 506 157	1 999 433	6 515 198
W ubezpieczeniach bezpośrednich	2 006 470	6 470 996	1 996 993	6 491 081
W ubezpieczeniach pośrednich	8 454	35 161	2 440	24 117
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach na życie	1 955 961	5 902 621	1 907 866	5 887 352
Składki indywidualne	801 687	2 436 616	779 925	2 506 607
Z ubezpieczeń bezpośrednich	801 687	2 436 616	779 925	2 506 607
Składki ubezpieczeń grupowych	1 154 274	3 466 005	1 127 941	3 380 745
Z ubezpieczeń bezpośrednich	1 154 274	3 466 005	1 127 941	3 380 745
Składki przypisane brutto, razem	3 970 885	12 408 778	3 907 299	12 402 550

Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (wg klas rachunkowych określonych w dziale II załącznika do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej)	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Następstwa wypadków i choroba (grupa 1 i 2)	212 654	409 464	203 584	403 959
Komunikacyjne - odpowiedzialność cywilna (grupa 10)	675 773	2 084 936	711 026	2 202 787
Komunikacyjne pozostałe (grupa 3)	505 816	1 575 646	499 568	1 573 244
Morskie, lotnicze i transportowe (grupy 4, 5, 6, 7)	12 914	56 011	9 307	42 625
Od ognia i innych szkód majątkowych (grupy 8 i 9)	363 329	1 437 027	351 360	1 455 969
Odpowiedzialność cywilna (grupy 11,12,13)	130 984	572 950	126 877	546 588
Kredyt i gwarancje (grupy 14,15)	17 918	76 127	13 472	35 833
Świadczenie pomocy (grupa 18)	67 806	182 114	60 622	165 735
Ochrona prawna (grupa 17)	82	756	85	749
Pozostałe (grupa 16)	19 194	75 965	21 092	63 592
Składki przypisane brutto w bezpośrednich ubezpieczeniach majątkowych i osobowych, razem	2 006 470	6 470 996	1 996 993	6 491 081

9.16. Przychody z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Ubezpieczenie emerytalne	160 064	236 915	61 518	163 186
Prowizje z tytułu opłat manipulacyjnych	3 061	18 530	17 516	38 107
Prowizje z tytułu zarządzania aktywami otwartego funduszu emerytalnego	23 663	85 045	44 002	125 079
Likwidacja części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego ¹⁾	133 340	133 340	-	-
Kontrakty inwestycyjne	3 151	10 834	4 767	13 714
Przychody z tytułu opłat dotyczących kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta	3 151	10 834	4 767	13 714
Pozostałe	15 162	61 289	17 613	50 176
Przychody i opłaty od funduszy oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych	15 162	61 289	17 613	50 176
Przychody z tytułu prowizji i opłat, razem	178 377	309 038	83 898	227 076

¹⁾ Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w punkcie 14.6.

9.17. Przychody netto z inwestycji

Przychody netto z inwestycji	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Przychody odsetkowe, w tym:	378 524	1 104 024	412 887	1 287 720
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10 934	36 234	13 736	39 387
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	243 925	720 696	312 301	901 279
- pożyczki	122 820	344 331	86 608	342 660
- środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	845	2 763	242	4 394
Przychody z dywidend, w tym:	46 608	86 062	91 236	125 452
- aktywa finansowe zakwalifikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy w momencie pierwszego rozpoznania	35 322	62 617	2 567	5 395
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 299	17 705	44 579	73 277
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4 987	5 740	44 090	46 780
Przychody z tytułu nieruchomości inwestycyjnych	34 900	101 216	31 740	87 978
Różnice kursowe, w tym:	59 875	61 777	(16 846)	13 982
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	267	481	(2 893)	3 282
- pożyczki	25 167	30 664	(2 223)	6 847
- należności, w tym należności z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	(1 538)	(2 902)	221	(1 145)
- środki pieniężne	34 804	34 883	-	-
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 175	(1 349)	(11 951)	4 998
Pozostałe, w tym:	(18 014)	(57 778)	(21 902)	(69 359)
- koszty działalności inwestycyjnej	(4 997)	(15 273)	(8 503)	(26 021)
- koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	(13 017)	(43 471)	(13 399)	(43 338)
- efekt nabycia akcji w ramach podwyższenia kapitału EMC	-	966	-	-
Przychody netto z inwestycji, razem	501 893	1 295 301	497 115	1 445 773

9.18. Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji

Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Wynik netto z realizacji inwestycji	138 316	186 124	34 176	(94 857)
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, w tym:				
- instrumenty kapitałowe	61 389	156 326	(4 028)	4 856
- dłużne papiery wartościowe	3 149	20 648	30 714	26 457
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	58 240	135 678	(34 742)	(21 601)
- instrumenty kapitałowe	84 848	51 827	63 444	(74 754)
- dłużne papiery wartościowe	(23 602)	(29 420)	(22 670)	(25 032)
- instrumenty pochodne	17 449	17 242	(12 875)	(24 791)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	91 001	64 005	98 989	(24 931)
- instrumenty kapitałowe	5 962	16 359	(15 264)	12 709
- dłużne papiery wartościowe	-	-	(973)	(976)
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, w tym:	5 962	16 359	(14 291)	13 685
- dłużne papiery wartościowe	123	1 371	1 082	4 055
Pożyczki	123	1 371	1 082	4 055
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	-	-	(62)	(33)
Nieruchomości inwestycyjne	(14 307)	(40 079)	(21 036)	(51 909)
Jednostki wyceniane metodą praw własności ¹⁾	301	320	1 777	1 956
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1 408)	(24 037)	(8 597)	(61 446)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	(4)	(3 404)	-	(108)
- instrumenty kapitałowe	(4)	(3 404)	-	(108)
Należności łącznie z należnościami z tytułu kontraktów ubezpieczeniowych	(1 404)	(20 633)	(8 597)	(61 338)
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji, razem	136 908	162 087	25 579	(156 303)

¹⁾ Wynik ze sprzedaży akcji KGJK

9.19. Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej

Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - zakwalifikowane do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, w tym:	168 210	573 919	101 662	143 839
- instrumenty kapitałowe	(33 701)	1 805	(3 939)	96 107
- dłużne papiery wartościowe	201 911	572 114	105 601	47 732
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	4 434	197 394	288 772	310 501
- instrumenty kapitałowe	16 673	124 967	328 823	224 839
- dłużne papiery wartościowe	15 317	73 433	(17 861)	57 903
- instrumenty pochodne	(27 556)	(1 006)	(22 190)	27 759
Nieruchomości inwestycyjne	(829)	(25 066)	(9 522)	(20 684)
Wycena zobowiązań wobec uczestników konsolidowanych funduszy inwestycyjnych	(5 210)	(40 433)	(12 014)	(35 155)
Objęcie konsolidacją funduszy inwestycyjnych, w tym:	-	-	-	172 718
- kwota przeniesiona z pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” do skonsolidowanego rachunku zysków i strat na moment objęcia konsolidacją	-	-	-	184 535
- kwota wynikająca z objęcia konsolidacją spółek specjalnego przeznaczenia, zależnych od funduszy obejmowanych konsolidacją	-	-	-	(11 817)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	166 605	705 814	368 898	571 219

9.20. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Zmiana zakresu konsolidacji i wyceny metodą praw własności	-	-	-	35 392
Rozwiązanie rezerw	5 349	33 535	1 234	1 809
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach reasekuratorów	1 117	8 094	(1 012)	77 632
Przychody ze sprzedaży wyrobów, towarów i usług przez spółki nieubezpieczeniowe	81 540	211 091	70 053	194 683
Przychody z tytułu likwidacji bezpośredniej dotyczącej szkód na polisach zawartych w innych zakładach ubezpieczeń	26 771	39 680	-	-
Pozostałe	27 275	99 659	29 010	70 362
Pozostałe przychody operacyjne, razem	142 052	392 059	99 285	379 878

9.21. Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto

Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	1 504 657	3 953 209	1 261 522	3 732 878
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	(19 394)	(79 513)	(15 527)	(8 178)
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach na życie	1 508 625	4 538 451	1 505 013	4 485 740
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ubezpieczeniach na życie	(53)	(225)	(115)	(142)
Odszkodowania i świadczenia, razem	2 993 835	8 411 922	2 750 893	8 210 298

9.22. Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych

Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Wynikające z kontraktów inwestycyjnych o gwarantowanych i ustalonych warunkach	4 825	14 032	10 868	31 893
- koszty odsetkowe wyliczone efektywną stopą procentową	4 825	14 032	10 868	31 893
Wynikające z kontraktów inwestycyjnych na rachunek i ryzyko klienta (unit-linked)	3 704	522	37 528	28 198
Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych, razem	8 529	14 554	48 396	60 091

9.23. Koszty administracyjne, akwizycji i likwidacji szkód według rodzaju

Koszty administracyjne, akwizycji i likwidacji szkód według rodzaju	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Zużycie materiałów i energii	21 746	62 436	22 532	65 182
Usługi obce	128 255	359 148	115 760	342 123
Podatki i opłaty	13 937	64 344	16 803	45 045
Koszty pracownicze	331 277	1 012 178	317 452	967 493
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	19 892	54 535	18 813	55 168
Amortyzacja wartości niematerialnych	18 025	51 890	13 564	43 400
Inne, w tym:	509 780	1 530 651	450 316	1 372 024
- prowizje z działalności bezpośredniej	382 332	1 181 754	343 234	1 050 515
- reklama	32 897	75 196	24 559	64 748
- wynagrodzenia osób obsługujących ubezpieczenia grupowe w zakładach pracy	54 970	158 610	52 149	155 927
- pozostałe	39 581	115 091	30 374	100 834
Zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	9 745	(27 964)	15 383	8 285
Koszty administracyjne, akwizycji i likwidacji szkód, razem	1 052 657	3 107 218	970 623	2 898 720

9.24. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Zmiana zakresu konsolidacji	-	-	-	35 134
Utworzenie rezerw	7 219	23 408	1 129	3 782
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	929	10 177	-	16 432
Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny	8 345	25 922	9 258	28 042
Komenda Główna Straży Pożarnej oraz Związek Ochotniczych Straży Pożarnych	1 928	25 336	1 843	25 764
Obowiązkowe opłaty na rzecz instytucji rynku ubezpieczeniowego	13 926	44 369	13 463	41 227
Wydatki z tytułu działalności prewencyjnej	7 217	29 809	16 922	29 643
Koszty podstawowej działalności spółek nieubezpieczeniowych	81 481	218 922	78 040	204 486
Koszty z tytułu likwidacji bezpośredniej dotyczącej szkód na polisach zawartych w innych zakładach ubezpieczeń	27 792	41 912	-	-
Pozostałe	80 348	181 921	42 689	118 488
Pozostałe koszty operacyjne, razem	229 185	601 776	163 344	502 998

9.25. Koszty finansowe

Koszty finansowe	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Odsetki, w tym:	38 343	97 656	18 547	40 816
- transakcje sell-buy-back	27 528	81 742	15 644	30 125
- kredyty bankowe	2 913	7 983	2 903	10 406
- własne dłużne papiery wartościowe	7 888	7 888	-	-
- pozostałe	14	43	-	285
Pozostałe, w tym:	30 562	31 062	(8 313)	7 244
- różnice kursowe	30 537	30 574	(8 313)	7 244
- pozostałe	25	488	-	-
Koszty finansowe, razem	68 905	128 718	10 234	48 060

9.26. Inne całkowite dochody

Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Inne całkowite dochody brutto	20 093	40 593	49 170	(97 886)
Podatek dochodowy	(2 152)	(7 610)	(20 100)	35 962
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(1 960)	(6 786)	(19 156)	38 382
Reklasyfikacja nieruchomości z rzeczowych aktywów trwałych do nieruchomości inwestycyjnych	(192)	(824)	(944)	(2 420)
Inne całkowite dochody netto	17 941	32 983	29 070	(61 924)

10. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Aktywa i zobowiązania warunkowe	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Aktywa warunkowe, w tym:	28 999	23 147	35 231	19 586
Otrzymane gwarancje i poręczenia	28 999	19 452	21 259	19 586
Pozostałe	-	3 695	13 972	-
Zobowiązania warunkowe	2 287 840	179 955	144 576	159 892
Udzielone poręczenia i gwarancje	2 080 991 ¹⁾	4 826	6 842	3 912
Roszczenia ubezpieczeniowe sporne	136 247	116 538	92 535	101 270
Inne roszczenia sporne	34 402	21 557	17 270	25 761
Pozostałe, w tym:	36 200	37 034	27 929	28 949
- potencjalne zobowiązania wynikające z umów kredytowych zawartych przez Grupę Armatura	35 923	36 757	27 622	28 309

¹⁾ Kwota 2.076.008 tys. zł dotyczy gwarancji udzielonej przez PZU w związku ze zobowiązaniami PZU Finance AB (publ) wynikającymi z obligacji wyemitowanymi przez tę spółkę, o których mowa w punkcie 9.13.

11. Komentarz do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

11.1. Komentarz

Składki przypisane brutto w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku wyniosły 12.408.778 tys. zł wobec 12.402.550 tys. zł w analogicznym okresie roku poprzedniego (+0,1%). Wzrost sprzedaży dotyczył przede wszystkim:

- składki regularnej w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych (+98.441 tys. zł) głównie w wyniku rozwoju ubezpieczeń grupowych ochronnych (wzrost średniej składki i liczby ubezpieczonych, w tym wysoki poziom nowej sprzedaży);
- działalności w ubezpieczeniach zdrowotnych zawieranych w formie grupowej (nowi klienci w ubezpieczeniach ambulatoryjnych oraz sprzedaż wariantów produktu lekowego);
- ubezpieczeń finansowych, w związku z poprawą sytuacji w branży budowlanej;
- operacji za granicą, w tym dzięki zakończeniu transakcji nabycia AAS Balta na Łotwie (+ 55.193 tys. zł) oraz wyższej składki zebranej przez oddziały na Łotwie i Estonii.

Jednocześnie odnotowano spadki w ubezpieczeniach:

- indywidualnych ze składką jednorazową (-65.631 tys. zł), w szczególności produktów strukturyzowanych;
- komunikacyjnych OC w segmencie klienta masowego (-119.702 tys. zł) oraz segmencie klienta korporacyjnego (-19.259 tys. zł), jako efekt silnej konkurencji;
- majątkowych, jako efekt pozyskania w analogicznym okresie 2013 roku wieloletnich kontraktów z sektora branży energetycznej i górniczej.

Dochody z działalności lokacyjnej (łącznie z kontraktami inwestycyjnymi tj. kontraktami, które nie zawierają znaczącego ryzyka ubezpieczeniowego) za trzy kwartały 2014 roku oraz trzy kwartały 2013 roku wyniosły odpowiednio 2.163.202 tys. zł oraz 1.860.689 tys. zł i wzrosły głównie na skutek wzrostu wyceny instrumentów dłużnych. Ponadto, na porównywalność danych wpłynął dochód rozpoznany w 2013 roku w wysokości 172.718 tys. zł w związku z objęciem z dniem 1 stycznia 2013 roku konsolidacją funduszy inwestycyjnych.

Wzrost odszkodowań i świadczeń netto (z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) o 201.624 tys. zł (+2,5%) w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wynikał w szczególności z:

- niższego tempa konwersji umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P (efekt konwersji w trzech kwartałach 2014 roku przełożył się na uwolnienie 56.633 tys. zł rezerw, o 47.330 tys. zł mniej niż w analogicznym okresie 2013 roku);

- wzrostu portfela ubezpieczeń grupowych ochronnych, w tym zdrowotnych;
- wzrostu szkodowości w ubezpieczeniach OC komunikacyjnych, w szczególności spowodowanego znacznie wyższym poziomem rezerw szkodowych z lat ubiegłych;
- wyższej szkodowości w grupie OC pozostałe oraz ubezpieczeń od ognia i innych szkód majątkowych będący efektem wyższego poziomu rezerw szkodowych związanych ze zgłoszeniem kilku szkód o wysokiej wartości jednostkowej;
- wyższego poziomu rezerw rentowych w grupie ubezpieczeń rolnych i wystąpienia szkód o charakterze masowym.

Z kolei, na spadek powyższej kategorii odszkodowań i świadczeń netto miały wpływ:

- niższa sprzedaż produktów strukturyzowanych w kanale bancassurance;
- niższa szkodowość ubezpieczeń ochronnych, głównie kontynuowanych.

Koszty akwizycji za trzy kwartały 2014 roku wzrosły o 105.475 tys. zł (+7,2%) w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wzrost ten był w szczególności rezultatem:

- zmian stawek prowizyjnych w komunikacyjnych ubezpieczeniach pakietowych oraz działań pro-sprzedażowych w kanale sprzedaży multiagnecyjnej w segmencie ubezpieczeń majątkowych;
- zwiększenia portfela umów i wysokiej sprzedaży nowych polis w ubezpieczeniach grupowych ochronnych;
- modyfikacji systemu wynagrodzeń w kanale agencyjnym w segmencie ubezpieczeń indywidualnych.

Wzrost kosztów administracyjnych o 91.695 tys. zł (+9,5%) w głównej mierze wynikał z:

- wyższych kosztów projektów, informatycznych oraz kosztów osobowych i szkoleń z zakresu obsługi Klienta przy jednoczesnym utrzymaniu dwóch systemów - efekt realizowania projektów z lat ubiegłych, które pozwolą na zmianę filozofii zarządzania relacji z Klientem (w segmencie ubezpieczeń masowych);
- obowiązkowej dopłaty do Funduszu Gwarancyjnego w KDPW przez PTE PZU w kwocie 20.071 tys. zł (ustawowa zmiana wymaganego poziomu z 0,1% na 0,3% aktywów netto OFE);
- rozwoju operacji zagranicznych, w tym na skutek rozpoczęcia konsolidacji z dniem 1 lipca br. spółki AAS Bałta oraz prowadzenia działalności przez oddziały w Estonii i na Łotwie.

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku spadło o 86.597 tys. zł w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Główną przyczyną zmiany było ujęcie jednorazowego dochodu z tyt. zawarcia umowy z reasekuratorem (jednorazowy wpływ na pozostałe przychody operacyjne analogicznego okresu 2013 roku +73.272 tys. zł, łączny wpływ na wynik brutto +53.207 tys. zł). Celem powyższej umowy było rozliczenie prowizji reasekuracyjnych w produkcie Zielona Karta, na które w 2011 roku dokonano korekty obniżając wynik tamtego okresu w wysokości 91.843 tys. zł.

Zysk z działalności operacyjnej za trzy kwartały 2014 roku wyniósł 3.349.589 tys. zł i był niższy o 152.622 tys. zł (-4,4%) w stosunku do wyniku za analogiczny okres roku poprzedniego. Zmiana ta była spowodowana w szczególności przez:

- pogorszenie rentowności w segmencie ubezpieczeń masowych w porównaniu do trzech kwartałów 2013 roku (-283.449 tys. zł) - głównie w ubezpieczeniach komunikacyjnych (wzrost rezerw szkodowych z lat ubiegłych oraz rozpoznanie w wynikach analogicznego okresu roku 2013 efektu umowy z reasekuratorem w zakresie ubezpieczenia Zielona Karta, wpływ na wynik techniczny +53.207 tys. zł) oraz w ubezpieczeniach rolnych;
- spadek rentowności w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych (-148.408 tys. zł) głównie w grupie ubezpieczeń komunikacyjnych (efekt spowolnienia sprzedaży przy jednoczesnym wzroście odszkodowań i świadczeń dla szkód z lat ubiegłych) oraz pozostałych OC i majątkowych (wystąpienie kilku szkód o wysokiej wartości jednostkowej);
- wyższy wynik z działalności inwestycyjnej (+302.513 tys. zł) związany ze wzrostem wyceny instrumentów dłużnych;
- poprawę rentowności w ubezpieczeniach grupowych i indywidualnie kontynuowanych (+74.155 tys. zł z wyłączeniem efektu konwersji) głównie na skutek wzrostu portfela, spadku szkodowości produktów ochronnych;

- niższe tempo konwersji polis umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P, które przyczyniło się do spadku wyniku operacyjnego w segmencie ubezpieczeń grupowych i kontynuowanych o 47.330 tys. zł;
- lepszy wynik w segmencie ubezpieczeń emerytalnych (+76.514 tys. zł), głównie na skutek przeprowadzonej w 2014 roku reformy OFE.

Zysk netto spadł w stosunku do trzech kwartałów 2013 roku o 202.865 tys. zł (-7,3%) do wartości 2.563.832 tys. zł.

Skonsolidowane kapitały własne według MSSF na dzień 30 września 2014 roku wynosiły 12.778.720 tys. zł wobec 12.681.821 tys. zł na dzień 30 września 2013 roku. Wskaźnik rentowności kapitałów własnych (ROE²) za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 30 września 2014 roku wyniósł 26,4% i był niższy o 1,0 p.p. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. W stosunku do skonsolidowanych kapitałów własnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku kapitały spadły o 348.911 tys. zł (-2,7%), zaś wskaźnik ROE² był wyższy o 2,3 p.p. w porównaniu do wskaźnika za okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku.

Suma kapitałów i zobowiązań na dzień 30 września 2014 roku wzrosła w porównaniu do 31 grudnia 2013 roku o 4.929.892 tys. zł, tj. o 7,9% (do poziomu 67.717.196 tys. zł) głównie w wyniku wzrostu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych.

Portfel lokat³ na dzień 30 września 2014 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniósł odpowiednio 54.652.741 tys. zł oraz 51.198.588 tys. zł. Wzrost o 3.454.153 tys. zł związany był głównie z:

- wyższą wyceną odsetkowych aktywów finansowych;
- zwiększeniem środków finansowych z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych na łączną kwotę 500.000 tys. EUR w lipcu 2014 roku.

Wartość rezerw techniczno – ubezpieczeniowych wraz z kontraktami inwestycyjnymi na koniec trzeciego kwartału 2014 roku wyniosła 40.460.053 tys. zł i stanowiła 59,7% sumy aktywów. W porównaniu do 31 grudnia 2013 roku stan rezerw wzrósł o 1.014.600 tys. zł. Zmiana wynikała głównie z:

- wyższych rezerw szkodowych w ubezpieczeniach komunikacyjnych w segmencie ubezpieczeń majątkowych i korporacyjnych;
- rozwoju ubezpieczeń kontynuowanych typ P oraz produktów typu unit-linked (sprzedaż i wysoki wynik inwestycyjny);
- kompensowane spadkiem rezerw matematycznych w wyniku dożycia kolejnych transz w krótkoterminowych ubezpieczeniach na życie i dożycie o charakterze inwestycyjnym;
- rozpoczęcia konsolidacji spółki AAS Bałta.

12. Wypłacalność

Zasady wyliczania środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności określa Ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (tekst jednolity: Dz. U. poz. 950 z 2013 roku), a zasady wyliczania marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego określa Rozporządzenie z dnia 28 listopada 2003 roku w sprawie sposobu wyliczenia wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego dla działów i grup ubezpieczeń (Dz. U. Nr 211 z 2003 roku, poz. 2060, „Rozporządzenie w sprawie marginesu wypłacalności”).

Szczegółowe informacje dotyczące sposobu wyliczania wypłacalności zostały przedstawione w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2013 rok.

² Wskaźnik uroczniony.

³ Portfel lokat obejmuje aktywa finansowe, nieruchomości inwestycyjne oraz ujemną wycenę instrumentów pochodnych i zobowiązania z tytułu transakcji *sell-buy-back*.

Dane finansowe uwzględnione w wyliczeniu środków własnych oraz marginesu wypłacalności zostały ustalone w oparciu o PSR.

Poniżej przedstawiono wyliczenie środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności PZU.

Wyliczenie środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Kapitał własny PZU	11 941 944	11 099 643	12 259 761	11 805 466
Wartości niematerialne i prawne	(249 345)	(240 487)	(244 582)	(180 978)
Wartość aktywów finansujących kapitały innych zakładów ubezpieczeń należących do ubezpieczeniowej grupy kapitałowej PZU	(5 380 281)	(4 347 397)	(4 565 872)	(4 195 282)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(344 091)	(321 467)	(347 521)	(318 188)
Wpływ innych zakładów ubezpieczeń należących do ubezpieczeniowej grupy kapitałowej PZU na wysokość środków własnych PZU:	2 664 616	1 999 662	2 403 826	2 011 020
PZU Życie SA 100,00%	2 554 548	1 978 022	2 407 872	2 023 354
Wysokość środków własnych	4 330 516	3 749 890	4 184 609	3 791 913
Margines wypłacalności	1 775 968	1 771 868	1 776 737	1 768 559
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	2 554 548	1 978 022	2 407 872	2 023 354
Link 4 SA 100,00%	72 931	nd.	nd.	nd.
Wysokość środków własnych	140 866	nd.	nd.	nd.
Margines wypłacalności	67 935	nd.	nd.	nd.
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	72 931	nd.	nd.	nd.
UAB DK PZU Lietuva 99,76%	21 592	6 575	7 931	2 372
Wysokość środków własnych	67 890	52 817	48 438	42 435
Margines wypłacalności	46 246	46 227	40 488	40 057
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	21 644	6 590	7 950	2 378
UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas 99,34%	6 466	6 721	6 608	7 093
Wysokość środków własnych	21 958	22 168	21 996	22 740
Margines wypłacalności	15 449	15 403	15 344	15 600
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	6 509	6 765	6 652	7 140
PrJSC PZU Ukraine 100,00%	(12 502)	(12 242)	(13 094)	(14 413)
Wysokość środków własnych	5 627	5 468	10 554	9 415
Margines wypłacalności	18 129	17 710	23 648	23 828
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	(12 502)	(12 242)	(13 094)	(14 413)
PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance 100,00%	(5 526)	(6 166)	(5 491)	(7 386)
Wysokość środków własnych	9 877	9 237	9 557	7 662
Margines wypłacalności	15 403	15 403	15 048	15 048
Nadwyżka/niedobór środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	(5 526)	(6 166)	(5 491)	(7 386)
AAS Balta 99,99%	27 107	26 752	nd.	nd.
Wysokość środków własnych	64 968	64 257	nd.	nd.
Margines wypłacalności	37 858	37 503	nd.	nd.
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	27 110	26 754	nd.	nd.
Wysokość środków własnych PZU	8 632 843	8 189 954	9 505 612	9 122 038
Margines wypłacalności PZU	1 363 639	1 369 183	1 362 353	1 363 639
Kapitał gwarancyjny PZU	454 546	456 394	454 118	454 546
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	7 269 204	6 820 771	8 143 259	7 758 399
Nadwyżka środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego	8 178 297	7 733 560	9 051 494	8 667 492

13. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

13.1. Segmenty sprawozdawcze

13.1.1. Kryterium podstawowe podziału

MSSF 8 określa, w jaki sposób jednostki powinny prezentować informacje o segmentach działalności w rocznych i w skróconych śródrocznych sprawozdaniach finansowych. Segmenty operacyjne to części składowe jednostki, dla których dostępne są odrębne informacje finansowe, podlegające regularnej ocenie przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych („GOOZPDO”, w praktyce jest to Zarząd PZU), związanej z alokacją zasobów i oceną wyników działalności.

Podstawowy wzór segmentacji Grupy PZU oparty jest na kryterium jednostek podlegających konsolidacji, z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do wiodących spółek Grupy PZU (PZU i PZU Życie) wyodrębnia się dodatkowo segmenty oparte na kryteriach grup klientów, linii produktowych oraz charakteru działalności.

W przypadku PZU wyodrębniono następujące segmenty:

- ubezpieczenia korporacyjne (ubezpieczenia osobowe i majątkowe);
- ubezpieczenia masowe (ubezpieczenia osobowe i majątkowe);
- inwestycje – obejmujące działalność lokacyjną w zakresie środków własnych.

W przypadku PZU Życie wyodrębniono następujące segmenty:

- ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane (ubezpieczenia na życie);
- ubezpieczenia indywidualne (ubezpieczenia na życie);
- inwestycje - obejmujące działalność lokacyjną w zakresie środków własnych;
- kontrakty inwestycyjne – opisane szerzej w dalszej części tego punktu.

Ze względu na swą odrębność, funkcjonowanie w odrębnych środowiskach regulacyjnych, stosowany w Grupie PZU system wewnętrznej sprawozdawczości finansowej, zgodnie ze wzorem segmentacji Grupy PZU opartym na kryterium konsolidowanych jednostek oraz przydatność użytkownikom sprawozdań finansowych wyodrębniono dodatkowo następujące segmenty:

- ubezpieczenia emerytalne;
- Ukraina (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie);
- Kraje bałtyckie – Litwa, Łotwa i Estonia, dalej: „Kraje bałtyckie” - (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie).

W przypadku zaistnienia przesłanek jakościowych lub ilościowych, opisanych w MSSF 8 pkt 12-19, segmenty operacyjne mogą podlegać łączeniu w segmenty sprawozdawcze. W niniejszym sprawozdaniu finansowym nie dokonano łączenia wyodrębnionych segmentów operacyjnych w segmenty sprawozdawcze, za wyjątkiem segmentu inwestycje, obejmującego działalność lokacyjną w zakresie środków własnych spółek Grupy PZU.

13.1.2. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Grupa PZU stosuje uzupełniający podział segmentów wg kryterium geograficznego, na podstawie którego wyodrębniono następujące segmenty:

- Polska;
- Kraje bałtyckie;
- Ukraina.

13.2. Rozliczenia pomiędzy segmentami

Wynik netto z inwestycji (różnica pomiędzy zrealizowanymi i niezrealizowanymi przychodami a kosztami) wykazywany w ubezpieczeniach korporacyjnych (ubezpieczenia osobowe i majątkowe), ubezpieczeniach masowych (ubezpieczenia osobowe i majątkowe), ubezpieczeniach grupowych i indywidualnie kontynuowanych (ubezpieczenia na życie), ubezpieczeniach indywidualnych (ubezpieczenia na życie) określany jest na podstawie cen transferowych opartych na stopach procentowych z krzywych rentowności skarbowych papierów wartościowych (stopa wolna od ryzyka), z uwzględnieniem faktu, że w przypadku produktów ubezpieczeniowych typu unit – linked, z gwarantowaną stopą oraz strukturyzowanych wykazuje się wprost wynik netto z lokat stanowiących pokrycie odpowiadających im rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

13.3. Miara zysku segmentu

Podstawową miarą zysku segmentu w Grupie PZU jest:

- w przypadku spółek ubezpieczeniowych – wynik na ubezpieczeniach według lokalnych standardów rachunkowości obowiązujących w kraju siedziby spółki, będący wynikiem finansowym przed podatkiem oraz pozostałymi przychodami i kosztami operacyjnymi (w tym kosztami finansowania), uwzględniający jednak przychody z inwestycji (odpowiadających wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) określone wg stopy wolnej od ryzyka. Wynik na ubezpieczeniach jest miarą zbliżoną do zdefiniowanego w PSR wyniku technicznego ubezpieczeń z tym, że zarówno w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych jak też ubezpieczeniach na życie zawiera wynik netto z inwestycji opisany w zdaniu poprzednim;
- w przypadku spółek innych niż ubezpieczeniowe – wynik z działalności operacyjnej według lokalnych standardów rachunkowości w kraju siedziby spółki lub według MSSF, będący wynikiem finansowym przed podatkiem i kosztami finansowania.

13.4. Charakterystyka segmentów

Poniżej przedstawiono charakterystykę wszystkich wyodrębnionych segmentów sprawozdawczych Grupy PZU z przedstawieniem standardów rachunkowości, według których przedstawiono ich dane finansowe:

- Ubezpieczenia korporacyjne (ubezpieczenia osobowe i majątkowe) – raportujący wg PSR - obejmujący szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, dostosowanych do potrzeb klienta i z indywidualną wyceną ryzyka, oferowanych przez PZU dużym podmiotom gospodarczym;
- Ubezpieczenia masowe (ubezpieczenia osobowe i majątkowe) – raportujący wg PSR - obejmujący szeroki zakres produktów ubezpieczeń majątkowych, wypadkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, oferowanych przez PZU klientom indywidualnym oraz podmiotom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw;
- Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane (ubezpieczenia na życie) – raportujący wg PSR - obejmujący ubezpieczenia grupowe, skierowane przez PZU Życie do grup pracowników oraz innych grup formalnych (np. związki zawodowe), w ramach których do umowy ubezpieczenia przystępują osoby pozostające w stosunku prawnym z ubezpieczającym (np. pracodawca, związek zawodowy) oraz ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane, gdzie ubezpieczający nabył prawo do indywidualnej kontynuacji w fazie grupowej. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych, inwestycyjnych (niebędących kontraktami inwestycyjnymi) i zdrowotnych;
- Ubezpieczenia indywidualne (ubezpieczenia na życie) – raportujący wg PSR – obejmujący ubezpieczenia oferowane przez PZU Życie klientom indywidualnym, w ramach których umowa ubezpieczenia dotyczy konkretnego ubezpieczonego a ubezpieczony podlega indywidualnej ocenie ryzyk. Oferta PZU Życie obejmuje szeroki zakres ubezpieczeń ochronnych, inwestycyjnych (niebędących kontraktami inwestycyjnymi) i zdrowotnych;

- Inwestycje – raportujący wg PSR – obejmujący działalność lokacyjną w zakresie środków własnych Grupy PZU rozumianych jako nadwyżka lokat nad rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi w wiodących spółkach ubezpieczeniowych Grupy PZU (PZU i PZU Życie) powiększoną o nadwyżkę dochodów osiągniętą ponad stopę wolną od ryzyka z inwestycji odpowiadających wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych PZU i PZU Życie w produktach o charakterze nieinwestycyjnym, czyli nadwyżkę dochodów z lokat PZU i PZU Życie ponad dochody alokowane według cen transferowych do segmentów ubezpieczeniowych. Ponadto, segment Inwestycje obejmuje dochody z innych wolnych środków finansowych w Grupie PZU;
- Ubezpieczenia emerytalne – raportujący wg PSR - obejmujący spółkę PTE PZU;
- Ukraina (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie) – raportujący wg MSSF – obejmujący spółki PZU Ukraine i PZU Ukraine Life;
- Kraje bałtyckie (ubezpieczenia osobowe i majątkowe oraz ubezpieczenia na życie) – raportujący wg MSSF – obejmujący spółki PZU Lietuva, prowadzącą działalność na terenie Litwy, a także poprzez swoje oddziały – na Łotwie i w Estonii, UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas oraz AAS Balta, prowadzącą działalność na terenie Łotwy;
- Kontrakty inwestycyjne – raportujący wg PSR - obejmujący produkty PZU Życie nietransferujące istotnego ryzyka ubezpieczeniowego w rozumieniu MSSF 4 i niespełniające definicji kontraktu ubezpieczeniowego (tj. niektóre produkty z gwarantowaną stopą zwrotu oraz niektóre produkty w formie ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego – unit-linked). Produkty te według MSSF, zgodnie z wymogami MSR 39, rozpoznawane są jako instrumenty finansowe i wyceniane w zależności od konstrukcji danego produktu - według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej. W obu przypadkach według MSSF nie jest rozpoznawany przypis składki z tytułu tych produktów. Według PSR wszystkie powyższe produkty wykazywane są jako produkty ubezpieczeniowe, a przypis składki jest rozpoznawany;
- Pozostałe - raportujący łącznie wg MSSF lub PSR (MSSF 8 nie wymaga prezentacji wyników segmentów zakwalifikowanych do kategorii „pozostałe” wg spójnych zasad rachunkowości) – obejmuje pozostałe jednostki, niezakwalifikowane do żadnego innego segmentu powyżej, których przychody pochodzą w przeważającej mierze z działalności produkcyjnej armatury, grzejników i odlewów oraz z działalności usługowej.

13.5. Zastosowane zasady rachunkowości według PSR

13.5.1. PZU

PSR oraz różnice pomiędzy PSR i MSSF w zakresie dotyczącym jednostkowej sprawozdawczości finansowej PZU zostały szczegółowo przedstawione w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej za 2013 rok, sporządzonym zgodnie z PSR, podpisanym przez Zarząd PZU w dniu 11 marca 2014 roku i na temat którego biegły rewident wydał tego samego dnia opinię bez zastrzeżeń („Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2013 rok”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2013 rok dostępne jest na stronie internetowej PZU pod adresem www.pzu.pl w zakładce „Relacje inwestorskie”.

13.5.2. PZU Życie

Zasady rachunkowości według PSR dotyczące PZU Życie są zbieżne z PSR dotyczącymi PZU (pomijając rachunkowość kontraktów ubezpieczeniowych i kontraktów inwestycyjnych).

Zasady dotyczące rachunkowości kontraktów ubezpieczeniowych i kontraktów inwestycyjnych PZU Życie według MSSF zostały przedstawione w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za 2013 rok.

Podstawowa różnica pomiędzy PSR i MSSF w odniesieniu do rachunkowości kontraktów ubezpieczeniowych i kontraktów inwestycyjnych PZU Życie obejmuje klasyfikację kontraktów ubezpieczeniowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w MSSF 4 dotyczącymi klasyfikacji produktów jako kontrakty ubezpieczeniowe podlegających MSSF 4, bądź kontrakty inwestycyjne ujmowane zgodnie z MSR 39. Według MSSF 4 umowa spełnia definicję kontraktu ubezpieczeniowego jedynie wtedy, gdy zdarzenie objęte ubezpieczeniem może spowodować konieczność wypłacenia przez ubezpieczyciela znacznych świadczeń dodatkowych w każdym scenariuszu, wykluczając scenariusze, którym brakuje treści ekonomicznej (tzn. nie wywierają dostrzegalnego wpływu na ekonomikę transakcji), a więc gdy umowa przenosi znaczące ryzyko ubezpieczeniowe. Ocena, czy dana umowa przenosi znaczące ryzyko finansowe wymaga analizy przepływów pieniężnych związanych z danym produktem w różnych scenariuszach oraz oszacowania prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

Wpływ tej różnicy pomiędzy PSR i MSSF został przedstawiony w nocie segmentowej w osobnej kolumnie.

13.6. Konstrukcja noty segmentowej i uzgodnienia w niej zawarte

Z uwagi na znacząco odmienny układ raportów zarządczych przedkładanych GOOZPDO w porównaniu do formatu sprawozdań finansowych według MSSF koniecznym było zastosowanie dwóch układów sprawozdawczych: układu raportów zarządczych przedkładanych GOOZPDO (strona lewa noty) i formatu sprawozdań finansowych według MSSF (strona prawa noty).

W konsekwencji zawarte w nocie uzgodnienie sumy przychodów oraz sumy zysków lub strat segmentów sprawozdawczych z analogicznymi wartościami skonsolidowanymi, wymagane zgodnie z MSSF 8 pkt 28, jest złożone i składa się z następujących etapów opisanych w kolejności umieszczenia kolumn uzgodnieniowych w nocie segmentowej:

- przejście z układu raportów zarządczych przedkładanych GOOZPDO na format sprawozdań finansowych według MSSF (kolumna „różnice prezentacyjne”), dokonujące szeregu zmian prezentacyjnych, w tym przeniesienia pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych do pozycji według MSSF umieszczonych w ramach miary „zysk (strata) z działalności operacyjnej”;
- uzgodnienie różnic pomiędzy standardami rachunkowości w których prezentowane są dane finansowe segmentów a MSSF oraz osobna prezentacja najistotniejszych z nich;
- naniesienie korekt konsolidacyjnych (z uwagi, że jest to ostatni etap uzgodnień – korekty zaprezentowano już w układzie danych finansowych według MSSF).

13.7. Uproszczenia w nocie segmentowej

W nocie segmentowej zastosowano pewne uproszczenia w porównaniu do wymogów MSSF 8. Poniżej przedstawiono ich uzasadnienie:

- odstąpienie od prezentacji danych o alokacji wszystkich aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów – wynikające z niesporządzania i nieprezentowania GOOZPDO takich zestawień. Główną informacją dostarczaną GOOZPDO są dane o wynikach danych segmentów i na tej podstawie podejmowane są decyzje zarządcze, w tym o alokacji zasobów. Analiza dotycząca alokowanych do segmentów aktywów i zobowiązań ograniczona jest do monitoringu spełniania wymogu regulacyjnego według PSR tj. posiadania aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w wysokości przekraczającej poziom tych rezerw (analiza w podziale na poszczególne spółki ubezpieczeniowe, a nie grupy produktów);
- prezentacja wyniku netto z inwestycji jedną kwotą jako różnicy pomiędzy zrealizowanymi i niezrealizowanymi przychodami a kosztami z inwestycji – wynikająca z wewnętrznej oceny wyników segmentów w oparciu o taką łączną miarę wyników inwestycyjnych;
- niealokowanie do segmentu „inwestycje” przychodów i kosztów innych niż dotyczących zrealizowanych i niezrealizowanych przychodów i kosztów z inwestycji – wynikająca ze sposobu analizy danych tego segmentu oraz niepraktyczność takiej alokacji;
- prezentacja pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych oraz kosztów finansowych w odniesieniu do spółek PZU i PZU Życie łącznie dla segmentów operacyjnych w nich wyodrębnionych (w konsekwencji także nieprzypisanie żadnych kwot w tym zakresie do segmentu kontrakty inwestycyjne) – wynikająca z przyjętych miar zysku segmentów operacyjnych oraz niepraktyczność takiej alokacji;
- prezentacja obciążenia podatkiem dochodowym jedną kwotą na poziomie danych skonsolidowanych - wynikająca z przyjętych miar zysku segmentów operacyjnych oraz niepraktyczność przeprowadzania alokacji w tym zakresie.

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 lipca 2014 roku do dnia 30 września 2014 roku	Ubezpieczenia korporacyjne (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia masowe (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia grupowe i indy- widualnie konty- nuowane (ub. na życie)	Ubezpieczenia indywidualne (ub. na życie)	Inwestycje	Ubezpieczenia emerytalne	Ukraina	Kraje bałtyckie	Kontrakty inwestycyjne	Pozostała działalność	Różnice prezentacyjne	Nieruchomości i instrumenty finansowe	Kontrakty inwestycyjne	Fundusz prewencyjny, rezerwa na wyrównanie szkodowości i odpisy na ZFŚS	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 lipca 2014 roku do dnia 30 września 2014 roku
	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	MSSF	MSSF	PSR	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	MSSF	MSSF	
Składki przypisane brutto na zewnątrz	328 262	1 530 721	1 632 510	304 611	-	-	45 498	129 283	52 339	-	-	-	(52 339)	-	-	3 970 885	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz
Składki przypisane brutto między segmentami	1 270	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 282)	-	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	329 532	1 530 733	1 632 510	304 611	-	-	45 498	129 283	52 339	-	-	-	(52 339)	-	(1 282)	3 970 885	
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(39 966)	(1 698)	(507)	(3)	-	-	(8 088)	(7 813)	-	-	-	-	-	-	191	(57 884)	Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	289 566	1 529 035	1 632 003	304 608	-	-	37 410	121 470	52 339	-	-	-	(52 339)	-	(1 091)	3 913 001	Składki ubezpieczeniowe przypisane netto, w tym:
Zmiany stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	79 020	129 968	882	1 215	-	-	(4 832)	(956)	18	-	(8 246)	-	(18)	-	346	197 397	Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(493)	(9 887)	-	-	-	-	547	1 587	-	-	8 246	-	-	-	-	-	
Składki zarobione netto	368 093	1 649 116	1 632 885	305 823	-	-	33 125	122 101	52 357	-	-	-	(52 357)	-	(745)	4 110 398	Składki zarobione netto
Dochody z lokat, w tym:	35 167	142 369	219 219	84 911	264 177	3 520	8 862	2 645	10 772	25 351	195 507	-	7 102	-	(24 232)	178 377	Przychody z tytułu prowizji i opłat
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	35 167	142 369	219 219	84 911	257 880	3 520	8 862	2 645	10 772	25 351	(796 993)	-	-	-	-	-	
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	6 297	-	-	-	-	-	(6 297)	-	-	-	-	-	
											625 129	-	-	-	(123 236)	501 893	Przychody netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)
											6 297	-	-	-	(6 297)	-	Przychody netto z inwestycji (operacje między segmentami)
											139 754	(2 520)	-	-	(326)	136 908	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji
											54 133	(10 409)	-	-	122 881	166 605	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	3 888	26 987	182	5 916	-	-	-	-	3 951	-	(40 924)	-	-	-	-	-	
Przychody z działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	160 064	-	-	-	116 751	(276 815)	-	-	-	-	-	
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	118	-	-	-	1 714	169 688	(310)	(3 951)	-	(25 207)	142 052	Pozostałe przychody operacyjne
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(181 675)	(955 688)	(1 235 659)	(140 009)	-	-	(22 716)	(74 586)	(164 434)	-	(306 162)	-	57 736	-	9 911	(3 013 282)	Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(102 441)	(178 106)	(8 048)	3 310	-	-	(1 676)	(5 421)	345	-	292 037	-	-	-	-	-	
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	2 528	5 221	27	-	-	-	1 295	2 948	-	-	6 716	-	-	-	712	19 447	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	11 646	3 803	-	-	-	-	4 730	(1 391)	-	-	(18 788)	-	-	-	-	-	
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(269 942)	(1 124 770)	(1 243 680)	(136 699)	-	-	(18 367)	(78 450)	(164 089)	-	(26 197)	-	57 736	-	10 623	(2 993 835)	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-	55 486	(175 183)	-	-	-	-	106 348	-	13 349	-	-	-	-	-	
											-	-	(8 529)	-	-	(8 529)	Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	(889)	-	109	-	-	-	-	-	5	-	775	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(12 325)	(60 522)	(7 399)	(383)	-	-	-	-	(128)	-	80 757	-	-	-	-	-	
Koszty akwizycji	(76 260)	(302 644)	(90 568)	(30 582)	-	(2 253)	(14 113)	(21 012)	(3 041)	-	-	-	-	-	4 884	(535 589)	Koszty akwizycji
Koszty administracyjne	(30 556)	(144 604)	(130 837)	(11 843)	-	(13 165)	(6 192)	(16 576)	(1 909)	-	-	(2 089)	-	-	2 544	(355 227)	Koszty administracyjne
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	2 706	(2 159)	152	-	-	-	-	-	-	-	(699)	-	-	-	-	-	
Koszty działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(106 605)	106 605	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	(12)	-	-	-	(1 192)	(243 360)	2 369	-	(12 974)	25 984	(229 185)	Pozostałe koszty operacyjne
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	19 882	183 773	435 549	41 960	264 177	148 272	3 315	8 708	4 266	36 019	7 006	(12 959)	1	(12 974)	(13 127)	1 113 868	Zysk (strata) z działalności operacyjnej
Pozostałe przychody operacyjne	38 154	-	1 221	-	-	-	(313)	1 902	-	-	(40 964)	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty operacyjne	(74 961)	-	(7 789)	-	-	-	(552)	(19 424)	-	-	102 726	-	-	-	-	-	
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16 678)	(68 768)	-	-	-	16 541	(68 905)	Koszty finansowe
															(650)	-	Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności
															1 044 313	-	Zysk (strata) brutto
															(200 842)	-	Podatek dochodowy
															843 471	-	Zysk (strata) netto

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 30 września 2014 roku	Ubezpieczenia korporacyjne (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia masowe (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia grupowe i indy- widualnie konty- nuowane (ub. na życie)	Ubezpieczenia indywidualne (ub. na życie)	Inwestycje	Ubezpieczenia emerytalne	Ukraina	Kraje bałtyckie	Kontrakty inwestycyjne	Pozostała działalność	Różnice prezentacyjne	Nieruchomości i instrumenty finansowe	Kontrakty inwestycyjne	Fundusz prewencyjny, rezerwa na wyrównanie szkodowości i odpisy na ZFŚS	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 30 września 2014 roku
	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	MSSF	MSSF	PSR	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	MSSF	MSSF	
Składki przypisane brutto na zewnątrz	1 290 850	4 861 293	4 898 312	947 871	-	-	122 597	287 855	330 297	-	-	-	(330 297)	-	-	12 408 778	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz
Składki przypisane brutto między segmentami	2 788	(258)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 530)	-	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 293 638	4 861 035	4 898 312	947 871	-	-	122 597	287 855	330 297	-	-	-	(330 297)	-	(2 530)	12 408 778	
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(132 112)	(706)	(2 262)	(75)	-	-	(21 813)	(20 634)	-	-	-	-	-	-	1 645	(175 957)	Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	1 161 526	4 860 329	4 896 050	947 796	-	-	100 784	267 221	330 297	-	-	-	(330 297)	-	(885)	12 232 821	Składki ubezpieczeniowe przypisane netto, w tym:
Zmiany stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(78 626)	16 825	1 330	2 911	-	-	(5 524)	(23 022)	43	-	(2 797)	-	(43)	-	(921)	(89 824)	Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	15 587	(27 376)	-	-	-	-	5 074	3 918	-	-	2 797	-	-	-	-	-	
Składki zarobione netto	1 098 487	4 849 778	4 897 380	950 707	-	-	100 334	248 117	330 340	-	-	-	(330 340)	-	(1 806)	12 142 997	Składki zarobione netto
Dochody z lokat, w tym:	101 990	416 840	590 476	255 042	2 106 576	8 945	24 275	11 159	27 781	42 926	336 422	-	23 144	-	(50 528)	309 038	Przychody z tytułu prowizji i opłat
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	101 990	416 840	590 476	255 042	616 910	8 945	24 275	11 159	27 781	42 926	(3 586 010)	-	-	-	-	-	
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	1 489 666	-	-	-	-	-	(2 096 344)	-	-	-	-	-	
											(1 489 666)	-	-	-	(116 661)	1 295 301	Przychody netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)
											(1 489 666)	-	-	-	(1 489 666)	-	Przychody netto z inwestycji (operacje między segmentami)
											166 600	(3 937)	-	-	(576)	162 087	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji
											603 732	9 723	-	-	92 359	705 814	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych do wartości godziwej
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	13 903	55 108	857	18 576	-	-	-	-	12 310	-	(100 754)	-	-	-	-	-	
Przychody z działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	236 915	-	-	-	315 227	(552 142)	-	-	-	-	-	
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	612	-	-	-	4 167	508 007	(1 215)	(12 310)	-	(107 202)	392 059	Pozostałe przychody operacyjne
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(561 626)	(2 700 184)	(3 413 901)	(471 510)	-	-	(74 524)	(162 674)	(1 225 970)	-	(240 790)	-	334 061	-	25 458	(8 491 660)	Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(184 246)	(328 503)	(19 960)	25 912	-	-	(4 203)	1 850	(927)	-	510 077	-	-	-	-	-	
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	22 911	14 335	70	-	-	-	2 917	12 706	-	-	25 230	-	-	-	1 569	79 738	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	37 271	2 918	-	-	-	-	7 935	(9 543)	-	-	(38 581)	-	-	-	-	-	
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(685 690)	(3 011 434)	(3 433 791)	(445 598)	-	-	(67 875)	(157 661)	(1 226 897)	-	255 936	-	334 061	-	27 027	(8 411 922)	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-	(105 655)	(517 629)	-	-	-	-	892 901	-	(269 617)	-	-	-	-	-	
											-	-	(14 554)	-	-	(14 554)	Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	121	-	(384)	-	-	-	-	-	(66)	-	329	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(38 739)	(166 609)	(17 391)	(1 160)	-	-	-	-	(467)	-	224 366	-	-	-	-	-	
Koszty akwizycji	(225 186)	(885 429)	(265 490)	(93 464)	-	(5 590)	(38 300)	(56 495)	(13 434)	-	-	-	-	-	11 435	(1 571 953)	Koszty akwizycji
Koszty administracyjne	(87 926)	(417 405)	(390 317)	(37 657)	-	(63 559)	(19 597)	(32 779)	(7 094)	-	-	-	7 842	-	10 490	(1 057 502)	Koszty administracyjne
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	10 136	(3 508)	483	-	-	-	-	-	-	-	(7 111)	-	-	-	-	-	
Koszty działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(292 801)	292 801	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	(105)	-	-	-	(3 734)	(679 761)	(13 903)	-	(44 451)	140 178	(601 776)	Pozostałe koszty operacyjne
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	187 096	837 341	1 276 168	128 817	2 106 576	177 218	(1 163)	12 841	15 374	65 785	94 426	(1 490)	1	(64 451)	(1 484 950)	3 349 589	Zysk (strata) z działalności operacyjnej
Pozostałe przychody operacyjne	77 827	-	30 564	-	-	-	11 695	4 589	-	-	(124 675)	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty operacyjne	(113 530)	-	(15 330)	-	-	-	(4 104)	(22 808)	-	-	155 772	-	-	-	-	-	
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(49 945)	(125 523)	-	-	-	46 750	(128 718)	Koszty finansowe
															(405)	-	Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności
																3 220 466	Zysk (strata) brutto
																(656 634)	Podatek dochodowy
																2 563 832	Zysk (strata) netto

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 lipca 2013 roku do dnia 30 września 2013 roku	Ubezpieczenia										Fundusz				Korekty		Wartość skonsolidowana	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 lipca 2013 roku do dnia 30 września 2013 roku
	Ubezpieczenia korporacyjne (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia masowe (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia grupowe i indy- widualnie konty- nuowane (ub. na życie)	Ubezpieczenia indywidualne (ub. na życie)	Inwestycje	Ubezpieczenia emerytalne	Ukraina	Kraje bałtyckie	Kontrakty inwestycyjne	Pozostała działalność	Różnice prezentacyjne	Nieruchomości i instrumenty finansowe	Kontrakty inwestycyjne	prewencyjny, rezerwa na wyrównanie szkodowości i odpisy na ZFŚS	konsolidacyjne			
	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	MSSF	MSSF	PSR	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	MSSF	MSSF		
Składki przypisane brutto na zewnątrz	347 921	1 550 201	1 601 714	287 068	-	-	51 611	68 784	116 473	-	-	-	-	-	-	3 907 299		
Składki przypisane brutto między segmentami	1 441	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 441)	-		
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	349 362	1 550 201	1 601 714	287 068	-	-	51 611	68 784	116 473	-	-	-	(116 473)	-	(1 441)	3 907 299		
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(17 939)	(1 510)	(399)	-	-	-	(7 123)	(6 209)	-	-	-	-	-	-	231	(32 949)		
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	331 423	1 548 691	1 601 315	287 068	-	-	44 488	62 575	116 473	-	-	-	(116 473)	-	(1 210)	3 874 350		
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto, w tym:																		
Zmiany stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	76 439	140 842	1 035	1 895	-	-	(2 044)	(4 085)	110	-	(26 328)	-	(110)	-	897	188 650		
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw składek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(17 898)	(10 780)	-	-	-	-	197	2 153	-	-	26 328	-	-	-	-	-		
Składki zarobione netto	389 964	1 678 753	1 602 350	288 963	-	-	42 640	60 643	116 583	-	-	-	(116 583)	-	(313)	4 063 000		
Składki zarobione netto																		
Dochody z lokat, w tym:	29 669	126 056	233 041	119 380	397 261	2 798	6 040	3 862	47 131	18 386	90 016	-	8 896	-	(15 014)	83 898		
Przychody z tytułu prowizji i opłat																		
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	29 669	126 056	233 041	119 380	389 223	2 798	6 040	3 862	47 131	18 386	(983 624)	-	-	-	-	-		
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	8 038	-	-	-	-	-	(975 586)	-	-	-	-	-		
											(8 038)	-	-	-	-	-		
											477 783	-	-	-	-	-		
											8 038	-	-	-	-	-		
											67 471	9 571	-	-	(51 463)	25 579		
											431 413	(15 046)	-	-	(47 469)	368 898		
											(19 782)	-	-	-	-	-		
											(153 698)	-	-	-	-	-		
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	2 829	7 531	738	4 561	-	-	-	-	4 123	-	-	-	-	-	6 418	(2 766 535)		
Przychody z działalności podstawowej jednostek ubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	61 518	-	-	-	92 180	(153 698)	-	-	-	-	-		
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	150	-	-	-	19 247	124 229	(998)	(4 123)	-	(39 220)	99 285		
Pozostałe przychody operacyjne																		
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(212 028)	(952 938)	(1 034 721)	(136 844)	-	-	(19 152)	(34 606)	(160 899)	-	(381 971)	-	160 206	-	6 418	(2 766 535)		
Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(20 665)	(35 279)	(4 627)	3 754	-	-	(1 940)	(1 951)	(20)	-	60 728	-	-	-	-	-		
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	17 328	4 063	115	-	-	-	1 149	650	-	-	(7 698)	-	-	-	-	-		
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	(7 012)	2 345	-	-	-	-	(1 218)	(1 870)	-	-	7 755	-	-	-	35	15 642		
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(222 377)	(981 809)	(1 039 233)	(133 090)	-	-	(21 161)	(37 777)	(160 919)	-	(321 186)	-	160 206	-	6 453	(2 750 893)		
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto																		
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-	(121 307)	(200 087)	-	-	-	-	712	-	320 682	-	-	-	-	-		
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka)																		
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	(561)	-	5	-	-	-	-	-	(1)	-	557	-	-	(48 396)	-	(48 396)		
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw																		
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(2 296)	(56 338)	(14 867)	(1 137)	-	-	-	-	(576)	-	75 214	-	-	-	-	-		
Koszty akwizycyjne	(72 670)	(278 240)	(80 465)	(26 536)	-	(4 242)	(15 540)	(17 095)	(4 738)	-	-	-	-	-	5 708	(493 818)		
Koszty administracyjne	(27 174)	(126 054)	(128 888)	(13 221)	-	(24 116)	(8 837)	(6 151)	(2 033)	-	-	-	1 852	-	10 127	(324 493)		
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	1 762	(3 133)	106	-	-	-	-	-	-	-	1 265	-	-	-	-	-		
Koszty działalności podstawowej jednostek ubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(96 044)	96 044	-	-	-	-		
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	(15)	-	-	-	(2 900)	(201 764)	26 096	-	(9 249)	24 488	(163 344)		
Pozostałe koszty operacyjne																		
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	99 146	366 766	451 480	38 833	397 261	36 093	3 142	3 483	282	30 869	12 659	21 475	-	(9 249)	(95 409)	1 356 831		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej																		
Pozostałe przychody operacyjne	7 627	-	2 115	-	-	-	(87)	944	-	-	(10 599)	-	-	-	-	-		
Pozostałe koszty operacyjne	(6 441)	-	(5 903)	-	-	-	(532)	(1 093)	-	-	13 969	-	-	-	-	-		
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 603	(16 028)	-	-	-	-	-		

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe wg MSSF za III kwartał 2014 roku

(w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 30 września 2013 roku	Ubezpieczenia korporacyjne (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia masowe (ub. maj i os.)	Ubezpieczenia grupowe i indy- widualnie konty- nuowane (ub. na życie)	Ubezpieczenia indywidualne (ub. na życie)	Inwestycje	Ubezpieczenia emerytalne	Ukraina	Kraje bałtyckie	Kontrakty inwestycyjne	Pozostała działalność	Różnice prezentacyjne	Nieruchomości i instrumenty finansowe	Kontrakty inwestycyjne	Fundusz prewencyjny, rezerwa na wyrównanie szkodowości i odpisy na ZrŚS	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana	Rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 30 września 2013 roku
	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	PSR	MSSF	MSSF	PSR	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	PSR - MSSF	MSSF	MSSF	
Składki przypisane brutto na zewnątrz	1 302 614	4 931 041	4 800 571	1 031 862	-	-	142 539	193 923	974 191	-	-	-	-	-	-	12 402 550	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz
Składki przypisane brutto między segmentami	2 911	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2 911)	-	Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 305 525	4 931 041	4 800 571	1 031 862	-	-	142 539	193 923	974 191	-	-	-	-	(974 191)	-	(2 911)	12 402 550
Udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	(57 153)	(1 375)	(1 804)	(45)	-	-	(20 471)	(17 450)	-	-	-	-	-	-	1 673	(96 625)	Udział reasekuratorów w składce ubezpieczeniowej przypisanej brutto
Składki ubezpieczeniowe przypisane netto	1 248 372	4 929 666	4 798 767	1 031 817	-	-	122 068	176 473	974 191	-	-	-	(974 191)	-	(1 238)	12 305 925	Składki ubezpieczeniowe przypisane netto, w tym:
Zmiany stanu rezerw skladek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(22 974)	40 688	1 178	4 417	-	-	497	(16 489)	593	-	(73 184)	-	(593)	-	182	(65 685)	Zmiana stanu rezerwy składki ubezpieczeniowej netto
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw skladek oraz na ryzyko niewygasłe brutto	(49 261)	(30 160)	-	-	-	-	345	5 892	-	-	73 184	-	-	-	-	-	
Składki zarobione netto	1 176 137	4 940 194	4 799 945	1 036 234	-	-	122 910	165 876	974 784	-	-	-	(974 784)	-	(1 056)	12 240 240	Składki zarobione netto
Dochody z lokat, w tym:	108 949	428 310	542 940	208 246	4 691 052	8 861	17 828	5 311	71 610	67 494	(6 150 601)	-	25 586	-	(42 470)	227 076	Przychody z tytułu prowizji i opłat
Wynik netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)	108 949	428 310	542 940	208 246	738 094	8 861	17 828	5 311	71 610	67 494	(2 197 643)	-	-	-	-	-	
Wynik netto z inwestycji (operacje między segmentami)	-	-	-	-	3 952 958	-	-	-	-	-	(3 952 958)	-	-	-	-	-	
											1 432 641	-	-	-	13 132	1 445 773	Przychody netto z inwestycji (operacje na zewnątrz)
											3 952 958	-	-	-	(3 952 958)	-	Przychody netto z inwestycji (operacje między segmentami)
											(48 108)	-	-	-	(126 529)	(156 303)	Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji
											745 181	(75 260)	-	-	(98 702)	571 219	Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	9 673	29 447	1 422	12 582	-	-	-	-	11 871	-	(64 995)	-	-	-	-	-	
Przychody z działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	163 186	-	-	-	284 207	(447 393)	-	-	-	-	-	
Pozostałe przychody operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	464	-	-	-	19 974	453 384	227	(11 871)	-	(82 300)	379 878	Pozostałe przychody operacyjne
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	(640 651)	(2 587 825)	(3 237 149)	(438 965)	-	-	(59 454)	(110 545)	(1 118 283)	-	(1 061 995)	-	1 021 160	-	15 089	(8 218 618)	Odszkodowania, świadczenia oraz zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	(19 793)	(354 968)	(8 905)	10 332	-	-	(3 575)	(33)	4 211	-	372 731	-	-	-	-	-	
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	60 671	149 080	142	-	-	-	1 809	10 702	-	-	(210 351)	-	-	-	(3 733)	8 320	Udział reasekuratorów w odszkodowaniach, świadczeniach oraz zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
Udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw	(28 747)	(183 584)	-	-	-	-	2 214	(3 382)	-	-	213 499	-	-	-	-	-	
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(628 520)	(2 977 297)	(3 245 912)	(428 633)	-	-	(59 006)	(103 258)	(1 114 072)	-	(686 116)	-	1 021 160	-	11 356	(8 210 298)	Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym, rezerwy ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-	(179 952)	(602 111)	-	-	-	-	92 905	-	689 158	-	-	-	-	-	
											-	-	(60 091)	-	-	(60 091)	Świadczenia oraz zmiana wyceny kontraktów inwestycyjnych
Premie i rabaty dla ubezpieczonych na udziale własnym, łącznie ze zmianą stanu rezerw	150	-	(251)	-	-	-	-	-	(3)	-	104	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	(33 794)	(194 136)	(43 811)	(4 299)	-	-	-	-	(2 051)	-	278 091	-	-	-	-	-	
Koszty akwizycji	(224 533)	(820 597)	(236 899)	(80 220)	-	(12 542)	(44 436)	(49 528)	(13 160)	-	-	-	-	-	15 437	(1 466 478)	Koszty akwizycji
Koszty administracyjne	(77 471)	(357 452)	(387 864)	(35 527)	-	(58 914)	(25 743)	(18 269)	(7 067)	-	-	-	2 857	-	19 643	(965 807)	Koszty administracyjne
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	4 913	72 321	(275)	-	-	-	-	-	-	-	(76 959)	-	-	-	-	-	
Koszty działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(277 445)	277 445	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty operacyjne (nie dotyczy jednostek ubezpieczeniowych)	-	-	-	-	-	(351)	-	-	-	757	(576 598)	20 799	-	(8 242)	60 637	(502 998)	Pozostałe koszty operacyjne
Wynik na ubezpieczeniach / Zysk (strata) z działalności operacyjnej	335 504	1 120 790	1 249 343	106 272	4 691 052	100 704	11 553	132	14 817	94 987	22 152	(33 043)	-	(28 242)	(4 183 810)	3 502 211	Zysk (strata) z działalności operacyjnej
Pozostałe przychody operacyjne	30 477	-	10 502	-	-	-	1 122	2 539	-	-	(44 640)	-	-	-	-	-	
Pozostałe koszty operacyjne	(34 541)	-	(14 322)	-	-	-	(2 354)	(3 459)	-	-	54 676	-	-	-	-	-	
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(51 046)	(32 188)	-	-	-	-	-	
															35 174	(48 060)	Koszty finansowe
															1 866	1 866	Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności
															3 456 017	3 456 017	Zysk (strata) brutto
															(689 320)	(689 320)	Podatek dochodowy
															2 766 697	2 766 697	Zysk (strata) netto

1 stycznia – 30 września 2014 roku i na dzień 30 września 2014	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz	11 998 326	287 855	122 597	-	12 408 778
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami	1 151	-	-	(1 151)	-
Przychody z tytułu prowizji i opłat	309 038	-	-	-	309 038
Przychody netto z inwestycji	1 265 331	6 599	23 371	-	1 295 301
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	161 572	1 001	(486)	-	162 087
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	700 865	3 559	1 390	-	705 814
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe*	1 454 903	147 883	4 075	(788)	1 606 073
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18 563	3 320	1 092	-	22 975
Aktywa	67 235 528	1 041 135	229 212	(788 679)	67 717 196

* dotyczy wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2013	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe*	1 216 845	14 125	5 822	(785)	1 236 007
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15 351	-	1 598	-	16 949
Aktywa	62 432 606	415 708	259 963	(400 973)	62 787 304

* dotyczy wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

1 stycznia – 30 września 2013 roku i na dzień 30 września 2013	Polska	Kraje bałtyckie	Ukraina	Korekty konsolidacyjne	Wartość skonsolidowana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto na zewnątrz	12 066 088	193 923	142 539	-	12 402 550
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto między segmentami	663	-	-	(663)	-
Przychody z tytułu prowizji i opłat	227 076	-	-	-	227 076
Przychody netto z inwestycji	1 413 635	6 396	18 272	7 470	1 445 773
Wynik netto z realizacji i odpisy z tytułu utraty wartości inwestycji	(156 945)	(170)	(398)	1 210	(156 303)
Zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej	546 045	(915)	(34)	26 123	571 219
Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe*	1 189 319	13 978	5 999	(1 401)	1 207 895
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13 725	-	1 250	-	14 975
Aktywa	61 601 433	407 216	252 430	(398 030)	61 863 049

* dotyczy wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych

14. Komentarz do sprawozdawczości według segmentów

14.1. Ubezpieczenia korporacyjne – ubezpieczenia majątkowe i osobowe

Składka przypisana brutto wg grup produktów	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Ubezpieczenie komunikacyjne OC	245 348	264 607	(7,3)%
Ubezpieczenia AC	325 669	340 072	(4,2)%
Ubezpieczenia komunikacyjne razem	571 017	604 679	(5,6)%
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód majątkowych	292 870	343 883	(14,8)%
Ubezpieczenia OC pozostałe (gr.11,12, 13)	275 184	263 735	4,3%
Ubezpieczenia NNW i pozostałe ¹⁾	154 567	93 228	65,8%
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe bez ubezpieczeń komunikacyjnych razem	722 621	700 846	3,1%
Razem segment ub. korporacyjne (ub. maj i os.)	1 293 638	1 305 525	(0,9)%

¹⁾ Pozycja obejmuje gwarancje kredytowe i inne ubezpieczenia finansowe, ubezpieczenia assistance, turystyczne, morskie, kolejowe i lotnicze.

W trzech kwartałach 2014 roku w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych, nastąpił spadek składki przypisanej brutto w stosunku do trzech kwartałów 2013 roku o 11.887 tys. PLN (-0,9%). W ramach składki zanotowano:

- niższą sprzedaż ubezpieczeń majątkowych jako efekt pozyskania w analogicznym okresie 2013 roku wieloletnich kontraktów z sektora branży energetycznej i górniczej;
- wzrost sprzedaży ubezpieczeń finansowych, głównie gwarancji kontraktowych w związku z poprawą sytuacji w branży budowlanej;
- dodatnią dynamikę sprzedaży ubezpieczeń pozostałych OC będącą głównie efektem zawarcia umowy o wysokiej wartości jednostkowej na okres 3 lat;
- spadek składki przypisanej w komunikacyjnych ubezpieczeniach flotowych jako efekt silnej konkurencji cenowej.

Dane z rachunku zysków i strat - ub. korporacyjne (ub. maj. i os.)	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 293 638	1 305 525	(0,9)%
Składki zarobione netto	1 098 487	1 176 137	(6,6)%
Dochody z lokat	101 990	108 949	(6,4)%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(685 690)	(628 520)	9,1%
Koszty akwizycji	(225 186)	(224 533)	0,3%
Koszty administracyjne	(87 926)	(77 471)	13,5%
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	10 136	4 913	106,3%
Pozostałe	(24 715)	(23 971)	3,1%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	187 096	335 504	(44,2)%
wskaźnik kosztów akwizycji (z uwzględnieniem prowizji reasekuracyjnych) ¹⁾	19,6%	18,7%	0,9 p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	8,0%	6,6%	1,4 p.p.
wskaźnik szkodowości ¹⁾	62,4%	53,4%	9,0 p.p.
wskaźnik mieszany (COR) ¹⁾	90,0%	78,7%	11,3 p.p.

¹⁾ wskaźniki liczone do składki zarobionej netto

Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto w trzech kwartałach 2014 roku w stosunku do trzech kwartałów 2013 roku wzrosły o 9,1%, co przy niższej składce zarobionej o 6,6%, oznacza pogorszenie wskaźnika szkodowości o 9,0 p.p.

Wyższy poziom odszkodowań i świadczeń netto spowodowany był głównie:

- wzrostem wskaźnika szkodowości w OC komunikacyjnym w głównej mierze spowodowany wyższym poziomem rezerw dla szkód z lat ubiegłych;

- wzrostem szkodowości w grupie OC pozostałe oraz ubezpieczeń od ognia i innych szkód majątkowych, jako efekt wyższego poziomu rezerwy na szkody zgłoszone związanego z wystąpieniem kilku szkód o wysokiej wartości jednostkowej.

Spadek dochodów z lokat alokowanych do segmentu ubezpieczeń korporacyjnych o 6,4% r/r, co podyktowane było niższym poziomem rynkowych stóp procentowych, jak również mniejszym wzrostem kursu EUR.

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych nieznacznie wzrosły tj. o 0,3% w porównaniu do trzech kwartałów 2013 roku, co było efektem wzrostu bezpośrednich kosztów akwizycji (wzrost o 2,0%) oraz kosztów pośrednich (wzrost o 6,2%) częściowo skompensowane wzrostem kosztów odraczanych w czasie. Jednocześnie, udział prowizji w składce przypisanej zwiększył się o 0,5 p.p. - głównie wskutek wzrostu udziału prowizji w kanale agencyjnym oraz zmiany mixu kanałów - spadek sprzedaży w kanale sprzedaży własnej (kanał bezprowizyjny).

Wzrost kosztów administracyjnych o 10.455 tys. zł (tj. o 13,5%) w porównaniu do trzech kwartałów 2013 roku, związany był przede wszystkim z wyższymi kosztami projektów oraz wyższymi kosztami informatycznymi (głównie amortyzacja systemów będąca efektem oddania do użytkowania kolejnych faz projektów).

Wzrost prowizji reasekuracyjnych o 5.223 tys zł dotyczył głównie ubezpieczeń obejmujących szkody rzeczowe spowodowane żywiołami oraz pozostałe szkody rzeczowe (grupa 8 i 9).

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych był niższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego i wyniósł odpowiednio 187.096 tys. zł i 335.504 tys. zł za trzy kwartały 2014 i 2013 roku. O spadku zysku z działalności operacyjnej zdecydował głównie spadek rentowności w grupie ubezpieczeń komunikacyjnych (efekt spowolnienia sprzedaży przy jednoczesnym wzroście odszkodowań i świadczeń dla szkód z lat ubiegłych) oraz pozostałych OC i majątkowych (wystąpienie kilku szkód o wysokiej wartości jednostkowej).

14.2. Ubezpieczenia masowe – ubezpieczenia majątkowe i osobowe

Składka przypisana brutto wg grup produktów	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Ubezpieczenie komunikacyjne OC	1 733 876	1 853 578	(6,5)%
Ubezpieczenia AC	1 166 197	1 161 586	0,4%
Ubezpieczenia komunikacyjne, razem	2 900 073	3 015 164	(3,8)%
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód majątkowych	1 093 714	1 074 963	1,7%
Ubezpieczenia OC pozostałe (gr.11,12, 13)	283 143	271 896	4,1%
Ubezpieczenia NNW i pozostałe ¹⁾	584 105	569 018	2,7%
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe bez ubezpieczeń komunikacyjnych, razem	1 960 962	1 915 877	2,4%
Razem segment ub. masowe (ub. maj i os.)	4 861 035	4 931 041	(1,4)%

¹⁾ Pozycja obejmuje gwarancje kredytowe i inne ubezpieczenia finansowe, ubezpieczenia assistance, turystyczne, morskie, kolejowe i lotnicze.

W trzech kwartałach 2014 roku w segmencie ubezpieczeń masowych, nastąpił spadek składki przypisanej brutto o 70.006 tys. zł (-1,4%) w stosunku do trzech kwartałów 2013 roku. Zmiana wynikała przede wszystkim z:

- niższego przypisu składki w ubezpieczeniach OC komunikacyjnych głównie jako efekt spadku średniej składki (niższe sumy ubezpieczenia, wzrost zniżek za bezszkodową jazdę) oraz wprowadzonych w ubiegłym roku obniżek stawek (efekt silnej konkurencji cenowej);

Powyższe negatywne zmiany zostały częściowo skompensowane przez wzrost sprzedaży ubezpieczeń:

- mieszkaniowych głównie wskutek urealnienia sum ubezpieczenia;
- AC jako efekt zmiany przepisów o podatku VAT;
- odpowiedzialności cywilnej zawodowej, w tym OC detektywów, będący następstwem poszerzenia zakresu ubezpieczenia o obowiązkowe ub. agencji ochrony osób i mienia.

Dane z rachunku zysków i strat - ub. masowe (ub. maj. i os.)	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	4 861 035	4 931 041	(1,4)%
Składki zarobione netto	4 849 778	4 940 194	(1,8)%
Dochody z lokat	416 840	428 310	(2,7)%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(3 011 434)	(2 977 297)	1,1%
Koszty akwizycji	(885 429)	(820 597)	7,9%
Koszty administracyjne	(417 405)	(357 452)	16,8%
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	(3 508)	72 321	x
Pozostałe	(111 501)	(164 689)	(32,3)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	837 341	1 120 790	(25,3)%
wskaźnik kosztów akwizycji (z uwzględnieniem prowizji reasekuracyjnych) ¹⁾	18,3%	15,1%	3,2 p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	8,6%	7,2%	1,4 p.p.
wskaźnik szkodowości ¹⁾	62,1%	60,3%	1,8 p.p.
wskaźnik mieszany (COR) ¹⁾	89,0%	82,6%	6,4 p.p.

¹⁾ wskaźniki liczone do składki zarobionej netto

Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto w okresie trzech kwartałów 2014 roku wzrosły o 1,1% przy spadku składki zarobionej netto (-1,8%).

Zmiana ta kształtowana była przez:

- wzrost wskaźnika szkodowości w OC komunikacyjnym, w głównej mierze spowodowany wyższym poziomem rezerw dla szkód z lat ubiegłych, głównie sądowych;
- wzrost szkodowości w grupie ubezpieczeń rolnych będący efektem wyższego poziomu rezerw rentowych i wystąpieniem szkód o charakterze masowym – szkody spowodowane przymrozkami (głównie w produkcji Obowiązkowe, dotowane ub. upraw rolnych).

Spadek dochodów z lokat alokowanych do segmentu masowego wyniósł 2,7% r/r, co podyktowane było niższym poziomem rynkowych stóp procentowych, jak również mniejszym wzrostem kursu EUR.

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń masowych, pomimo spadku sprzedaży, wzrosły o 7,9% głównie wskutek wyższego poziomu bezpośrednich kosztów akwizycji. Udział prowizji w składce przypisanej zwiększył się w wyniku zmian stawek prowizyjnych w komunikacyjnych ubezpieczeniach pakietowych oraz podjętych działań pro-sprzedażowych w kanale sprzedaży multiagencyjnej.

Dodatkowo, w sposób istotny na porównywalność wyników wpłynęło zdarzenie jednorazowe z 2013 roku, tj. jednorazowy zysk brutto z tytułu zawarcia umowy z reasekuratorem w zakresie ubezpieczenia Zielona Karta w wysokości 53.207 tys. zł z czego 73.272 tys. zł zostało ujęte w prowizjach reasekuracyjnych i udziałach w zysku. Wzrost kosztów administracyjnych o 59.953 tys. zł (tj. 16,8%) w porównaniu do trzech kwartałów 2013 roku, związany był przede wszystkim z wyższymi kosztami projektów, wyższymi kosztami informatycznymi (dotyczy głównie amortyzacji systemów będącej efektem oddania do użytkowania kolejnych faz projektów) oraz wyższym poziomem kosztów osobowych i kosztów szkoleń z zakresu obsługi Klienta przy jednoczesnym utrzymaniu dwóch systemów - efekt realizowania projektów z lat ubiegłych, które pozwolą na zmianę filozofii zarządzania relacji z Klientem.

Niższe saldo w kategorii „Pozostałe” o 32,3% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wynikało w szczególności z niższych odpisów aktualizujących należności oraz z braku w bieżącym okresie odpisu na fundusz prewencyjny (eliminowany na poziomie wyniku skonsolidowanego).

O spadku zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń masowych o 283.449 tys. zł (-25,3%) w porównaniu do trzech kwartałów 2013 roku zadecydowało głównie pogorszenie rentowności w ubezpieczeniach komunikacyjnych (spadek składki zarobionej przy wyrównanym poziomie odszkodowań i świadczeń), innych komunikacyjnych (rozpoznanie w wynikach analogicznego okresu roku 2013 efektu umowy z reasekuratorem w zakresie ubezpieczenia Zielona Karta, wpływ na wynik techniczny +53.207 tys. zł) oraz w ubezpieczeniach rolnych (wystąpienie szkód o charakterze masowym).

14.3. Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane – ubezpieczenia na życie

Składka przypisana wg rodzaju płatności - ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Składka regularna	4 898 312	4 799 871	2,1%
Składka jednorazowa	-	700	(100,0)%
Razem	4 898 312	4 800 571	2,0%

Wzrost regularnej składki przypisanej brutto o 98.441 tys. zł (+2,1%) wynikał przede wszystkim z:

- rozwoju ubezpieczeń grupowych ochronnych (wzrost średniej składki i liczby ubezpieczonych, w tym wysoki poziom nowej sprzedaży);
- dosprzedaży ubezpieczeń dodatkowych oraz podwyższania sumy ubezpieczenia w produktach indywidualnie kontynuowanych;
- pozyskania składki w ubezpieczeniach zdrowotnych zawieranych w formie grupowej (nowi klienci w ubezpieczeniach ambulatoryjnych oraz sprzedaż wariantów produktu lekowego).

Jednocześnie Grupa całkowicie wycofała się ze sprzedaży produktów ze składką jednorazową w tym segmencie.

Dane z rachunku zysków i strat - ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	1 stycznia - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2013	zmiana %
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	4 898 312	4 800 571	2,0%
Ubezpieczenia grupowe	3 465 177	3 379 753	2,5%
Ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane	1 433 135	1 420 818	0,9%
Składki zarobione netto	4 897 380	4 799 945	2,0%
Dochody z lokat	590 476	542 940	8,8%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(3 433 791)	(3 245 912)	5,8%
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	(105 655)	(179 952)	(41,3)%
Koszty akwizycji	(265 490)	(236 899)	12,1%
Koszty administracyjne	(390 317)	(387 864)	0,6%
Pozostałe	(16 435)	(42 915)	(61,7)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	1 276 168	1 249 343	2,1%

Zysk (strata) z działalności operacyjnej z wyłączeniem efektu konwersji	1 219 535	1 145 380	6,5%
wskaźnik kosztów akwizycji ¹⁾	5,4%	4,9%	0,5 p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	8,0%	8,1%	(0,1) p.p.
marża wyniku z działalności operacyjnej z wyłączeniem efektu konwersji ¹⁾	24,9%	23,9%	1,0 p.p.

¹⁾ wskaźniki liczone do składki przypisanej brutto

Wzrost wartości odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto (o 187.879 tys. zł, tj. 5,8%) był głównie efektem transferu aktywów z polisy PPE pracowników PZU do PPE prowadzonego przez TFI PZU (kompensowane zmianą rezerwy matematycznej) oraz w mniejszym stopniu rozwoju portfela ubezpieczeń grupowych ochronnych, w tym zdrowotnych. Jednocześnie spadł koszt produktów ochronnych w wyniku spadku częstości zdarzeń z tytułu zgonu w stosunku do 2013 roku - potwierdzone danymi GUS o wzroście liczby zgonów w Polsce w styczniu 2013 r.

Różnica w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (niższy o 74.297 tys. zł wzrost rezerw w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku) wynikała ze spadku rezerwy matematycznej w produkcie III filaru emerytalnego PPE wobec wzrostu w roku ubiegłym będącego efektem transferu aktywów z polisy pracowników PZU do TFI PZU. Rezultat częściowo kompensowany mniejszym tempem konwersji polis umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P (efekt konwersji w trakcie trzech kwartałów 2014 roku przełożył się na uwolnienie 56.633 tys. zł rezerw, o 47.330 tys. zł mniej niż w analogicznym okresie 2013 roku).

Dochody z działalności lokacyjnej składają się z dochodów alokowanych według cen transferowych oraz z dochodów w produktach o charakterze inwestycyjnym. W segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych dochody z działalności lokacyjnej wzrosły o 47.536 tys. zł głównie ze względu na wyższy niż przed rokiem wynik z działalności inwestycyjnej w produktach o charakterze inwestycyjnym – przede wszystkim na skutek spadku rentowności obligacji skarbowych wobec wzrostu w środku i na długim końcu krzywej w porównywalnym okresie roku poprzedniego. Dochody alokowane według cen transferowych spadły w analizowanym okresie o 15.883 tys. zł jako efekt niższego poziomu rynkowych stóp procentowych, w oparciu o które oblicza się dochody portfeli replikujących zobowiązania ubezpieczeniowe.

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych w ciągu trzech kwartałów 2014 roku wyniosły 265.490 tys. zł i wzrosły w stosunku do trzech kwartałów ubiegłego roku o 28.591 tys. zł. Czynniki determinującymi wzrost bezpośrednich i pośrednich kosztów akwizycji w ubezpieczeniach grupowych ochronnych (w tym bancassurance) był wyższy portfel umów, a w przypadku ubezpieczeń bankowych również zmiany warunków umowy.

Wyższe o 2.453 tys. zł (+0,6%) koszty administracyjne w ciągu trzech kwartałów 2014 roku w porównaniu do analogicznego okresu 2013 roku wynikały przede wszystkim ze wzrostu wynagrodzeń płaconych osobom obsługującym polisy grupowe w zakładach pracy jako pochodna wzrostu skali biznesu.

Poprawa rok do roku wyniku w pozycji pozostałe przychody i koszty o 26.480 tys. zł wynika z braku odpisu na fundusz prewencyjny (eliminowany na poziomie wyniku skonsolidowanego) oraz niższych kosztów związanych z finansowaniem składki przez zakład ubezpieczeń (mniejsza sprzedaż ubezpieczeń dodatkowych do ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych na warunkach promocyjnych).

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń grupowych i kontynuowanych w trakcie trzech kwartałów 2014 roku wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem 2013 roku o 26.825 tys. zł (+2,1%) do 1.276.168 tys. zł. Zysk z działalności operacyjnej z wyłączeniem efektu konwersji umów długoterminowych na kontrakty odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P wzrósł r/r o 74.155 tys. zł (+6,5%) - głównie na skutek wzrostu portfela przy jednoczesnym spadku szkodowości produktów ochronnych.

14.4. Ubezpieczenia indywidualne – ubezpieczenia na życie

Składka przypisana wg rodzaju płatności - ubezpieczenia indywidualne	1 stycznia - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2013	zmiana %
Składka regularna	343 646	362 006	(5,1)%
Składka jednorazowa	604 225	669 856	(9,8)%
Razem	947 871	1 031 862	(8,1)%

Spadek składki przypisanej brutto w stosunku do trzech kwartałów 2013 roku o 83.991 tys. zł (-8,1%) był rezultatem:

- znacznie niższej niż w ubiegłym roku sprzedaży produktu strukturyzowanego we współpracy z Bankiem Handlowym;
- spadku poziomu zasileń rachunków w produkcie IKE, w szczególności w porównaniu do analogicznego okresu 2013 roku;
- kompensowane częściowo wzrostem składki przypisanej brutto pozostałych produktów o charakterze inwestycyjnym oraz wyższymi rok do roku wolumenami sprzedaży w indywidualnych produktach ochronnych.

Dane z rachunku zysków i strat - ubezpieczenia indywidualne	1 stycznia - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2013	zmiana %
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	947 871	1 031 862	(8,1)%
Składki zarobione netto	950 707	1 036 234	(8,3)%
Dochody z lokat	255 042	208 246	22,5%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(445 598)	(428 633)	4,0%
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	(517 629)	(602 111)	(14,0)%
Koszty akwizycji	(93 464)	(80 220)	16,5%
Koszty administracyjne	(37 657)	(35 527)	6,0%
Pozostałe	17 416	8 283	110,3%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	128 817	106 272	21,2%
wskaźnik kosztów akwizycji ¹⁾	9,9%	7,8%	2,1 p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	4,0%	3,4%	0,6 p.p.
marża wyniku z działalności operacyjnej ¹⁾	13,6%	10,3%	3,3 p.p.

¹⁾ wskaźniki liczone do składki przypisanej brutto

Wzrost wartości odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto (o 16.965 tys. zł, tj. o 4,0%) był efektem wyższego poziomu wypłat z tytułu dożycia w produktach strukturyzowanych zarówno w kanale bancassurance jak i własnym (zapadanie kolejnych transz produktów) oraz zwiększenia wykupów w bankowych produktach typu unit-linked (wzrost wielkości portfela rok do roku). Wzrosty te częściowo kompensowane są niższymi niż przed rokiem transferami z IKE oraz spadkiem wypłat z tytułu dożycia w polisach portfela indywidualnego na życie i dożycie zawartych w latach 90-tych.

Różnica w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (wzrost rezerw w bieżącym okresie o 517.629 tys. zł, tj. o 84.482 tys. zł niższy niż w analogicznym okresie 2013 roku) wynikała głównie ze spadku rezerwy w bankowych produktach strukturyzowanych (wobec wzrostu w roku ubiegłym) jako skutek mniejszej niż przed rokiem sprzedaży tych produktów przy jednoczesnym wzroście poziomu wypłat z tytułu dożycia polis.

Dochody z działalności lokacyjnej składają się z dochodów alokowanych według cen transferowych oraz z dochodów z produktów o charakterze inwestycyjnym. W segmencie ubezpieczeń indywidualnych wzrosły one rok do roku o 46.796 tys. zł głównie ze względu na wyższy poziom aktywów produktów typu unit-linked. Dochody alokowane według cen transferowych pozostały na zbliżonym poziomie.

Wzrost kosztów akwizycji w tym segmencie (o 13.244 tys. zł, tj. o 16,5%) wynikał przede wszystkim ze wzrostu kosztu prowizji sieci agencyjnej jako efekt modyfikacji systemu wynagrodzeń, który przyczynił się do wzrostu wolumenu nowej sprzedaży produktów ochronnych.

Koszty administracyjne w trakcie trzech kwartałów 2014 roku wzrosły o 2.130 tys. zł (+6,0%) w porównaniu do analogicznego okresu 2013 roku przede wszystkim jako efekt zwiększenia zaangażowania sieci agencyjnej w podwyższanie jakości obsługi produktów indywidualnych oraz zwiększenia wydatków marketingowych m.in. w związku z wprowadzeniem nowego dodatku Pomoc od Serca.

Wyższe wyniki w kategorii pozostałe przychody i koszty (o 9.133 tys. zł, tj. 110,3%) w efekcie wzrostu przychodów technicznych od instytucji finansowych z tytułu lokowania środków w tych instytucjach (udział PZU w opłacie za zarządzanie) na skutek rosnącego portfela lokat w produktach typu unit-linked oraz braku w bieżącym roku odpisu na fundusz prewencyjny (eliminowany na poziomie wyniku skonsolidowanego).

Wynik operacyjny segmentu wzrósł o 22.545 tys. zł do poziomu 128.817 tys. zł głównie w efekcie pozytywnego wyniku generowanego na produktach o charakterze inwestycyjnym, w szczególności z tytułu udziału w opłacie za zarządzanie.

14.5. Inwestycje

Dochody z działalności lokacyjnej Grupy PZU w ciągu trzech kwartałów 2014 roku wzrosły o 16,3% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Dochody w segmencie Inwestycje⁴ stanowią wynik działalności lokacyjnej w zakresie środków własnych Grupy PZU rozumianych jako nadwyżka lokat nad rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi w wiodących spółkach ubezpieczeniowych Grupy PZU (PZU i PZU Życie) powiększony o nadwyżkę dochodów osiągniętą ponad stopę wolną od ryzyka z inwestycji odpowiadających wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych PZU i PZU Życie w produktach o charakterze nieinwestycyjnym, czyli nadwyżkę dochodów z lokat PZU i PZU Życie ponad dochody alokowane według cen transferowych do segmentów ubezpieczeniowych. Ponadto segment Inwestycje obejmuje dochody z innych wolnych środków finansowych w Grupie PZU. Dochody te zmalały o 121.184 tys. zł.

Wyniki z działalności lokacyjnej - podział na segmenty	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Segment Inwestycje (operacje na zewnątrz)	616 910	738 094	(16,4)%
Segmenty działalności ubezpieczeniowej (PZU i PZU Życie)	1 364 348	1 288 445	5,9%
Pozostałe segmenty i korekty	181 944	(165 850)	x
Razem	2 163 202	1 860 689	16,3%

Wyniki z działalności lokacyjnej	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Instrumenty kapitałowe	200 658	455 002	(55,9)%
Odsetkowe aktywa finansowe	1 947 254	1 375 403	41,6%
Nieruchomości inwestycyjne	32 999	25 912	27,4%
Instrumenty pochodne	62 999	2 828	x
Należności	(63 614)	(114 392)	x
Pozostałe	(17 094)	115 936	x
Razem	2 163 202	1 860 689	16,3%

Wzrost wyników z działalności lokacyjnej Grupy PZU spowodowany był m.in. wyższą wyceną:

- obligacji skarbowych (spadek rentowności polskich obligacji skarbowych na całej długości krzywej dochodowości w ciągu trzech kwartałów 2014 roku wobec wzrostów w środku i na długim końcu krzywej w analogicznym okresie ubiegłego roku) oraz;
- instrumentów pochodnych, które nabywane są głównie w celu odpowiedniego zarządzania ryzykiem w ramach portfeli inwestycyjnych;

zrównoważoną niższymi niż w roku ubiegłym wynikami na portfelach akcji głównie w zakresie portfeli o charakterze absolutnej stopy zwrotu. Spadek wyników z pozostałej działalności lokacyjnej spowodowany był głównie wykazaniem w wynikach z działalności lokacyjnej w ubiegłym roku kwoty 172.718 tys. zł., co było spowodowane zdarzeniem jednorazowym tj. objęciem konsolidacją funduszy inwestycyjnych głównie sektora nieruchomości.

⁴ Dochody z lokat w Segmencie Inwestycje w ramach operacji na zewnątrz.

Koszty finansowe w ciągu trzech kwartałów 2014 roku wzrosły o 167,8% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Koszty finansowe	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Transakcje sell-buy-back	81 742	30 125	171,3%
Własne dłużne papiery wartościowe, w tym:	38 123	-	x
Różnice kursowe od własnych dłużnych papierów wartościowych	30 235	-	x
Pozostałe	8 853	17 935	(50,6)%
Razem	128 718	48 060	167,8%

Wzrost kosztów finansowych to efekt emisji własnych dłużnych papierów wartościowych w EUR oraz wzrostu kosztów z tytułu transakcji sell-buy-back.

Lokaty (łącznie z kontraktami inwestycyjnymi)	30 września 2014	31 grudnia 2013
Instrumenty kapitałowe, w tym:	6 520 601	6 307 816
Instrumenty kapitałowe dla których można określić wartość godziwą - notowane	3 442 138	3 690 953
Instrumenty kapitałowe dla których można określić wartość godziwą - pozostałe	3 075 335	2 613 735
Instrumenty kapitałowe, dla których nie można określić wartości godziwej	3 128	3 128
Odsetkowe aktywa finansowe, w tym:	51 712 836	48 517 782
Dłużne papiery wartościowe - rządowe	34 284 701	33 436 086
Dłużne papiery wartościowe - pozostałe	3 250 364	2 769 137
Transakcje reverse repo i lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	11 982 231	10 590 351
Pożyczki	2 195 540	1 722 208
Nieruchomości inwestycyjne	1 416 835	1 474 770
Instrumenty pochodne (wartość netto)	36 921	22 294
Pozostałe	5	87
Zobowiązania z tytułu transakcji sell-buy-back	(5 034 457)	(5 124 161)
Razem	54 652 741	51 198 588

Działalność lokacyjna Grupy PZU prowadzona jest zgodnie z wymogami ustawowymi przy zachowaniu odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa, płynności i rentowności. Dłużne rządowe papiery wartościowe stanowiły ponad 60% portfela lokat zarówno na dzień 30 września 2014 roku jak i 31 grudnia 2013 roku. Zaangażowanie w dłużne papiery emitowane przez rządy inne niż RP wynosiło na dzień 30 września 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku odpowiednio 2,2% i 3,6% stanu lokat.

Wzrost stanu instrumentów kapitałowych oraz nieskarbowych dłużnych papierów wartościowych i pożyczek wynika ze strategii lokacyjnej Grupy PZU, polegającej m.in. na większej dywersyfikacji portfela lokat. W ciągu trzech kwartałów 2014 roku wartość instrumentów kapitałowych wzrosła o 212.785 tys. zł, a nieskarbowych dłużnych papierów wartościowych i pożyczek o 954.559 tys. zł.

Na wzrost portfela lokat o 3.454.153 tys. zł poza wzrostem wyceny wpływ miała również emisja własnych dłużnych papierów wartościowych na łączną kwotę 500.000 tys. EUR w lipcu 2014 roku.

14.6. Ubezpieczenia emerytalne

Dane z rachunku zysków i strat - segment emerytalny	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Przychody z działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych	236 915	163 186	45,2%
Koszty akwizycji	(5 590)	(12 542)	(55,4)%
Koszty administracyjne	(63 559)	(58 914)	7,9%
Pozostałe	9 452	8 974	5,3%
Zysk/strata z działalności operacyjnej	177 218	100 704	76,0%
w tym zdarzenia jednorazowe:			
suma wpływu zdarzeń jednorazowych	109 966		
suma wpływu zdarzeń mających charakter powtarzalny w następnych latach	(68 105)		

Przychody z tytułu opłat i prowizji ("Przychody z działalności podstawowej jednostek nie ubezpieczeniowych") w segmencie ubezpieczeń emerytalnych za 3 kwartały 2014 roku i za 3 kwartały 2013 roku wyniosły odpowiednio 236.915 tys. zł i 163.186 tys. zł. Zmiana o 73.729 tys. zł (45,2%) wynikała głównie z ustawowych zmian dotyczących: likwidacji i wycofania środków z części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego, przeniesienia do ZUS części aktywów OFE odpowiadających wartości 51,5% jednostek rozrachunkowych zapisanych na rachunku każdego członka OFE PZU, obniżenia opłaty od składek z 3,5% do poziomu 1,75% oraz dokonania przez ubezpieczonych w okresie kwiecień-wrzesień wyboru co do dalszego przekazywania do otwartych funduszy emerytalnych składki ustalonej w nowej wysokości 2,92%, w odniesieniu do przyszłych składek.

Koszty akwizycji były niższe o 6.952 tys. zł (-55,4%) głównie w związku z zakończeniem w 2013 roku rozliczania w czasie kosztów prowizji od umów zawartych do 31.01.2010 roku.

Koszty administracyjne PTE PZU wzrosły o 4.645 tys. zł (7,9%). Główny wpływ na zmianę miał wzrost kosztów dopłat do Funduszu Gwarancyjnego w KDPW o 20.071 tys. zł (ustawowa zmiana wymaganego poziomu z 0,1% na 0,3% aktywów netto OFE), spadek kosztów Agenta Transferowego o 9.482 tys. zł (-32,4%) w związku z obniżeniem od 1.02.2014 roku stawki za obsługę rachunków członków OFE PZU oraz spadek kosztów opłat dla ZUS o 4.099 tys. zł (49,5%) w związku z ustawowym ich obniżeniem oraz spadkiem ilości członków, dla których przekazywane są składki do OFE.

Efekt powyższych zmian był wzrost zysku z działalności operacyjnej w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego z 100.704 tys. zł do poziomu 177.218 tys. zł, tj. o 76.514 tys. zł (76%).

Zmiany ustawowe mają istotny wpływ na funkcjonowanie OFE i PTE w 2014 roku i w latach następnych. Szacuje się, że w wyniku tych zmian wynik brutto PTE PZU za III kwartały 2014 roku zmienił się łącznie o ok. +42 mln zł w porównaniu do estymacji wyniku, który PTE PZU mogłoby uzyskać, gdyby nie dokonano zmian ustawowych w zakresie funkcjonowania funduszy emerytalnych, przy czym efekt jednorazowy, uwzględniający głównie zmiany netto w Funduszu Gwarancyjnym, wyniósł ok. +110 mln zł, natomiast efekt powtarzalny, uwzględniający przede wszystkim zmniejszenie przychodów z tytułu opłat netto od składek i wynagrodzenia za zarządzanie niższymi aktywami OFE PZU, wyniósł ok. -68 mln zł.

Na koniec III kwartału 2014 roku członkami OFE PZU było 2 231 tys. osób, co stanowiło 13,39% ogólnej liczby członków otwartych funduszy emerytalnych i uplasowało OFE PZU pod tym względem na 3 miejscu na rynku. W stosunku do stanu na koniec września roku ubiegłego, liczba członków OFE PZU zmalała o 1 tys. osób do poziomu 2.230 tys., tj. 0,04%, podczas gdy ogólna liczba członków wszystkich OFE zwiększyła się o 1,69%.

Na koniec września 2014 roku łączna wartość aktywów netto wszystkich OFE na rynku wyniosła 159,02 mld zł i spadła o 45,5% w stosunku do końca III kwartału 2013 roku (co było spowodowane przeniesieniem do ZUS w dniu 3 lutego 2014 roku 51,5% aktywów OFE). Aktywa OFE PZU spadły w tym okresie o 46,1%, do poziomu 21,1 mld zł w związku z powyższymi zmianami ustawowymi. W okresie od stycznia do września 2014 roku ZUS przekazał do OFE PZU 0,92 mld zł składek, ponad 15,8 % mniej niż w analogicznym okresie 2013 roku co było spowodowane zmianami ustawowymi (począwszy od składek za lipiec 2014 ZUS przekazuje je tylko dla osób które złożyły oświadczenia), a stopa zwrotu w okresie 9 miesięcy 2014 roku wyniosła 5,02%.

14.7. Ukraina

Dane z rachunku zysków i strat - segment Ukraina - ubezpieczenia majątkowe i na życie razem	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	122 597	142 539	(14,0)%
Składki zarobione netto	100 334	122 910	(18,4)%
Dochody z lokat	24 275	17 828	36,2%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(67 875)	(59 006)	15,0%
Koszty akwizycji	(38 300)	(44 436)	(13,8)%
Koszty administracyjne	(19 597)	(25 743)	(23,9)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(1 163)	11 553	x
Pozostałe przychody operacyjne	11 695	1 122	942,3%
Pozostałe koszty operacyjne	(4 104)	(2 354)	74,3%
kurs walutowy UAH w PLN	0,27	0,39	(30,6)%
Ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe			
wskaźnik kosztów akwizycji ¹⁾	36,6%	34,2%	2,4 p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	22,9%	23,6%	(0,7) p.p.
wskaźnik szkodowości ¹⁾	43,0%	43,0%	-
wskaźnik mieszany (COR) ¹⁾	102,4%	100,7%	1,7 p.p.
Ubezpieczenia na życie			
wskaźnik kosztów akwizycji ¹⁾	42,0%	41,7%	0,3 p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	11,6%	13,4%	(1,8) p.p.
wskaźnik szkodowości ¹⁾	126,0%	62,4%	63,6 p.p.
marża wyniku z działalności operacyjnej	(20,7)%	7,4%	(28,1) p.p.

¹⁾ wskaźniki liczone do składki zarobionej netto

W ramach działalności na Ukrainie, Grupa PZU oferuje ubezpieczenia majątkowe i ubezpieczenia na życie poprzez spółki: PZU Ukraine i PZU Ukraine Life.

Ujemna dynamika składki przypisanej brutto (-14,0%) wynikała wyłącznie z deprecjacji kursu, ponieważ w walucie oryginalnej składka przypisana brutto w ubezpieczeniach majątkowych wzrosła o 21,0% a w ubezpieczeniach na życie o 35,0%. W walucie oryginalnej odnotowano wzrost dynamiki sprzedaży we wszystkich kanałach:

- w ubezpieczeniach majątkowych – w kanale agencyjnym (+1,1%), alternatywnym (+20,6%), bezpośrednim (+20,7%) oraz korporacyjnym (+23,8%).
- w ubezpieczeniach na życie – w kanale agencyjnym (+10,5%), brokerskim (+15,3%), korporacyjnym (+38%), a przede wszystkim bancassurance (+234,4%).

W pierwszych trzech kwartałach 2014 roku zanotowano ujemny wynik z działalności operacyjnej na poziomie minus 1.163 tys. zł. Jednocześnie wynik brutto (powiększony o pozostałe przychody i koszty operacyjne) był dodatni i wyniósł 6.428 tys. zł.

Na wyniki segmentu Ukraina istotny wpływ miała deprecjacja kursu UAH, m.in. wobec PLN (o 30,6%), przy czym wpłynęła w przeciwnych kierunkach na działalność ubezpieczeń majątkowych i ubezpieczeń na życie. W ubezpieczeniach majątkowych - lokaty i rezerwy utrzymywane są w walucie lokalnej, co przyczyniło się do spadku wyniku. Z kolei, w ramach ubezpieczeń na życie, znaczna część produktów ubezpieczeniowych jak i lokat na ryzyko zakładu jest uzależniona od kursu dolara amerykańskiego, co przyczyniło się do wzrostu dochodów z lokat o 9.622 tys. zł, w części skompensowanych zwiększeniem rezerw matematycznych. W pierwszych trzech kwartałach 2014 roku utrzymano wskaźniki kosztów administracyjnych na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego. Z kolei, w ubezpieczeniach majątkowych zanotowano wyższy poziom kosztów akwizycji na skutek zmiany mixu produktowego (na rzecz zwiększenia sprzedaży ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych i turystycznych charakteryzujących się wyższymi obciążeniami pozyskiwanej sprzedaży).

14.8. Kraje bałtyckie

Dane z rachunku zysków i strat - segment Kraje Bałtyckie	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	287 855	193 923	48,4%
Składki zarobione netto	248 117	165 876	49,6%
Dochody z lokat	11 159	5 311	110,1%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(157 661)	(103 258)	52,7%
Koszty akwizycji	(56 495)	(49 528)	14,1%
Koszty administracyjne	(32 279)	(18 269)	76,7%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	12 841	132	x
Pozostałe przychody operacyjne	4 589	2 539	80,7%
Pozostałe koszty operacyjne	(22 808)	(3 459)	559,4%
Ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe			
wskaźnik kosztów akwizycji ¹⁾	21,6%	29,2%	(7,6) p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	13,5%	11,3%	2,2 p.p.
wskaźnik szkodowości ¹⁾	62,4%	62,3%	0,1 p.p.
wskaźnik mieszany (COR) ¹⁾	97,6%	102,8%	(5,2) p.p.
Ubezpieczenia na życie			
wskaźnik kosztów akwizycji ¹⁾	32,3%	33,9%	(1,6) p.p.
wskaźnik kosztów administracyjnych ¹⁾	9,0%	9,3%	(0,3) p.p.
wskaźnik szkodowości ¹⁾	72,7%	62,0%	10,7 p.p.
marża wyniku z działalności operacyjnej	1,2%	(0,8)%	2,0 p.p.

¹⁾ wskaźniki liczone do składki zarobionej netto

Segment Kraje bałtyckie (Litwa, Łotwa i Estonia) składa się z dwóch spółek oferujących ubezpieczenia na życie i majątkowe.

W ramach działalności w krajach bałtyckich, Grupa PZU oferuje ubezpieczenia majątkowe i ubezpieczenia na życie poprzez spółki: PZU Lietuva na Litwie, Łotwie i Estonii, UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas, a od 1 lipca 2014 roku również poprzez AAS Balta na Łotwie.

Z uwagi na zakończenie transakcji nabycia AAS Balta w połowie 2014 roku, w segmencie kraje bałtyckie prezentowany jest wynik wypracowany przez spółkę jedynie w III kwartale br. Powyższe ma wpływ na porównywalność danych względem ubiegłego roku, w szczególności wskaźników dla ubezpieczeniowej działalności majątkowej. Spółka AAS Balta posiada wg. danych na koniec 30 września 21,7% udział w rynku liczony składką przypisaną brutto.

W okresie trzech kwartałów br. w segmencie Kraje bałtyckie zgromadzono składkę przypisaną brutto na poziomie 287.855 tys. zł, z czego:

- 71,5% to składka wypracowana przez PZU Lietuva (wzrost o 35.205 tys. zł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, głównie dzięki rozwojowi działalności oddziałów na Łotwie i Estonii);
- 19,2% to składka uzyskana przez AAS Balta w trzecim kwartale br. – w znacznej części dotycząca ubezpieczeń komunikacyjnych, majątkowych oraz zdrowotnych;
- 9,3% z ubezpieczeń na życie.

Wynik z działalności operacyjnej był wyższy w okresie trzech kwartałów 2014 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 12.709 tys. zł, w szczególności dzięki pozytywnym wynikom AAS Balta (+16.487 tys. zł) oraz spółki UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas. Jednocześnie zanotowano wyższe koszty związane z rozwojem działalności oddziałów w Estonii oraz na Łotwie poprzez PZU Lietuva. Według ostatnich dostępnych danych⁵ udział oddziałów w rynku składki przypisanej brutto wyniósł odpowiednio 2,0% (styczeń – sierpień 2014) oraz 2,7% (styczeń – wrzesień 2014).

Ze względu na planową amortyzację wartości niematerialnych ujawnionych w wyniku nabycia spółki AAS Balta wynik brutto segmentu (pozostałe koszty operacyjne) został obciążony kwotą 17.461 tys. zł.

W kontekście efektywności operacyjnej, w spółce UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas obniżono poziom wskaźnika kosztów administracyjnych do poziomu ok. 9%. Z kolei, w spółce PZU Lietuva odnotowano wzrost wskaźnika kosztów administracyjnych o 1,6 p.p., w szczególności z uwagi na rozwój działalności w Estonii i Łotwie.

Należy zaznaczyć, iż działalność operacyjna w krajach bałtyckich w najbliższym okresie powinna ulec istotnej zmianie, z uwagi na planowane zakończenie procesu nabycia spółek Lietuvos Draudimas i Codan oraz - zgodnie z decyzją litewskiego organu antymonopolowego – sprzedaż obecnej działalności obejmującej ubezpieczenia auto casco oraz ubezpieczenia mieszkań i domów na rzecz podmiotu trzeciego PZU Lietuva na Litwie (punkt 25.5).

14.9. Kontrakty inwestycyjne

Rachunkowość kontaktów inwestycyjnych prowadzona jest metodą depozytową, w konsekwencji wolumeny z kontraktów inwestycyjnych nie stanowią przychodu wg MSSF.

Wolumeny pozyskane z kontraktów inwestycyjnych wg rodzaju płatności	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 30 września 2013	zmiana %
Składka regularna	24 925	34 295	(27,3)%
Składka jednorazowa	305 372	939 896	(67,5)%
Razem	330 297	974 191	(66,1)%

Składka przypisana brutto pozyskana z kontraktów inwestycyjnych w trakcie trzech kwartałów 2014 roku spadła o 643.894 tys. zł (-66,1%) w porównaniu do analogicznego okresu 2013 roku. Zmiany w poziomie składki przypisanej brutto wynikały przede wszystkim z:

- niższej sprzedaży krótkoterminowych produktów na życie i dożycie głównie w kanale bancassurance – efekt strategii polegającej na wycofaniu się z tego typu polis;
- niższych niż w ubiegłym roku zasileń rachunków dla produktu inwestycyjnego Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego IKZE – brak wpłat transferowych.

⁵ Źródło – dla Estonii - Statistics Estonia; dla Łotwy – zestawienie własne na podstawie: Latvian insurance association members, Traffic Bureau of the Republic of Latvia and Balta

Dane z rachunku zysków i strat - kontrakty inwestycyjne	1 stycznia - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2013	zmiana %
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	330 297	974 191	(66,1)%
Ubezpieczenia grupowe	44 093	672 501	(93,4)%
Ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane	286 204	301 690	(5,1)%
Składki zarobione netto	330 340	974 784	(66,1)%
Dochody z lokat	27 781	71 610	(61,2)%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(1 226 897)	(1 114 072)	10,1%
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	892 901	92 905	861,1%
Koszty akwizycji	(13 434)	(13 160)	2,1%
Koszty administracyjne	(7 094)	(7 067)	0,4%
Pozostałe	11 777	9 817	20,0%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	15 374	14 817	3,8%
marża wyniku z działalności operacyjnej ¹⁾	4,7%	1,5%	3,2 p.p.

¹⁾ wskaźniki liczone do składki przypisanej brutto

Dochody z działalności lokacyjnej w segmencie kontraktów inwestycyjnych spadły o 43.829 tys. zł głównie w bankowych produktach typu unit-linked oraz na życie i dożycie jako efekt zmniejszenia stanu lokat.

Wzrost wartości odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto r/r o 112.825 tys. zł wynikał z wyższego poziomu wypłat z tytułu dożycia w krótkoterminowych ubezpieczeniach na życie i dożycie o charakterze inwestycyjnym w kanale bancassurance oraz wzrostu wykupów w produktach typu unit-linked.

Znacznie silniejszy spadek rezerw techniczno – ubezpieczeniowych w ciągu trzech kwartałów 2014 roku, o 799.996 tys. zł wyższy w stosunku do roku ubiegłego, był pochodną znacznie niższego wolumenu sprzedaży krótkoterminowych produktów inwestycyjnych przy jednoczesnym wyższym poziomie wypłat z tytułu dożycia w tych produktach.

Niewielki wzrost kosztów akwizycji o 274 tys. zł (2,1%) wynikał przede wszystkim z wyższego udziału prowizji od aktywów w produktach typu unit-linked w kanale bankowym (zmiana warunków umowy).

Wynik operacyjny segmentu wyniósł 15.374 tys. zł, co oznacza wzrost o 557 tys. zł w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku. Główną przyczyną był spadek r/r pozostałych kosztów technicznych, w tym brak w bieżącym roku odpisu na fundusz prewencyjny (eliminowany na poziomie wyniku skonsolidowanego).

15. Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne

W trzech kwartałach 2014 roku na skutek reformy emerytalnej zanotowano wyższe wyniki PTE PZU, z czego szacuje się, iż zysk brutto w wysokości ok. 42 mln zł to efekt niepowtarzalny względem roku ubiegłego. W 2014 roku zanotowano wyższe przychody z tyt. prowizji i opłat z tyt. likwidacji i wycofania środków z części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego oraz wyższe koszty dopłat do tego funduszu w KDPW na łączną kwotę o ok. 110 mln zł. Ponadto, szacuje się, iż z tytułu zmniejszenia poziomu aktywów w zarządzaniu oraz obniżenia opłaty od składek wynik PTE PZU w 2014 roku był niższy o ok. 68 mln zł względem analogicznego roku ubiegłego. Jednocześnie, powyższy spadek przychodów to efekt powtarzalny w następnych latach.

Na wyniki brutto Grupy PZU w trzech kwartałach 2013 roku miały wpływ poniższe zdarzenia jednorazowe:

- dochód z tytułu objęcia konsolidacją funduszy inwestycyjnych +172.718 tys. zł - efekt zaprzestania począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku stosowania kryterium istotności przy określaniu listy jednostek zależnych obejmowanych konsolidacją;
- jednorazowy dochód z tyt. ugody z reasekuratorem w zakresie ubezpieczenia Zielona Karta +53.207 tys. zł - celem ugody było rozliczenie prowizji reasekuracyjnych w produkcji Zielona Karta, na które w 2011 roku dokonano korekty obniżając wynik tamtego okresu w wysokości 91.843 tys. zł.

16. Otoczenie makroekonomiczne

PKB w II kwartale 2014 roku był wyższy o 3,3% r/r w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Jednak bieżące tempo wzrostu PKB obniżyło się w II kwartale do 0,6% kw/kw (dane odsezonowane), wobec 1,1% kw/kw w pierwszych trzech miesiącach tego roku. Wzrosła nieco w II kwartale dynamika konsumpcji indywidualnej (2,8% r/r wobec 2,6% r/r w I kw.). Utrzymał się także solidny wzrost inwestycji prywatnych. Dynamika inwestycji w środki trwałe (8,4% r/r) obniżyła się tylko nieznacznie w stosunku do tej z I kwartału (10,7% r/r), kiedy inwestycjom sprzyjała pogoda oraz zakupy samochodów z „kratką”. Wyraźny wzrost popytu krajowego w II kwartale (5,1% r/r), to także efekt zmiany zapasów, która w skali roku dodała aż 1,7 pkt. proc. do rocznej dynamiki PKB. Wyraźnemu wzrostowi popytu krajowego odpowiadało pogorszenie salda obrotów z zagranicą – eksport netto odjął 1,6 pkt. proc. od dynamiki PKB w II kwartale. Pogorszenie koniunktury na głównych rynkach polskiego eksportu i kryzys rosyjsko-ukraiński sprawiły, że po raz pierwszy od III kwartału 2010 roku eksport w II kwartale obniżył się w relacji do poprzedniego kwartału (dane odsezonowane). Systematycznie rośnie natomiast import odzwierciedlając wzrost popytu krajowego.

W III kwartale 2014 roku dynamika PKB spadnie najprawdopodobniej poniżej 3% r/r w warunkach pogarszającej się sytuacji zewnętrznej. Polski przemysł przetwórczy doświadczał w tym okresie pogorszenia koniunktury wobec kryzysu rosyjsko-ukraińskiego i osłabienia koniunktury w niemieckim przemyśle. Utrzymuje się płaski trend produkcji sprzedanej przemysłu, a jej roczna dynamika w III kwartale się ponownie obniżyła – do ok. 1,8% r/r wobec 3,7% r/r w II kwartale. Podobne tendencje dotyczą także produkcji budowlano-montażowej. Do tego w III kwartale obniżyło się także tempo wzrostu sprzedaży detalicznej (średnio w miesiącu do 3,0% r/r wobec 5,0% w II kwartale). Fundamenty wzrostu konsumpcji pozostają jednak ciągle solidne. Realny wzrost funduszu wynagrodzeń w przedsiębiorstwach w warunkach spadku ogólnego wskaźnika cen wyniósł średnio w miesiącu 4,6% r/r. Z badań koniunktury wynika, że przedsiębiorstwa traktują spowolnienie wzrostu popytu na swoje produkty jako zjawisko przejściowe, planując zwiększać nadal zatrudnienie, ograniczając jednak nieco plany inwestycyjne na kolejny kwartał.

W III kwartale sytuacja na rynku pracy w dalszym ciągu się poprawiała. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 11 tysięcy osób wobec 7 tysięcy w tym samym okresie roku poprzedniego. Roczna dynamika zatrudnienia nieco przyspieszyła - we wrześniu do 0,8% r/r wobec 0,7% r/r w czerwcu – choć ta poprawa była wyraźnie słabsza niż w poprzednim kwartale. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżała się w III kwartale najszybciej od 2008 roku. We wrześniu była o 0,5 punktu procentowego niższa niż w czerwcu, wynosząc 11,5%.

Tempo wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw obniżyło się w III kwartale do 3,3% r/r wobec 4,1% r/r, pozostając od kilku miesięcy bardzo stabilne. W wymiarze realnym ta dynamika jest jednak stosunkowo wysoka (3,5% w III kwartale wobec 3,8% kwartał wcześniej). Jeszcze szybciej powiększał się w III kwartale fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw (przeciętnie w miesiącu 4,6% r/r). Fundamenty wzrostu konsumpcji pozostają więc ciągle solidne, choć w III kwartale – w warunkach wzrostu niepewności - nastąpiło lekkie pogorszenie wskaźników koniunktury konsumenckiej. Widać również, że w warunkach stosunkowo wysokich realnie stóp procentowych następuje przesuwanie oszczędności z depozytów bieżących na terminowe. W przeszłości takiej tendencji towarzyszyło zwykle osłabienie dynamiki konsumpcji indywidualnej. Wydaje się, że tempo wzrostu konsumpcji prywatnej w III kwartale mogło się nieznacznie obniżyć – wskazuje na to także osłabienie dynamiki sprzedaży detalicznej.

Ceny konsumpcji (CPI) w III kwartale były przeciętnie niższe o 0,3% r/r w stosunku do III kwartału 2013 roku. W II kwartale inflacja wyniosła 0,3% r/r. Spadek ogólnego poziomu cen to głównie efekt spadku cen żywności, niskich cen energii oraz importu niskiej inflacji z zagranicy. Inflacja netto (po wyłączeniu cen żywności i energii) obniżyła się w III kwartale średnio do 0,5% r/r wobec 0,8% r/r w kwartale poprzednim.

Stopa referencyjna NBP pozostawała w III kwartale 2014 roku na poziomie 2,50%. W październiku Rada Polityki Pieniężnej obniżyła ją o 50 pkt. bazowych, do 2,00%. Poza tym RPP zawężyła korytarz stóp procentowych pozostawiając dolną jego granicę – stopę oprocentowania depozytów składanych przez banki w NBP - na poziomie 1% i jednocześnie obniżając górny jego pułap – stopę kredytu lombardowego – aż o 1 pkt. proc. do 3,0%. Stopę redyskonta weksli obniżono tak jak stopę referencyjną – o 0,5 pkt. proc. do 2,25%. Do tego

oprocentowanie środków rezerwy obowiązkowej, które dotąd stanowiło 0,9% stopy redyskontowej NBP, teraz będzie stanowić 0,9% stopy referencyjnej NBP – co oznacza zmniejszenie oprocentowania środków banków.

Deficyt budżetu państwa po wrześniu bieżącego roku wyniósł 22,4 mld zł, co stanowiło jedynie około 42% planu na 2014 rok. Jego poziom był zdecydowanie niższy od zakładanego w rządowym harmonogramie. Dochody budżetu za trzy kwartały 2014 roku były o przeszło 2% wyższe niż w 2013 roku, mimo braku wpłaty z zysku NBP w tym roku. Ministerstwo Finansów szacuje, że deficyt budżetowy w 2014 roku może być nawet o 13 mld zł niższy od planowanego. Deficyt sektora finansów publicznych miałby wynieść nie więcej niż 3,4% PKB. Finansowanie potrzeb pożyczkowych na 2014 rok zamknięto już w lipcu.

Po wzroście w początku lipca, rentowności 10-letnich obligacji skarbowych Polski do końca III kwartału 2014 roku wyraźnie spadały. Bardzo podobnie zachowywały się rentowności w Niemczech. W sierpniu i wrześniu 2014 roku rynek obligacji skarbowych odznaczał się wysoką zmiennością, a rentowności 10-letnich obligacji Polski osiągnęły historyczne minima.

Spadkom tym sprzyjała sytuacja gospodarcza strefy euro, charakteryzująca się bardzo niską inflacją oraz obawami o wzrost gospodarczy. Czynnikiem o zasadniczym znaczeniu dla rynku obligacji skarbowych w strefie euro w ostatnich miesiącach były decyzje Europejskiego Banku Centralnego o dalszym poluzowaniu polityki pieniężnej. Spadek rentowności na polskim rynku nie był jednak tylko rezultatem ogólnoeuropejskiej tendencji. Lokalnie ceny polskich obligacji wspierane były bowiem przez bardzo niski poziom wskaźnika inflacji, oczekiwania na łagodzenie polityki pieniężnej w Polsce, a także korzystną sytuację fiskalną kraju.

Ostatecznie rentowności polskich rocznych papierów skarbowych spadły o 41 punktów bazowych na koniec września 2014 roku wobec poziomu na koniec czerwca 2014 roku, natomiast rentowności papierów 10-letnich obniżyły się o 52 punkty bazowe.

Różnice w ocenie perspektyw gospodarczych USA i strefy euro oraz realizowanej przez Fed i EBC ścieżki polityki pieniężnej doprowadziły w III kwartale 2014 roku do powiększenia się różnicy między rentownościami 10-letnich obligacji skarbowych USA i Niemiec do poziomów najwyższych od kilkunastu lat. Zaowocowały one również wyraźnym umocnieniem się dolara amerykańskiego w stosunku do euro.

W tym samym okresie wartość polskiej waluty pozostawała stabilna względem euro, choć osłabiła się w stosunku do głównych walut – szczególnie dolara amerykańskiego. Kurs USD/PLN wzrósł w ciągu III kwartału 2014 roku o 8,2%, podczas gdy EUR/PLN zwiększył się o jedynie 0,4%. W tym samym okresie złoty osłabił się do franka szwajcarskiego o 1,0%.

W III kwartale 2014 roku polskie indeksy giełdowe nadal poruszały się bez określonego wyraźnego trendu. Impulsy wzrostowe były hamowane przez obawy o ponowne, choćby przejściowe, spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce i strefie euro oraz bardzo niskie wskaźniki inflacji w Europie. Niemniej jednak, ostatecznie WIG i WIG20 zyskały na wartości w III kwartale 2014 roku odpowiednio 5,7% oraz 3,8% - więcej niż niemiecki DAX 30, amerykański S&P 500 czy brytyjski FTSE 100.

17. Stanowisko Zarządu dotyczące wcześniej publikowanych prognoz wyników

PZU nie przekazywał do publicznej wiadomości prognoz wyników jednostkowych ani skonsolidowanych.

18. Czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na wyniki finansowe w kolejnych kwartałach

18.1. Ubezpieczenia majątkowe i osobowe

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki w ramach segmentu ubezpieczeń masowych i korporacyjnych (ub. majątkowe i osobowe) w kolejnym kwartale 2014 roku należą przede wszystkim:

- zjawiska zdarzeń o charakterze katastroficznym (powodzie, huragany, susza, przymrozki wiosenne);
- spowolnienie wzrostu gospodarczego lub stagnacja, które mogą powodować wzrost szkodowości portfela ubezpieczeń finansowych i ubezpieczeń majątkowych na skutek „hazardu moralnego”;

- zmiany prawne lub regulacyjne warunków prowadzenia biznesu, tj. zmiany ustawy o działalności ubezpieczeniowej, wprowadzenie nowych standardów przez KNF oraz prokonsumenckie orzecznictwo Sądu Najwyższego;
- rosnąca świadomość konsumentka mogąca się przełożyć na zwiększoną liczbę roszczeń, będąca wynikiem m. in. działalności instytucji konsumenckich np. UOKiK, Rzecznik Ubezpieczonych, KNF;
- rosnąca przestępczość ubezpieczeniowa;
- wzrost liczby kierowców nieubezpieczonych w zakresie OC ze względu na nowe zasady wypowiedzania umów OC (zmiana ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych);
- potencjalna tendencja wzrostowa w zakresie stopy bezrobocia i osłabienie dynamiki konsumpcji indywidualnej może przełożyć się na brak wzrostu popytu na produkty ubezpieczeniowe;
- presja cenowa ze strony konkurencji, w szczególności wynikająca z obniżenia szkodowości ubezpieczeń komunikacyjnych w 2013 roku;
- powrót do trendów wzrostowych w częstości szkód;
- rosnący przeciętny koszt szkód osobowych, wynikający m.in. z rosnącego udziału niepublicznej służby zdrowia i wpływu zadośćuczynienia pieniężnego członkom rodziny zmarłego (art. 446 § 4. i art. 448 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2014 roku, poz. 121, „Kodeks Cywilny”), mogący spowodować konieczność podwyższenia poziomu rezerw w OC komunikacyjnym;
- ryzyko wzrostu liczby i wartości roszczeń klientów i osób poszkodowanych w związku z Ustawą z dnia 17 grudnia 2009 roku o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. Nr 7 z 2010 roku, poz. 44 z późn. zm.);
- wzrost roli brokerów ubezpieczeniowych mogący prowadzić do wzrostu kosztów akwizycji;
- brak precyzyjnie określonego w znowelizowanej Ustawie z dnia 29 lipca 2011 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 177 z 2011 roku, poz. 1054 z późn. zm., „Ustawa VAT”) zakresu zwolnień przedmiotowych dotyczących np. usług ubezpieczeniowych, usług medycznych;
- wdrożenie w 2016 roku Dyrektywy Wypłacalność II, co może mieć wpływ na poziom wymogów kapitałowych w Grupie PZU i zakres raportowania;
- zmiany regulacji dla banków, które mogą wpłynąć na zmniejszenie liczby udzielanych kredytów hipotecznych i ubezpieczeń kredytobiorców.

18.2. Ubezpieczenia na życie

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki w segmencie ubezpieczeń grupowych, indywidualnie kontynuowanych i indywidualnych (ub. na życie) w kolejnym kwartale 2014 roku należą przede wszystkim:

- potencjalna tendencja wzrostowa w zakresie stopy bezrobocia, przekładające się na spadek popytu na produkty ubezpieczeniowe;
- potencjalny wzrost konkurencji w ubezpieczeniach grupowych spowodowany wzrostem roli brokerów w tym segmencie oraz wymogiem przeprowadzania przetargów na ubezpieczenia grupowe przez podmioty podlegające reżimowi Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 907, „Prawo Zamówień Publicznych”);
- zmiany prawne lub regulacyjne warunków prowadzenia biznesu, tj. zmiany ustawy o działalności ubezpieczeniowej, wprowadzenie nowych rekomendacji przez KNF oraz prokonsumenckie orzecznictwo sądów;
- rosnąca świadomość konsumentka mogąca się przełożyć na zwiększoną liczbę roszczeń, będąca wynikiem m. in. działalności instytucji konsumenckich np. UOKiK, Rzecznik Ubezpieczonych, KNF;
- zmiany w rynku pośrednictwa finansowego, zahamowanie wzrostu popularności niezależnego doradztwa finansowego a tym samym ograniczenie liczby kanałów sprzedaży produktów ubezpieczeniowych;
- zmiany dotychczasowego poziomu śmiertelności i zachorowalności;

- zachowanie się rynku kapitałowego w 2014 roku, wpływa na zainteresowanie produktami kapitałowymi oferowanymi przez PZU;
- brak precyzyjnie określonego w znowelizowanej Ustawie VAT zakresu zwolnień przedmiotowych dotyczących np. usług ubezpieczeniowych, usług medycznych;
- zmiany regulacji dla banków, które mogą wpłynąć na zmniejszenie liczby udzielanych kredytów hipotecznych i ubezpieczeń kredytobiorców;
- rosnąca rola tzw. „kancelarii odszkodowawczych” w procesie likwidacji szkód zgłoszonych we wcześniejszych latach;
- wdrożenie w 2016 roku Dyrektywy Wypłacalność II, co może mieć wpływ na poziom wymogów kapitałowych w Grupie PZU i zakres raportowania;
- zmiany na rynku ubezpieczeń indywidualnych spowodowane modyfikacjami produktów zgodnie z dyrektywą Rady 2004/113/WE oraz wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (wyrok w sprawie C-236/09 (Test-Achats), z 1 marca 2011 roku) mogące mieć znaczący wpływ na wartość nowej sprzedaży oraz wynik techniczny.

18.3. Fundusze emerytalne

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki spółki PTE PZU w kolejnym kwartale 2014 roku należą przede wszystkim:

- reforma systemu emerytalnego w Polsce;
- niskie tempo wzrostu wynagrodzeń wpływające na niższą dynamikę składek odprowadzanych przez członków funduszy emerytalnych;
- zmiany w rynku pośrednictwa finansowego, zahamowanie wzrostu popularności niezależnego doradztwa finansowego a tym samym ograniczenie liczby kanałów sprzedaży;
- zachowanie się rynku kapitałowego, a szczególnie GPW - część dochodów z działalności inwestycyjnej OFE PZU jest uzależniona od trendów na tym rynku, co przekłada się na wartość aktywów i wysokość pobieranych opłat przez PTE PZU za zarządzanie.

18.4. Działalność inwestycyjna

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki z działalności inwestycyjnej w kolejnym kwartale 2014 roku należą przede wszystkim:

- zmienność rentowności skarbowych papierów wartościowych uzależniona od sytuacji gospodarczej Polski i krajów Unii Europejskiej – zmiany rentowności papierów mogą wpłynąć na wahania wyceny lokat;
- zachowanie się rynku kapitałowego, a szczególnie GPW – część dochodów z działalności inwestycyjnej spółek jest uzależniona od trendów na tym rynku. Ponadto, zainteresowanie produktami kapitałowymi oferowanymi przez PZU jest dodatkowo skorelowane z koniunkturą na rynkach kapitałowych.

19. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W dniu 3 lipca 2014 roku PZU (poprzez spółkę zależną PZU Finance AB (publ)) wyemitował pięcioletnie euroobligacje. Dodatkowe informacje na temat tej emisji zostały przedstawione w punkcie 9.13.

20. Niespłacenie lub naruszenie istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku ani w PZU, ani w jednostkach zależnych nie zaszły przypadki niespłacenia kredytów lub pożyczek lub naruszeń istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego.

21. Udzielenie przez PZU lub jednostki zależne poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzielenie gwarancji

Informacje o udzieleniu przez PZU gwarancji dla PZU Finance AB (publ), w związku z emisją obligacji dokonaną przez PZU Finance AB (publ) zostały zawarte w punkcie 10.

22. Dywidendy

Podziałowi podlega wyłącznie zysk wykazany w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej sporządzonym zgodnie z PSR.

22.1. Aktualizacja polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU

Zarząd PZU w dniu 13 maja 2014 roku podjął decyzję o aktualizacji Polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU na lata 2013-2015 („Polityka”). Jednocześnie Zarząd PZU postanowił o wystąpieniu do Rady Nadzorczej PZU z wnioskiem o podjęcie przez Radę Nadzorczą uchwały w sprawie zatwierdzenia zaktualizowanej Polityki. W dniu 13 maja 2014 roku Rada Nadzorcza PZU zatwierdziła – zgodnie z wnioskiem Zarządu – zaktualizowaną Politykę, w brzmieniu przedstawionym przez Zarząd.

W związku z niepewnością istniejącą w momencie przyjmowania dotychczasowej Polityki, dotyczącą wyników Grupy PZU w 2013 roku oraz realizacji planów akwizycyjnych, Polityka nie określała postępowania w przypadku, w którym wskaźniki bezpieczeństwa zostaną spełnione, pomimo braku emisji długu podporządkowanego.

W związku z tym, iż wyniki finansowe Grupy PZU za rok 2013 okazały się wyższe niż oczekiwano a aktualne i prognozowane wskaźniki bezpieczeństwa będą nie niższe niż zakładane w Polityce, wprowadzone zostały zmiany do Polityki, na mocy których wypłacona w dniu 19 listopada 2013 roku zaliczka na poczet dywidendy przewidywanej na koniec roku obrotowego 2013, została uznana za część wypłaty z kapitału nadwyżkowego.

22.2. Podział zysku za 2013 rok

W dniu 26 sierpnia 2013 roku Zarząd PZU podjął uchwałę w sprawie wypłaty zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za rok 2013 w kwocie 1.727.046 tys. zł, czyli 20,00 zł na akcję, zgodnie z zapisami Art. 349 Kodeksu spółek handlowych, z zysku osiągniętego za okres 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2013 roku w wysokości 4.679.913 tys. zł, wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu finansowym PZU za ten okres, sporządzonym zgodnie z PSR.

Tego samego dnia Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na wypłatę przedmiotowej zaliczki, przy czym dzień ustalenia prawa określono na 12 listopada 2013 roku, a dzień wypłaty - na 19 listopada 2013 roku.

W dniu 13 maja 2014 roku Zarząd PZU wystąpił do ZWZ PZU z wnioskiem w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku, w kwocie 5.106.345 tys. zł w następujący sposób:

- 4.663.024 tys. zł, tj. 54,00 zł, przeznaczyć na wypłatę dywidendy;
- 433.321 tys. zł przeznaczyć na kapitał zapasowy;
- 10.000 tys. zł przeznaczyć na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zważywszy na wypłatę w dniu 19 listopada 2013 roku zaliczki na poczet dywidendy przewidywanej na koniec roku obrotowego 2013 w kwocie 1.727.046 tys. zł (tj. 20,00 zł na jedną akcję), pozostała do wypłaty część dywidendy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku wynosi 2.935.978 tys. zł (tj. 34,00 zł na jedną akcję).

Zarząd PZU wystąpił do ZWZ PZU z wnioskiem, aby dzień dywidendy dla pozostałej do wypłaty części dywidendy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku został ustalony na dzień 17 września 2014 roku oraz aby pozostała do wypłaty część dywidendy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku, została wypłacona w dwóch terminach:

- kwota 1.467.989 tys. zł (tj. 17,00 zł na jedną akcję) w dniu 8 października 2014 roku;
- kwota 1.467.989 tys. zł (tj. 17,00 zł na jedną akcję) w dniu 15 stycznia 2015 roku.

Wniosek Zarządu PZU jest zgodny ze zaktualizowaną w dniu 13 maja 2014 roku Polityką, o czym mowa w punkcie 22.1 oraz uwzględnia zalecenia KNF w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji.

Tego samego dnia Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła wniosek Zarządu PZU i postanowiła zarekomendować ZWZ PZU podział zysku zgodnie z tym wnioskiem.

W dniu 17 czerwca 2014 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto PZU za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku, zgodną z przedstawioną powyżej propozycją Zarządu PZU.

23. Informacje dotyczące akcjonariuszy PZU

23.1. Wykaz akcjonariuszy PZU posiadających co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu

Według stanu na dzień przekazania niniejszego raportu śródrocznego struktura akcjonariatu PZU z uwzględnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu PZU przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów na WZA	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na WZA
1	Skarb Państwa	30 385 253	35,1875%
2	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	4 317 691 ¹⁾	5,0000% ¹⁾
3	Pozostali akcjonariusze	51 649 356	59,8125%
Razem		86 352 300	100,00%

¹⁾ Wg stanu na dzień przekazania informacji przez Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK, tj. na dzień 29 maja 2014 roku.

23.2. Wskazanie zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta

W okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego zaszła jedna znacząca zmiana w strukturze własności znacznych pakietów akcji PZU.

W dniu 29 maja 2014 roku Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva BZ WBK SA przekazało PZU zawiadomienie dotyczące zmiany stanu posiadania akcji PZU przez Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK („Aviva OFE”) informujące, iż w wyniku transakcji nabycia akcji PZU zawartych w dniu 22 maja 2014 roku, na dzień 27 maja 2014 roku, Aviva OFE zwiększył stan posiadania akcji PZU do 5,00% kapitału zakładowego PZU, co stanowi 5,00% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PZU.

23.3. Akcje lub uprawnienia do nich posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące PZU

Lp.	Organ / Imię i nazwisko	Liczba akcji / uprawnień do nich na dzień przekazania niniejszego raportu śródrocznego (tj. 13 listopada 2014 roku)	Liczba akcji / uprawnień do nich na dzień przekazania poprzedniego raportu śródrocznego (tj. 27 sierpnia 2014 roku)	Wynikająca zmiana w okresie pomiędzy tymi datami
Zarząd				
1	Andrzej Klesyk	-	-	-
2	Przemysław Dąbrowski	-	-	-
3	Dariusz Krzewina	-	-	-
4	Barbara Smalska	-	-	-
5	Tomasz Tarkowski	80	80	-
6	Ryszard Trepczyński	-	-	-
Dyrektorzy Grupy				
1	Rafał Grodzicki	-	-	-
2	Przemysław Henschke	-	-	-
3	Sławomir Niemierka	-	-	-
4	Tobiasz Bury	50	50	-
Rada Nadzorcza				
1	Aleksandra Magaczewska	-	-	-
2	Zbigniew Cwiakalski	-	-	-
3	Tomasz Zganiacz	-	-	-
4	Zbigniew Derdziuk	-	-	-
5	Dariusz Filar	-	-	-
6	Dariusz Kacprzyk	-	-	-
7	Jakub Karnowski	28	28	-
8	Alojzy Nowak	-	-	-
9	Maciej Piotrowski	-	-	-
Razem		158	158	-

24. Rozliczenia z tytułu spraw spornych

Podmioty z Grupy PZU biorą udział w licznych sporach sądowych, arbitrażowych oraz postępowaniach administracyjnych. Do typowych sporów sądowych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą spory związane z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi, spory dotyczące stosunku pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Do typowych postępowania administracyjnych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą postępowania związane z posiadaniem nieruchomości. Powyższe postępowania i spory mają charakter typowy i powtarzalny, zazwyczaj żadne z nich z osobna nie ma istotnego znaczenia dla Grupy PZU.

Większość sporów z udziałem spółek z Grupy PZU dotyczy dwóch spółek: PZU i PZU Życie. Dodatkowo PZU i PZU Życie są stroną w postępowaniach przed Prezesem UOKiK.

PZU i PZU Życie uwzględniają roszczenia sporne w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na szkody znane biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu oraz szacując wartość prawdopodobnego rozstrzygnięcia. W przypadku roszczeń spornych dotyczących waloryzacji rent w PZU Życie roszczenia ujmowane są w pozostałych rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych w kwocie rocznej wartości rent ponad odpowiadającą kwotę rezerwy ustalonej w ramach rezerw matematycznych na życie.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku i do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego w Grupie PZU nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU lub jednostki od niego bezpośrednio lub pośrednio zależnej, których jednostkowa wartość stanowiłaby odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych PZU.

Na dzień 30 września 2014 roku wartość wszystkich 60.531 spraw toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w podmiotach z Grupy PZU wynosiła łącznie 2.917.682 tys. zł. W kwocie tej 2.383.762 tys. zł dotyczy zobowiązań, a 533.920 tys. zł wierzytelności spółek z Grupy PZU, co stanowiło odpowiednio 19,96% i 4,47% kapitałów własnych PZU wg PSR.

24.1. Uchwała ZWZ PZU w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

Pozwem z dnia 30 lipca 2007 roku zostało wszczęte postępowanie z powództwa Manchester Securities Corporation przeciwko PZU o uchylenie uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z dnia 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006, jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie powoda – akcjonariusza PZU.

Zaskarżona uchwała ZWZ PZU podzieliła zysk netto za rok 2006 w kwocie 3.280.883 tys. zł w następujący sposób:

- na kapitał zapasowy przekazano kwotę 3.260.883 tys. zł;
- na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano kwotę 20.000 tys. zł.

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w całości uchylił ww. uchwałę ZWZ PZU. W dniu 17 lutego 2010 roku PZU wniósł apelację, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w całości.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem wydanym w dniu 6 grudnia 2011 roku oddalił w całości apelację PZU od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 stycznia 2010 roku. Z dniem ogłoszenia wyroku przez Sąd Apelacyjny wyrok Sądu Okręgowego z dnia 22 stycznia 2010 roku uchylający ww. uchwałę ZWZ PZU stał się prawomocny.

W dniu 7 grudnia 2011 roku PZU złożył wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 grudnia 2011 roku. W dniu 2 kwietnia 2012 roku doręczono PZU wyrok Sądu wraz z uzasadnieniem. W dniu 29 maja 2012 roku PZU złożył skargę kasacyjną, którą zaskarżono w całości wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 6 grudnia 2011 roku. Na posiedzeniu w dniu 27 marca 2013 roku Sąd Najwyższy ogłosił wyrok, którym oddalił skargę kasacyjną i obciążył PZU kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. Według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego wyrok Sądu Najwyższego jest prawomocny i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

W ocenie PZU uchylenie ww. uchwały ZWZ PZU nie powoduje po stronie akcjonariuszy powstania roszczenia o wypłatę dywidendy przez PZU.

Niezależnie od powyższego, w związku z uprawomocnieniem się wyroku uchylającego przedmiotową uchwałę, w porządku obrad ZWZ PZU zwołanego na dzień 30 maja 2012 roku umieszczono punkt dotyczący podjęcia uchwały w sprawie podziału zysku netto PZU za rok obrotowy 2006.

Zarząd rekomendował ZWZ PZU podział zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonanemu uchwałą uchyloną wyżej opisanymi wyrokami, ponieważ po jej podjęciu PZU dokonał wypłaty dywidendy za 2009 rok, także ze środków zatrzymanych w PZU na podstawie tej uchwały.

W dniu 30 maja 2012 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę o podziale zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonanemu na podstawie uchylonej przedmiotowej uchwały. Sprzeciw do uchwały z dnia 30 maja 2012 roku zgłosił Manchester Securities Corporation i został on zaprotokołowany.

W dniu 20 sierpnia 2012 roku doręczono PZU odpis pozwu wniesionego przez Manchester Securities Corporation do Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym wymieniona spółka domaga się uchylenia uchwały ZWZ PZU z 30 maja 2012 roku o podziale zysku za rok obrotowy 2006, a wartość przedmiotu sporu została określona przez powoda na 5.054 tys. zł. PZU złożył odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa w całości.

17 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy wydał wyrok, którym uwzględnił powództwo w całości i zasądził od PZU na rzecz Manchester Securities Corporation koszty procesu. W dniu 4 marca 2014 roku PZU złożył apelację od ww. wyroku, zaskarżając go w całości.

Na dzień bilansowy 30 września 2014 roku nie dokonano zmian w prezentacji kapitałów PZU, mogących potencjalnie wynikać z uchylecia ww. uchwały ZWZ PZU, w tym pozycji „Kapitał zapasowy” i „Zysk (strata) z lat ubiegłych”, nie korygowano środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i nie utworzono rezerw na jakiegokolwiek potencjalne roszczenia dodatkowe wynikające z uchylecia ww. uchwały ZWZ PZU.

24.2. Postępowania UOKiK wobec PZU

24.2.1. Kara nałożona w 2009 roku dotycząca wzorców umownych

Prezes UOKiK decyzją z dnia 30 grudnia 2009 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 14.792 tys. zł za stosowanie przez PZU praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych postanowień umownych wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone;
- bezprawnym zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych postanowień umownych naruszających art. 813 § 1 Kodeksu cywilnego, poprzez wprowadzenie nieobjętej dyspozycją tego przepisu przesłanki niewykorzystanej sumy ubezpieczenia jako warunkującej wysokość zwracanej konsumentowi przez zakład ubezpieczeń składki z tytułu niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.

PZU nie zgadza się zarówno z treścią, jak i z uzasadnieniem decyzji UOKiK. W dniu 18 stycznia 2010 roku PZU wniósł do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od ww. decyzji (skutkujące brakiem jej uprawnomocnienia się). Wyrokiem z dnia 14 listopada 2011 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”) oddalił odwołanie PZU od ww. decyzji. W dniu 14 grudnia 2011 roku PZU wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił wyrok SOKiK z 14 listopada 2011 roku do ponownego rozpatrzenia. W dniu 18 stycznia 2013 roku SOKiK uchylił w całości decyzję Prezesa UOKiK z dnia 30 grudnia 2009 roku. W dniu 6 marca 2013 roku wpłynęła do SOKiK apelacja Prezesa UOKiK od ww. wyroku.

W dniu 6 listopada 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok SOKiK z dnia 18 stycznia 2013 roku poprzez uchylenie decyzji Prezesa UOKiK z dnia 30 grudnia 2009 roku w części, oddalenie - w zakresie dotyczącym postanowień umownych naruszających art. 813 § 1 Kodeksu cywilnego - odwołania PZU z dnia 18 stycznia 2010 roku, zmniejszenie kary pieniężnej do kwoty 1.644 tys. zł. Wyrok z 6 listopada 2013 roku jest prawomocny i został zrealizowany poprzez zapłacenie zasądzonej kary pieniężnej. W dniu 23 czerwca 2014 roku PZU wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku. PZU otrzymał odpowiedź Prezesa UOKiK na skargę kasacyjną w dniu 24 lipca 2014 roku.

Do dnia przekazania niniejszego śródrocznego raportu skonsolidowanego Sąd Najwyższy nie podjął decyzji w zakresie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

24.2.2. Kary nałożone w 2011 roku

24.2.2.1. Sprawa dotycząca refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego

Prezes UOKiK decyzją z dnia 18 listopada 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 11.287 tys. zł za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 24 ust. 1 i 2 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 z 2007 roku, poz 331 z późn. zm.), polegającej na ograniczaniu zakresu odpowiedzialności PZU wobec konsumentów realizujących roszczenie w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego przez:

- nieuznawanie samej utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu za szkodę majątkową i uzależnianie wypłaty odszkodowania za najem samochodu zastępczego od wykazania przez poszkodowanego szczególnych okoliczności związanych z niezbędnością wynajęcia samochodu zastępczego;
- nieuzasadnione pomijanie przy ustalaniu wielkości kwoty refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego okresu oczekiwania na części zamienne przez warsztat samochodowy;

a także nakazał zaniechanie jej stosowania.

Zarząd PZU nie zgadza się zarówno z samą decyzją, jak też z uzasadnieniem prawnym i faktycznym.

PZU złożył odwołanie od ww. decyzji w dniu 5 grudnia 2011 roku (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU zgłosił szereg zarzutów.

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie PZU oraz zasądził od PZU na rzecz Prezesa UOKiK zwrot kosztów zastępstwa procesowego. W dniu 23 grudnia 2013 roku PZU wniósł apelację od tego wyroku, która do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego nie została rozpatrzona przez Sąd Apelacyjny w Warszawie.

Niezależnie od podjętych kroków prawnych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 września 2014 roku, 30 czerwca 2014 roku, 31 grudnia 2013 roku, jak i 30 września 2013 roku wynosiła 11.287 tys. zł.

24.2.2.2. *Sprawa dotycząca sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW*

Prezes UOKiK decyzją z dnia 30 grudnia 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 56.605 tys. zł za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję i naruszającej zakaz określony w art. 6 ust. 1 pkt 3 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zawarciu przez PZU i Maximus Broker Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu („Maximus Broker”) porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych, polegającego na podziale rynku zbytu pod względem podmiotowym poprzez przekazanie do obsługi Maximus Broker klientów PZU z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w zamian za rekomendowanie tym klientom ubezpieczenia w PZU i jednocześnie zakazał PZU stosowania zarzucanej przez siebie praktyki.

Zarząd PZU nie zgadza się zarówno z ustaleniami stanu faktycznego, jak i argumentacją prawną zawartą w decyzji. W ocenie Zarządu PZU przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej.

PZU złożył odwołanie od ww. decyzji w dniu 18 stycznia 2012 roku (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU wskazał m.in., że:

- żadne porozumienie (poza kurtażowym) pomiędzy PZU a Maximus Broker nie zostało zawarte;
- Prezes UOKiK błędnie pojmuje zasady zawierania umów ubezpieczenia z udziałem brokera;
- większość umów ubezpieczenia zawieranych przy udziale Maximus Broker była zawierana z innymi niż PZU zakładami ubezpieczeń;
- PZU i Maximus Broker nie mogą i nie mogli prowadzić działalności konkurencyjnej na rynkach, na których działają.

W dniu 22 października 2012 roku PZU otrzymał odpowiedź Prezesa UOKiK na odwołanie PZU, na którą w dniu 5 listopada 2012 roku PZU złożył replikę. Rozprawa, na której będzie rozpatrywane odwołanie PZU została wyznaczona na dzień 14 listopada 2014 roku.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 września 2014 roku, 30 czerwca 2014 roku, 31 grudnia 2013 roku, jak i 30 września 2013 roku wynosiła 56.605 tys. zł.

24.3. **Postępowanie UOKiK wobec PZU Życie**

W dniu 1 czerwca 2005 roku Prezes UOKiK wszczął na wniosek kilku wnioskodawców postępowanie antymonopolowe wobec podejrzenia nadużywania przez PZU Życie pozycji dominującej na rynku grupowych ubezpieczeń pracowniczych, które może stanowić naruszenie art. 8 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 82 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W wyniku rozstrzygnięcia toczącego się postępowania Prezes UOKiK decyzją z dnia 25 października 2007 roku nałożył na PZU Życie karę w wysokości 50.384 tys. zł za utrudnianie korzystania z ofert konkurentów.

Zarząd PZU Życie nie zgadza się zarówno z ustaleniami stanu faktycznego, jak i argumentacją prawną zawartą w decyzji. W ocenie Zarządu PZU Życie przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału

dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej, a w konsekwencji bezpodstawnie przyjęto, że PZU Życie posiada dominującą pozycję na rynku.

PZU Życie złożył odwołanie od tej decyzji do SOKiK, w którym sformułowano 38 zarzutów materialno- i formalnoprawnych wobec decyzji Prezesa UOKiK. Postanowieniem z dnia 31 maja 2010 roku Sąd odrzucił odwołanie PZU Życie uzasadniając to okolicznością, że decyzja Prezesa UOKiK z dnia 25 października 2007 roku nie została prawidłowo doręczona PZU Życie, a tym samym nie rozpoczął się bieg terminu do złożenia przez PZU Życie odwołania od decyzji. Powyższe postanowienie Sądu zostało zaskarżone przez obie strony. Po rozpoznaniu zażaleń powoda oraz pozwanego, postanowieniem z dnia 26 października 2010 roku sąd II instancji uchylił zaskarżone postanowienie. Wyrokiem z dnia 17 lutego 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów częściowo zmienił zaskarżoną decyzję, jednakże oddalając odwołanie PZU Życie w zakresie wysokości nałożonej kary. W dniu 6 maja 2011 roku PZU Życie złożył apelację od wyroku.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie uwzględnił zarzuty PZU Życie i uchylił wyrok SOKiK z uwagi na nieważność postępowania sądowego, zniósł postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i skierował sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W dniu 20 grudnia 2013 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Ogłoszenie wyroku zostało dwukrotnie odroczone z uwagi na chorobę sędziego. W związku z powyższym w dniu 17 stycznia 2014 roku rozprawa została ponownie otwarta i odroczone. Po rozpoznaniu sprawy na rozprawie w dniu 14 marca 2014 roku i zamknięciu rozprawy, w dniu 28 marca 2014 roku SOKiK ogłosił wyrok, w którym oddalił odwołanie PZU Życie i zasądził od PZU Życie na rzecz Prezesa UOKiK oraz na rzecz uczestników zwrot kosztów postępowania.

W dniu 31 marca 2014 roku PZU Życie wystąpił do SOKiK z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 28 marca 2014 roku oraz o doręczenie tego wyroku wraz z uzasadnieniem. Wyrok SOKiK wraz z uzasadnieniem został doręczony PZU Życie w dniu 26 czerwca 2014 roku. W dniu 10 lipca 2014 roku PZU Życie wniósł apelację od wyroku SOKiK z dnia 28 marca 2014 roku, zaskarżając wyrok w całości. Odpis apelacji został wysłany przez sąd do pozwanego i pozostałych uczestników, którzy wnieśli odpowiedź na apelację. Następnie akta zostały przesłane do Sądu Apelacyjnego w Warszawie, który wyznaczył termin rozprawy apelacyjnej.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU Życie utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 września 2014 roku, 30 czerwca 2014 roku, 31 grudnia 2013 roku, jak i 30 września 2013 roku wynosiła 50.384 tys. zł.

24.4. Spór z CSC Computer Sciences Polska Sp. z o.o.

24.4.1. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie

W dniu 9 kwietnia 2010 roku Sąd Arbitrażowy doręczył PZU Życie pozew o zapłatę w sprawie z powództwa CSC Computer Sciences Polska Sp. z o.o. („CSC”) przeciwko PZU Życie, w którym CSC domagał się zapłaty kwoty łącznie 8.437 tys. EUR w związku z wdrażaniem w PZU Życie systemu GraphTalk. W następstwie kolejnych zmian powództwa, CSC domagał się zapłaty kwoty łącznie 35.663 tys. zł wraz z należnymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu CSC (tj. od dnia 31 marca 2010 roku) do dnia zapłaty.

Kwota dochodzona pozvem obejmuje roszczenia CSC z tytułu opłat licencyjnych, za wykonanie prac wdrożeniowych, za usługi utrzymania systemu komputerowego, serwisowych, wynagrodzenia za systemy komputerowe, kary umowne oraz skapitalizowanych odsetek.

W dniu 31 maja 2010 roku, w odpowiedzi na ww. pozew PZU Życie wniósł o stwierdzenie przez Sąd Arbitrażowy czasowej niewłaściwości do rozpoznania części roszczeń oraz o oddalenie powództwa w całości. W ocenie PZU Życie roszczenia CSC są bądź to bezzasadne, bądź też nie zostały udowodnione.

Wraz z odpowiedzią na pozew, PZU Życie złożył pozew wzajemny przeciwko CSC, domagając się zapłaty kwoty 71.890 tys. zł tytułem zwrotu wynagrodzenia pobranego przez CSC na podstawie zawartej umowy, ewentualnie tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązań wynikających z zawartej umowy. W odpowiedzi na

pozew wzajemny, w dniu 31 sierpnia 2010 roku CSC wniósł o oddalenie w całości powództwa PZU Życie, wskazując, że brakuje przesłanek do uwzględnienia roszczenia PZU Życie.

W dniu 31 stycznia 2012 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, a w dniu 19 czerwca 2012 roku Sąd Arbitrażowy zamknął rozprawę. Po złożeniu przez CSC pisma procesowego z kolejną modyfikacją powództwa Sąd Arbitrażowy otworzył rozprawę.

W dniu 18 grudnia 2012 roku Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie wydał wyrok („Wyrok SA 108/10”) zasądzający od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 17.193 tys. zł i umorzył postępowanie w zakresie powództwa głównego w odniesieniu do żądania zapłaty kwoty 8.437 tys. EUR z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu. Ponadto, Sąd Arbitrażowy oddalił powództwo główne w pozostałej części, oddalił powództwo wzajemne i zasądził od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 199 tys. zł tytułem kosztów postępowania.

Na dzień 30 września 2014 roku PZU Życie utworzył rezerwę na przedmiotową sprawę w wysokości 22.541 tys. zł (na 30 czerwca 2014 roku: 25.176 tys. zł, na 31 grudnia 2013 roku: 50.944 tys. zł, na 30 września 2013 roku: 50.766 tys. zł).

24.4.2. Postępowanie o stwierdzenie wykonalności Wyroku SA 108/10

W dniu 23 stycznia 2013 roku CSC złożył do Sądu Okręgowego w Warszawie wniosek o stwierdzenie wykonalności Wyroku SA 108/10 oraz nadanie mu klauzuli wykonalności.

W dniu 15 marca 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, na skutek wniosku CSC z dnia 23 stycznia 2013 roku wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności Wyrokowi SA 108/10.

Dnia 18 marca 2013 roku PZU Życie wniósł zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie na ww. postanowienie z dnia 15 marca 2013 roku żądając wstrzymania jego wykonania, na co Sąd w dniu 22 marca 2013 roku wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania ww. postanowienia do czasu rozstrzygnięcia zażalenia PZU Życie z dnia 18 marca 2013 roku. W dniu 4 kwietnia 2013 roku CSC wniósł do Sądu odpowiedź na zażalenie PZU Życie wnosząc o jego oddalenie w całości. Rozpoznanie zażalenia zostało przez Sąd Apelacyjny wstrzymane do czasu rozpoznania przez Sąd Okręgowy skargi PZU Życie o uchylenie Wyroku SA 108/10.

24.4.3. Postępowanie w przedmiocie skargi PZU Życie o uchylenie Wyroku SA 108/10

W dniu 1 lutego 2013 roku PZU Życie złożył w Sądzie Okręgowym w Warszawie skargę o uchylenie Wyroku SA 108/10, wnosząc o uchylenie Wyroku SA 108/10 i wstrzymanie wykonania Wyroku SA 108/10 w części zasądzającej od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 17.193 tys. zł, oddalającej powództwo wzajemne oraz zasądzającej od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 199 tys. zł tytułem kosztów postępowania. PZU Życie wniósł w skardze także o zasądzenie od CSC zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych oraz o zwrócenie się przez Sąd Okręgowy w Warszawie do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie o przekazanie Sądowi akt postępowania arbitrażowego, w celu umożliwienia Sądowi dokonania oceny, czy w sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające uchylenie Wyroku SA 108/10.

Po wymianie pism procesowych wnoszonych przez CSC i PZU Życie, postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił wniosek PZU Życie w przedmiocie wstrzymania wykonalności Wyroku SA 108/10 jako wniosek przedwczesny, ponieważ Sąd Okręgowy w Warszawie (w sprawie opisanej w punkcie 24.4.2) nie stwierdził wykonalności Wyroku SA 108/10, a nie jest możliwe wstrzymanie wykonania wyroku, który nie podlega wykonaniu w drodze egzekucji.

Wyrokiem z dnia 12 listopada 2013 roku Sąd Okręgowy oddalił skargę o uchylenie Wyroku SA 108/10. Od wydanego w dniu 12 listopada 2013 roku wyroku PZU Życie wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. W dniu 17 lutego 2014 roku wpłynęła odpowiedź na apelację.

Termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony na dzień 21 listopada 2014 roku.

24.4.4. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie w sprawie pozwu o zapłatę oraz postępowanie ugodowe przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w sprawie o zapłatę

W dniu 29 marca 2013 roku CSC wystąpił przeciwko PZU Życie do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie z pozwem o zapłatę łącznej kwoty 6.690 tys. zł wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu:

- 6.064 tys. zł - zapłaty odsetek ustawowych (od kwot zasądzonych wyrokiem arbitrażowym z 18 grudnia 2012 roku opisanym w punkcie 24.4.1) od dnia 1 kwietnia 2010 roku (dzień następujący po dniu złożenia przez CSC pozwu w sprawie opisanej w punkcie 24.4.1 do dnia 18 grudnia 2012 roku);
- 626 tys. zł - zapłaty odsetek ustawowych od kwot zasądzonych ww. wyrokiem arbitrażowym od dnia 19 grudnia 2012 roku do dnia wniesienia pozwu.

W dniu 15 maja 2013 roku PZU Życie złożył odpowiedź na pozew. W dniach 3 września 2013 roku oraz 4 marca 2014 roku odbyły się rozprawy, po których doszło do wymiany pism. Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2014 roku Sąd Arbitrażowy zamknął rozprawę. Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2014 roku („Wyrok SA 67/13”) Sąd Arbitrażowy zasądził od PZU Życie na rzecz CSC kwotę 2.397 tys. zł wraz z odsetkami od dnia wyroku do dnia zapłaty, kwotę 40 tys. zł netto tytułem zwrotu opłaty arbitrażowej, kwotę 1 tys. zł tytułem zwrotu opłaty rejestracyjnej oraz kwotę 18 tys. zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W pozostałym zakresie Sąd Arbitrażowy oddalił powództwo CSC. Jednocześnie Sąd Arbitrażowy zasądził od CSC na rzecz PZU Życie kwotę 32 tys. zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

24.4.5. Postępowanie o stwierdzenie wykonalności wyroku SA 67/13

Po wymianie pism procesowych, postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2014 roku Sąd stwierdził wykonalność Wyroku SA 67/13 w części objętej wnioskiem CSC i nadał Wyrokowi SA 67/13 klauzulę wykonalności. W dniu 10 września 2014 r. PZU Życie zaskarżył wskazane postanowienie zażaleniem, które jak dotąd nie zostało rozpoznane.

Po uzyskaniu przez CSC tytułu wykonawczego, PZU Życie dokonał w dniu 15 września 2014 roku wpłaty na rzecz CSC objętych klauzulą wykonalności kwot, czyniąc to z zastrzeżeniem zwrotu.

W dniu 24 września 2014 roku CSC złożył wniosek o uzupełnienie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności Wyrokowi SA 67/13 o objęte Wyrokiem 67/13 odsetki od kwoty 2.397 tys. zł liczone od dnia wydania Wyroku 67/13 do dnia zapłaty, lecz postanowieniem z dnia 30 września 2014 roku Sąd wniosek CSC oddalił.

24.4.6. Postępowanie w przedmiocie skargi PZU Życie o uchylenie Wyroku SA 67/13

W dniu 4 czerwca 2014 roku PZU Życie złożył w Sądzie Okręgowym w Warszawie skargę o uchylenie Wyroku SA 67/13, wnosząc o uchylenie i wstrzymanie wykonania Wyroku 67/13 w części zasądzającej kwoty, o których mowa w punkcie 24.4.4. W dniu 25 lipca 2014 roku CSC wniósł odpowiedź na skargę o uchylenie Wyroku SA 67/13.

Do dnia przekazania niniejszego śródrocznego raportu skonsolidowanego skarga PZU Życie na Wyrok SA 67/13 nie została rozpoznana.

24.4.7. Postępowanie w przedmiocie skargi CSC o uchylenie Wyroku SA 67/13

W dniu 12 sierpnia 2014 roku CSC złożył w Sądzie Okręgowym w Warszawie skargę o uchylenie Wyroku SA 67/13, wnosząc o jego uchylenie w części oddalającej żądanie CSC w kwocie 6.689 tys. zł i zasądzającej od CSC na rzecz PZU Życie kwotę 32 tys. zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W dniu 26 września 2014 roku PZU Życie złożył odpowiedź na skargę.

Do dnia przekazania niniejszego śródrocznego raportu skonsolidowanego skarga CSC o uchylenie Wyroku SA 67/13 nie została rozpoznana ani nie wyznaczono terminu rozprawy.

24.5. Zgłoszenie wierzytelności PZU do masy upadłości spółek z Grupy Kapitałowej PBG

PZU zawierał z PBG SA z siedzibą w Wysogotowie k/Poznania (obecnie PBG SA w upadłości układowej – dalej: „PBG”) oraz Hydrobudową Polska SA (obecnie Hydrobudowa Polska SA w upadłości likwidacyjnej – dalej: „Hydrobudowa”) z siedzibą w Wysogotowie k/Poznania umowy zlecenia o okresowe udzielenie gwarancji ubezpieczeniowych (gwarancje kontraktowe). W oparciu o ww. umowy PZU wystawiał gwarancje ubezpieczeniowe, przy czym w przypadku gdyby PZU spełnił świadczenie pieniężne z wystawionych gwarancji ubezpieczeniowych, zleceniodawcy - PBG oraz Hydrobudowa - zobowiązywali się do zwrotu na rzecz PZU kwot pieniężnych wypłaconych z tytułu tych gwarancji.

W 2012 roku przed Sądem Rejonowym w Poznaniu zostały wszczęte postępowania upadłościowe względem PBG oraz Hydrobudowy. Dnia 21 września 2012 roku PZU przystąpił do ww. postępowań upadłościowych zgłaszając do masy upadłości tych spółek swoje wierzytelności.

PBG i Hydrobudowa należą do jednej grupy kapitałowej, której podmiotem dominującym jest PBG i wzajemnie poręczały swoje zobowiązania. Wszystkie wierzytelności, które zostały zgłoszone do masy upadłości Hydrobudowy w kwocie 100.996 tys. zł, w konsekwencji zostały zgłoszone równocześnie do masy upadłości PBG. Z powyższych wierzytelności:

- kwotę 33.747 tys. zł stanowiły wierzytelności w których poręczycielem zobowiązań z gwarancji wystawionych na zlecenie Hydrobudowy był PBG;
- kwotę 67.249 tys. zł, stanowiły wierzytelności w których Hydrobudowa była poręczycielem zobowiązań z gwarancji wystawionych na zlecenie PBG.

Wierzytelności PZU w stosunku do masy upadłości PBG po sprawdzeniu przez sędziego komisarza oraz po weryfikacji przez nadzorcę sądowego zostały wpisane na listę wierzytelności w kwocie 103.014 tys. zł. Na dzień 30 września 2014 roku kwota wierzytelności wynosi 102.164 tys. zł, a jej zmniejszenie wynika z upływu terminu części gwarancji, w których nie zgłoszono roszczeń.

24.6. Należność powstała w wyniku umowy pożyczki hipotecznej z Metro-Projekt Sp. z o.o.

W 1999 r. PZU Życie udzielił Metro-Projekt Sp. z o.o. (dalej: „Metro-Projekt”) pożyczkę hipoteczną na okres pięciu lat. Kwota pożyczki wynosiła równowartość 25.500 tys. USD. Zabezpieczenie pożyczki stanowiła hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomości składającej się z prawa użytkowania wieczystego gruntu i budynku stanowiącego własność Metro-Projekt, zlokalizowanej w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 44.

Pożyczka nie została spłacona, natomiast w listopadzie 2002 roku została ogłoszona upadłość spółki Metro-Projekt.

Dnia 15 września 2004 roku syndyk Universal SA w upadłości (dalej: „Universal”) wniósł do Sądu Okręgowego w Warszawie powództwo o wyłączenie z masy upadłościowej Metro-Projekt nieruchomości położonej w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 44 w związku z wpisem w dziale III księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu pomiędzy Universal a BI Code SA („BI Code”) w sprawie unieważnienia transakcji sprzedaży nieruchomości przez Universal na rzecz BI Code, od którego Metro-Projekt nabył nieruchomość. W związku z powyższym, w dniu 21 września 2004 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o wstrzymaniu likwidacji majątku Metro-Projekt do czasu rozstrzygnięcia pozwu o wyłączenie z masy upadłości przedmiotowej nieruchomości.

Po kilkuletnich postępowaniach sądowych, orzeczeniem z dnia 23 lutego 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo Syndyka masy upadłości Universal o wyłączenie nieruchomości przy Al. Jerozolimskich 44 w Warszawie z masy upadłości Metro-Projekt. Proces zakończył się prawomocnym wyrokiem.

Wnioskiem z dnia 9 maja 2012 r. Syndyk masy upadłości Metro-Projekt wystąpił do Sędziego komisarza o zezwolenie na zawarcie z Syndykiem masy upadłości Universal ugody co do roszczeń spornych zaistniałych pomiędzy obiema masami upadłości. W wyniku zawarcia ugody, w zamian za zrzeczenie się wszelkich roszczeń przez masę upadłości Universal, masa upadłości Metro-Projekt miała zostać obciążona na rzecz masy upadłości

Universal dodatkową kwotą w wysokości 5.722 tys. zł. Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 roku Sędzia komisarz wyraził zgodę na zawarcie ugody. Postanowienie to jest prawomocne.

Wobec złożenia w formie aktu notarialnego przez Syndyka masy upadłości Universal oświadczenia o nieodwołalnym zrzeczeniu się jakichkolwiek roszczeń wobec Metro-Projekt, Syndyk masy upadłości Metro-Projekt dokonał w dniu 5 lipca 2012 r. płatności ww. kwoty na rzecz masy upadłości Universal.

W dniach 10 stycznia 2013 roku, 18 marca 2013 roku, 19 czerwca 2013 roku, 30 września 2013 roku oraz 18 czerwca 2014 roku Syndyk masy upadłości Metro-Projekt ogłaszał sprzedaż przedsiębiorstwa upadłej spółki w trybie z wolnej ręki, z zastrzeżeniem przeprowadzenia sprzedaży w formie przetargowo-aukcyjnej. Cena wywoławcza za przedsiębiorstwo wynosiła odpowiednio 110 mln zł, 99 mln zł, 93 mln zł, 90 mln zł i 90 mln zł. We wszystkich przypadkach z uwagi na brak ofert procedura nie została przeprowadzona.

Kolejne ogłoszenie Syndyka masy upadłości dotyczące sprzedaży przedsiębiorstwa zostało opublikowane w dniu 25 sierpnia 2014 roku. Cena wywoławcza została ustalona na 80 mln zł, a otwarcie ofert pierwotnie zaplanowane na 24 września 2014 roku, przedłużono do 10 października 2014 roku, a następnie do 17 października 2014 roku. W dniu 21 października 2014 roku nastąpiło otwarcie jedynej oferty opiewającej na kwotę 80 mln zł. Jeżeli transakcja sprzedaży przedsiębiorstwa Metro-Projekt dojdzie do skutku, PZU Życie oczekuje odzyskania ponad 100 mln zł, tj. ponad 90% wartości nominalnej wierzytelności. Gdyby transakcja nie doszła do skutku, wadium wpłacone przez oferenta w wysokości 5 mln zł powiększy wartość masy upadłości.

Zdaniem Zarządu PZU, hipoteka wpisana na rzecz PZU Życie istnieje, a PZU Życie ma prawo dochodzić zaspokojenia od każdego właściciela. Na dzień 30 września 2014 roku, 30 czerwca 2014 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość bilansowa netto należności od Metro-Projekt wynosiła 83.203 tys. zł (na dzień 30 września 2013 roku: 98.373 tys. zł).

25. Pozostałe informacje

25.1. Ocena pozycji spółek Grupy PZU przez agencje ratingowe

PZU i PZU Życie podlegają regularnej ocenie przez agencje ratingowe. Rating nadany PZU i PZU Życie jest oceną wynikającą z analizy danych finansowych, pozycji konkurencyjnej, zarządzania i strategii korporacyjnej oraz sytuacji finansowej kraju. Rating zawiera również perspektywę ratingową (ang. outlook), czyli przyszłą ocenę sytuacji spółki w przypadku zaistnienia określonych okoliczności.

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego PZU i PZU Życie posiadały rating siły finansowej oraz wiarygodności kredytowej (nadany przez S&P w dniu 16 lipca 2009 roku) na poziomie A, aktualizowany następnie co najmniej raz w roku (daty ostatnich aktualizacji zaprezentowano w tabeli poniżej).

Długoterminowy rating kredytowy Polski dla zadłużenia w walucie lokalnej na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego to A ze stabilną perspektywą ratingową, natomiast rating kredytowy Polski dla długoterminowego zadłużenia w walucie zagranicznej to A- ze stabilną perspektywą ratingową.

W komunikacie z dnia 25 marca 2014 roku agencja S&P potwierdziła pozycję ratingową PZU na poziomie „A” z perspektywą stabilną (outlook stable). Oznacza to, że PZU przeszło pomyślnie proces ratingowy w oparciu o nowe kryteria i obecnie posiada rating siły finansowej wyższy niż rating Polski dla długu w walucie zagranicznej.

Poniższa tabela prezentuje ratingi nadane PZU i PZU Życie przez S&P wraz z ratingami przyznanymi poprzednio.

Nazwa zakładu	Rating oraz perspektywa	Data przyznania / aktualizacji	Poprzedni rating oraz perspektywa	Data przyznania / aktualizacji
PZU				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	25 marca 2014	A /pod obserwacją/	26 listopada 2013
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	25 marca 2014	A /pod obserwacją/	26 listopada 2013
PZU Życie				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	25 marca 2014	A /pod obserwacją/	26 listopada 2013
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	25 marca 2014	A /pod obserwacją/	26 listopada 2013

25.2. Zmiany składu organów zarządzających i nadzorujących PZU

25.2.1. Zarząd PZU

Od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego w skład Zarządu PZU wchodził:

- Andrzej Klesyk - Prezes Zarządu PZU;
- Przemysław Dąbrowski - Członek Zarządu PZU;
- Dariusz Krzewina - Członek Zarządu PZU;
- Barbara Smalska - Członek Zarządu PZU;
- Tomasz Tarkowski - Członek Zarządu PZU;
- Ryszard Trepczyński - Członek Zarządu PZU.

W dniu 6 października 2014 roku Barbara Smalska złożyła rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu PZU z dniem 31 grudnia 2014 roku.

25.2.2. Rada Nadzorcza PZU

Od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 18 czerwca 2014 roku w skład Rady Nadzorczej PZU wchodził:

- Waldemar Maj - Przewodniczący Rady;
- Zbigniew Ćwiąkalski - Wiceprzewodniczący Rady;
- Tomasz Zganiacz - Sekretarz Rady;
- Dariusz Daniluk - Członek Rady;
- Zbigniew Derdziuk - Członek Rady;
- Dariusz Filar - Członek Rady;
- Włodzimierz Kiciński - Członek Rady;
- Alojzy Nowak - Członek Rady;
- Maciej Piotrowski - Członek Rady.

W dniu 17 czerwca 2014 roku ZWZ PZU podjęło uchwały odwołujące z Rady Nadzorczej PZU Dariusza Daniluka, Włodzimierza Kicińskiego oraz Waldemara Maja oraz uchwały powołujące w skład Rady Nadzorczej PZU Aleksandrę Magaczewską, Dariusza Kacprzyka oraz Jakuba Karnowskiego. Uchwały weszły w życie z dniem 18 czerwca 2014 roku.

W dniu 15 lipca 2014 roku Rada Nadzorcza PZU powierzyła Aleksandrze Magaczewskiej funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej PZU.

Od dnia 18 czerwca 2014 roku do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego w skład Rady Nadzorczej PZU wchodził:

- Aleksandra Magaczewska - Przewodnicząca Rady (od dnia 15 lipca 2014 roku, w okresie 18 czerwca - 15 lipca 2014 roku - Członek Rady);
- Zbigniew Ćwiąkalski - Wiceprzewodniczący Rady;
- Tomasz Zganiacz - Sekretarz Rady;
- Zbigniew Derdziuk - Członek Rady;
- Dariusz Filar - Członek Rady;
- Dariusz Kacprzyk - Członek Rady;
- Jakub Karnowski - Członek Rady;
- Alojzy Nowak - Członek Rady;
- Maciej Piotrowski - Członek Rady.

25.2.3. Dyrektorzy Grupy PZU

Oprócz Członków Zarządu kluczowym personelem kierowniczym w Grupie PZU są także Dyrektorzy Grupy, którzy wchodzić również w skład Zarządu PZU Życie.

Na dzień 1 stycznia 2014 roku Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Rafał Grodzicki;
- Przemysław Henschke;
- Sławomir Niemierka.

W dniu 15 stycznia 2014 roku Zarząd PZU powierzył Tobiaszowi Buremu funkcję Dyrektora Grupy PZU – z dniem 16 stycznia 2014 roku.

25.3. Restrukturyzacja zatrudnienia

W dniu 8 września 2014 roku Zarządy PZU i PZU Życie podjęły decyzję o kontynuacji procesu restrukturyzacji zatrudnienia i ogłosiły zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych, zgodnie z Ustawą z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90 z 2003 r., poz. 844 z późn. zm. – „Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy”).

Przeprowadzenie restrukturyzacji zatrudnienia w PZU i PZU Życie zaplanowane zostało w okresie od października do listopada 2014 roku. Restrukturyzacja ma objąć do 836 osób, w tym szacuje się, że redukcja zatrudnienia dotyczyć będzie do 230 pracowników PZU i PZU Życie z różnych grup zawodowych, co stanowi 2% ogółu zatrudnionych w obydwu spółkach.

W dniu 11 września 2014 roku PZU i PZU Życie oraz związki zawodowe działające przy tych spółkach zawarły porozumienie określające warunki restrukturyzacji zatrudnienia. Finalny kształt dokumentu powstał w oparciu o doświadczenia i rozwiązania wypracowane podczas analogicznych negocjacji w latach ubiegłych.

Osobom, które były zwalniane lub które nie przyjęły zaproponowanej zmiany warunków zatrudnienia (analogicznie jak podczas wszystkich etapów restrukturyzacji zatrudnienia, tj. w latach 2010-2013) proponowane będą korzystniejsze warunki odejścia niż te, przewidziane prawem w podobnych sytuacjach (w Ustawie o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy). Wysokość dodatkowych odpraw będzie uzależniona od stażu pracy w Grupie PZU i wysokości wynagrodzenia danego pracownika.

Na dzień 30 września 2014 roku rezerwa na koszty restrukturyzacji wyniosła 16.190 tys. zł.

25.4. Transakcje z podmiotami powiązanymi

25.4.1. Zawarcie przez PZU lub jednostki zależne istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku PZU, ani jednostki zależne nie zawarły jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie byłyby one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe, za wyjątkiem transakcji dotyczących pożyczek pieniężnych (zawieranych pomiędzy PZU i PZU Życie na podstawie umowy ramowej podpisanej w dniu 7 sierpnia 2013 roku). Pożyczki pieniężne są udzielane w polskich złotych, na czas oznaczony, nie dłuższy niż 12 miesięcy. Suma pożyczek udzielonych przez każdą ze stron nie może przekroczyć 1 mld zł. Celem ww. umowy jest dostarczenie narzędzia zarządzania płynnością w Grupie PZU. Pożyczki nie są udzielane na warunkach rynkowych - od kwoty udzielonej pożyczki nie nalicza się odsetek, a z tytułu udzielenia pożyczki przysługuje pożyczkodawcy wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 100 zł za każdą zawartą umowę pożyczki – jednakże z uwagi na uczestnictwo obydwu spółek w Podatkowej Grupie Kapitałowej („PGK”) są one neutralne podatkowo.

25.4.2. Obroty i salda transakcji z podmiotami powiązanymi

Salda i obroty wynikające z transakcji handlowych pomiędzy Grupą PZU a podmiotami powiązanymi	Składka przypisana brutto		Pozostałe przychody	Koszty	- w tym odpisy na należności dokonane w bieżącym okresie	Należności						
	w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	w ubezpieczeniach na życie (łącznie z wolumenami z kontraktów inwestycyjnych)				wartość brutto	odpisy aktualizujące	wartość netto	Zobowiązania	Aktywa warunkowe	Zobowiązania warunkowe	
1 stycznia – 30 września 2014 roku i na dzień 30 września 2014 roku												
Kluczowi członkowie kadry kierowniczej podstawowych jednostek ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe podmioty powiązane ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 stycznia – 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2013 roku												
Kluczowi członkowie kadry kierowniczej podstawowych jednostek ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe podmioty powiązane ²⁾	-	-	15	-	-	8 308	(8 306)	2	-	-	-	-
1 stycznia – 30 września 2013 roku i na dzień 30 września 2013 roku												
Kluczowi członkowie kadry kierowniczej podstawowych jednostek ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe podmioty powiązane ²⁾	-	-	14	-	-	8 307	(8 306)	1	-	-	-	-

¹⁾ Osoby zarządzające wyższego szczebla, dane wg oświadczeń. Zestawienie nie zawiera transakcji zawieranych na warunkach możliwych do uzyskania przez klientów niebędących stronami powiązanymi.

²⁾ Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji (spółka nieobjęta konsolidacją) oraz jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności.

25.4.3. Transakcje z jednostkami zależnymi od Skarbu Państwa

Mając na uwadze zapisy Statutu PZU (w szczególności dotyczące ograniczeń prawa głosowania akcjonariuszy innych niż Skarb Państwa oraz zasad powoływania Rady Nadzorczej PZU), dla potrzeb przedstawienia obrotów i sald transakcji z podmiotami powiązanymi, przyjmuje się założenie, że Skarb Państwa zachował kontrolę nad PZU w rozumieniu MSSF 10, a w konsekwencji PZU pozostaje podmiotem zależnym od Skarbu Państwa.

Na potrzeby niniejszego punktu przez „jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone ze Skarbem Państwa” należy rozumieć wyłącznie spółki prawa handlowego i przedsiębiorstwa państwowe zależne, współzależne i stowarzyszone ze Skarbem Państwa, których listy publikowane są na stronach internetowych Ministerstwa Skarbu Państwa.

Transakcje z jednostkami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa stanowiły w przeważającej większości umowy ubezpieczeń majątkowych i osobowych oraz ubezpieczeń na życie i kontraktów inwestycyjnych.

Grupa PZU stosuje zwolnienie z konieczności ujawniania transakcji z podmiotami powiązanymi poprzez fakt znajdowania się pod kontrolą, współkontrolą lub znaczącym wpływem tego samego rządu, o którym mowa w pkt. 25 MSR 24, jednak z uwagi na użyteczność takiej informacji zdecydowała o ujawnieniu wartości przypisu składki oraz wolumenów z kontraktów inwestycyjnych wynikających z transakcji z jednostkami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa.

W tabeli poniżej przedstawiono przypis składki oraz wolumeny z kontraktów inwestycyjnych wynikające z transakcji z jednostkami zależnymi, współzależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa, zawieranych i rozliczanych na warunkach możliwych do uzyskania przez klientów nie będących podmiotami powiązanymi.

Jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone ze Skarbem Państwa	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Składka przypisana brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	15 993	64 031	27 579	93 866
Składka przypisana brutto w ubezpieczeniach na życie	7 653	23 351	7 162	19 920
Razem	23 646	87 382	34 741	113 786

Poniższe tabele zawierają dane dotyczące przypisu składki oraz wolumenów z kontraktów inwestycyjnych w transakcjach bancassurance z bankami zależnymi i stowarzyszonymi ze Skarbem Państwa.

Przypis składki oraz wolumeny z kontraktów inwestycyjnych	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
Bank Powszechna Kasa Oszczędności BP SA	11 142	35 317	11 496	35 432
Składka przypisana brutto PZU	3 489	11 966	4 334	15 512
Składka przypisana brutto PZU Życie	7 653	23 351	7 162	19 920
Bank Gospodarstwa Krajowego SA	143	124	142	313
Składka przypisana brutto PZU	143	124	142	313

25.5. Nabycie akcji Lietuvos Draudimas AB oraz aktywów estońskiego oddziału Codan Forsikring A/S

W dniu 17 kwietnia 2014 roku w wyniku zakończonych negocjacji doszło do podpisania:

- umowy sprzedaży akcji w litewskiej spółce Lietuvos Draudimas AB pomiędzy RSA jako sprzedawcą i PZU jako kupującym („Umowa sprzedaży akcji Lietuvos Draudimas AB”);
- umowy nabycia dotyczącej nabycia aktywów estońskiego oddziału Codan Forsikring A/S, spółki założonej w Danii z siedzibą w Frederikberg („Codan”) jako sprzedawcą, PZU Lietuva działającą poprzez oddział UAB DB PZU Lietuva Eesti Filiaal zarejestrowany w Republice Estonii jako kupującym oraz PZU jako gwarantem kupującego („Umowa sprzedaży Codan”).

Nabycie akcji Lietuvos Draudimas AB

Na podstawie Umowy sprzedaży akcji Lietuvos Draudimas AB PZU nabył od RSA 805.432 akcji zwykłych imiennych w spółce Lietuvos Draudimas AB stanowiących 99,977% kapitału zakładowego Lietuvos Draudimas AB („Akcje Lietuvos Draudimas AB”) i upoważniających do 99,977% głosów na Walnym Zgromadzeniu Lietuvos Draudimas AB o wartości nominalnej 50,00 LTL każda, za kwotę 180.000 tys. EUR oraz szacowaną kwotę wyrównania, stanowiącą różnicę pomiędzy szacowaną wartością aktywów netto a kwotą referencyjną aktywów netto (faktyczna kwota wyrównania zostanie ustalona po zamknięciu transakcji na podstawie bilansu zamknięcia Lietuvos Draudimas AB przygotowanego przez PZU i zaakceptowanego przez RSA).

Nabycie Akcji Lietuvos Draudimas AB określone w Umowie sprzedaży akcji Lietuvos Draudimas AB było uzależnione od spełnienia się następujących warunków zawieszających:

- uzyskania decyzji Banku Litwy zgodnie z właściwymi przepisami prawa litewskiego (łącznie z oświadczeniem o braku zastrzeżeń) – w dniu 21 lipca 2014 roku PZU powziął informację o decyzji Banku Litwy, który nie zgłosił zastrzeżeń do nabycia Akcji Lietuvos Draudimas AB przez PZU;
- uzyskania zgody antymonopolowej Komisji Europejskiej lub litewskiego organu antymonopolowego (w zależności, który z organów będzie właściwy w sprawie), łącznie z oświadczeniem o braku zastrzeżeń; zgoda antymonopolowa powinna być bezwarunkowa lub zawierać warunki akceptowalne dla PZU – w dniu 9 października 2014 roku PZU powziął informację o uzyskaniu przedmiotowej zgody. Zgoda została wydana pod warunkiem dokonania sprzedaży przez PZU biznesu obejmującego ubezpieczenia auto casco oraz biznesu obejmującego ubezpieczenia mieszkań i domów na rzecz podmiotu trzeciego w określonym terminie. Biznes mający stanowić przedmiot sprzedaży obejmuje prawa i obowiązki wynikające z ubezpieczeń PZU Lietuva: auto casco oraz prawa i obowiązki wynikające z ubezpieczeń mieszkań i domów według stanu do dnia decyzji jak również środki trwałe i umowy zawarte przez PZU Lietuva w związku z powyższymi typami ubezpieczeń;
- uzyskania zgody ukraińskiego organu antymonopolowego – w dniu 16 czerwca 2014 roku PZU powziął informację o uzyskaniu przedmiotowej zgody.

Zamknięcie transakcji nabycia Lietuvos Draudimas AB nastąpiło w dniu 31 października 2014 roku i od tej daty Lietuvos Draudimas jest traktowana jako jednostka zależna i zostanie objęta konsolidacją metodą pełną. Płatność za Akcje Lietuvos Draudimas AB dokonana w dniu zamknięcia transakcji wyniosła 191.012 tys. EUR (wg kursu NBP z dnia poprzedzającego dzień dokonania transakcji - 807.598 tys. zł).

Nabycie aktywów oddziału Codan

Na podstawie Umowy sprzedaży Codan, PZU Lietuva nabył od Codan przedsiębiorstwo składające się z biznesu ubezpieczeniowego prowadzonego przez Codan poprzez oddział zarejestrowany w Estonii, w szczególności prawa i korzyści wynikające z zawartych umów, umów o pracę, wyposażenia biur i praw własności intelektualnej związanych z prowadzonym przedsiębiorstwem („Przedsiębiorstwo”) za kwotę 30.000 tys. EUR oraz szacowaną kwotę wyrównania, stanowiącą różnicę pomiędzy wartością aktywów netto a kwotą referencyjną aktywów netto (faktyczna kwota wyrównania zostanie ustalona po zamknięciu transakcji na podstawie bilansu zamknięcia przygotowanego przez PZU Lietuva i zaakceptowanego przez Codan).

Nabycie Przedsiębiorstwa było uzależnione od uzyskania zgody ukraińskiego organu antymonopolowego. W dniu 16 czerwca 2014 roku PZU powziął informację o uzyskaniu przedmiotowej zgody.

Zamknięcie transakcji nabycia Przedsiębiorstwa nastąpiło w dniu 31 października 2014 roku. Płatność za Przedsiębiorstwo dokonana w dniu zamknięcia transakcji wyniosła 21.409 tys. EUR.

Umowa transferu portfolio ubezpieczeniowego

Obok Umowy sprzedaży Codan, PZU Lietuva i Codan podpisały również Umowę Transferu Portfolio - Transfer Estońskiego Portfolio Ubezpieczeniowego przez Codan. Na podstawie tej umowy, PZU Lietuva nabył od Codan zbiór wszystkich umów ubezpieczeniowych podpisanych lub przejętych przez Codan na dzień 31 października 2014 roku.

25.6. Nabycie spółki Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia Elvita – Jaworzno III sp. z o.o. („Elvita”)

W dniu 12 sierpnia 2014 roku doszło do podpisania warunkowej umowy sprzedaży udziałów Elvity pomiędzy Tauron Dystrybucja SA, Tauron Wytwarzanie SA, Tauron Wydobywanie SA (łącznie „Grupa Tauron”) jako sprzedającymi i PZU FIZ AN BIS 2 jako kupującym („Umowa sprzedaży udziałów Elvita”).

Na podstawie Umowy sprzedaży udziałów Elvita PZU FIZ AN BIS 2 warunkowo nabył od Grupy Tauron 14.984 udziałów Elvity o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, stanowiących 98,82% udziałów w kapitale zakładowym oraz dających prawo do 98,82% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

W ramach warunkowej umowy sprzedaży udziałów Elvity PZU zostanie pośrednim właścicielem 57 udziałów spółki działającej pod firmą Przedsiębiorstwo Usług Medycznych „Proelmed” sp. z o.o. („Proelmed”) o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, stanowiących 57,00% udziałów w kapitale zakładowym oraz dających prawo do 57,00% głosów na Zgromadzeniu Wspólników, których posiadaczem jest Elvita.

W dniu 7 listopada 2014 roku PZU FI ZAN BIS 2 uzyskał od sprzedających informację o spełnieniu się ostatniego warunku zawieszającego transakcję. Zamknięcie transakcji planowane jest na dzień 1 grudnia 2014 roku, w związku z czym zarówno Elvita, jak i Proelmed w niniejszym raporcie śródrocznym nie są traktowane jako jednostki zależne.

25.7. Pożyczka i dokapitalizowanie PZU Lietuva

W dniu 25 września 2014 roku pomiędzy PZU a PZU Lietuva została zawarta umowa pożyczki podporządkowanej na kwotę 46.000 tys. EUR. Celem udzielenia pożyczki było dostarczenie środków na nabycie Codan oraz spełnienie wymogów organu nadzoru litewskiego w zakresie minimalnego marginesu wypłacalności (przed i po przejęciu aktywów Codan margines wypłacalności powinien kształtować się na poziomie co najmniej 120%). Pożyczka została udzielona na minimum 5 lat (zgodnie z prawem litewskim, jest to minimalny okres, na jaki może zostać udzielona pożyczka podporządkowana, umowa nie określa maksymalnego czasu spłaty pożyczki). Oprocentowanie pożyczki zostało określone na warunkach rynkowych (EURIBOR 3M powiększony o marżę w wysokości 340 punktów bazowych).

Zgodnie z umową pożyczki, jej część wraz z naliczonymi odsetkami (łącznie nie mniej niż 37.000 tys. EUR) zostanie skonwertowana na objęcie nowej emisji akcji PZU Lietuva. W dniu 24 października 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Lietuva podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego PZU Lietuva o 86.000 tys. LTL w drodze emisji 860.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 100 LTL każda i cenie emisyjnej 150 LTL za jedną akcję. Łączna wartość akcji nowej emisji wyniosła 129.000 tys. LTL (ok. 37.361 tys. EUR).

Tego samego dnia została podpisana umowa pomiędzy PZU Lietuva a PZU dotycząca objęcia akcji nowej emisji (w proporcji wynikającej z dotychczasowych udziałów). Do dnia 12 listopada 2014 roku akcjonariusz mniejszościowy nie skorzystał z praw poboru akcji nowej emisji, w związku z czym w ciągu 7 dni PZU i PZU Lietuva podpiszą umowę dotyczącą objęcia pozostałej części akcji nowej emisji.

Pożyczka, jako transakcja pomiędzy spółkami w Grupie, podlega eliminacji w procesie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego i nie wpływa na jego strukturę.

25.8. Pożyczka dla Link4

W dniu 12 września 2014 roku pomiędzy PZU a Link4 została zawarta umowa pożyczki podporządkowanej na kwotę 30.000 tys. zł. Spłata pożyczki powinna nastąpić w dniu 15 września 2019 roku lub w następnym dniu roboczym. Zgodnie z umową wcześniejsza spłata możliwa jest wyłącznie w przypadku likwidacji Link4 lub po uzyskaniu zgody KNF.

Oprocentowanie pożyczki zostało określone na warunkach rynkowych (WIBOR6M powiększony o 350 punktów bazowych).

Pożyczka, jako transakcja pomiędzy spółkami w Grupie PZU, podlega eliminacji w procesie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego i nie wpływa na jego strukturę.

25.9. Sytuacja na Ukrainie

Aktywa należące do PZU Ukraine (papiery wartościowe i depozyty) są zdeponowane w bankach o ratingach spełniających warunki przewidziane w wewnętrznych regulacjach Grupy PZU. Spółki ukraińskie prowadzą obrót bezgotówkowy, co ogranicza ryzyko związane z potencjalnym rabunkiem. System finansowy pracuje dotychczas bez zakłóceń w zakresie możliwości realizowania przelewów.

Spółki ukraińskie zrealizowały plany sprzedaży za 9 miesięcy 2014 roku.

W zakresie działalności ubezpieczeniowej poza standardowo stosowanymi wyłączeniami (wojna, terroryzm, itp.), stosowane jest wyłączenie z ochrony ubezpieczeniowej niezgodnych z prawem działań osób trzecich. Ponadto, zgodnie z zarządzeniem Zarządu PZU Ukraine, tymczasowo zakazane jest zawieranie i przedłużanie umów ubezpieczenia majątkowego dla osób fizycznych i prawnych, w tym nieruchomości, które są przedmiotem zastawu lub hipoteki w przypadku, gdy miejscem wykonania umowy jest terytorium obwodów donieckiego i ługańskiego. Podobnie jest w przypadku ubezpieczeń odpowiedzialności spedytora i przewoźnika oraz ubezpieczeń ładunków, jeżeli trasa przewozu przechodzi przez terytorium ww. obwodów.

Ustawodawca ukraiński przygotował specjalne regulacje prawne wprowadzające system prawny na terytorium Ukrainy, tymczasowo okupowanym w wyniku agresji Federacji Rosyjskiej, określające specyfikę działalności organów publicznych, władz lokalnych, przedsiębiorstw, instytucji i organizacji, wyznaczające zasady przestrzegania i ochrony praw człowieka, praw obywatelskich oraz praw i uzasadnionych interesów osób prawnych.

W świetle tych regulacji została podjęta decyzja Zarządu PZU Ukraine o likwidacji biura regionalnego w Symferopolu oraz centrum obsługi klientów w Sewastopolu. Ponadto w obwodach donieckim i ługańskim zamknięto 4 biura sprzedaży i dwie agencje.

Zarząd PZU we współpracy z zarządami spółek ukraińskich prowadzi stały monitoring sytuacji na Ukrainie. Na dzień przekazania niniejszego raportu śródrocznego Zarząd PZU zakłada, że dalsza działalność spółek ukraińskich będzie kontynuowania zgodnie z przyjętymi założeniami.

KWARTALNA JEDNOSTKOWA INFORMACJA FINANSOWA PZU (wg PSR)

1. Śródroczny bilans

AKTYWA	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
I. Wartości niematerialne i prawne, w tym:	249 345	240 487	244 582	180 978
- wartość firmy	-	-	-	-
II. Lokaty	31 142 236	28 443 405	27 609 398	28 176 888
1. Nieruchomości	500 922	505 143	515 161	521 856
2. Lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	5 934 363	4 722 822	4 957 219	4 572 075
- lokaty w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	5 934 363	4 722 822	4 957 219	4 543 441
3. Inne lokaty finansowe	24 706 946	23 215 435	22 134 104	23 080 223
4. Należności depozytowe od cedentów	5	5	2 914	2 734
III. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający	-	-	-	-
IV. Należności	3 074 731	3 052 316	1 496 637	1 770 090
1. Należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	1 349 543	1 400 700	1 282 803	1 361 723
1.1. Od jednostek podporządkowanych	81	94	15	234
1.2. Od pozostałych jednostek	1 349 462	1 400 606	1 282 788	1 361 489
2. Należności z tytułu reasekuracji	28 457	26 559	18 229	32 169
1.1. Od jednostek podporządkowanych	72	435	30	3 054
1.2. Od pozostałych jednostek	28 385	26 124	18 199	29 115
3. Inne należności	1 696 731	1 625 057	195 605	376 198
1.1. Należności od budżetu	1 637	4 096	33 968	414
1.2. Pozostałe należności	1 695 094	1 620 961	161 637	375 784
a) od jednostek podporządkowanych	1 364 623	1 385 365	43 112	71 133
b) od pozostałych jednostek	330 471	235 596	118 525	304 651
V. Inne składniki aktywów	170 059	178 490	179 203	171 900
1. Rzeczowe składniki aktywów	107 267	103 327	104 194	97 545
2. Środki pieniężne	62 792	75 163	75 009	74 355
3. Pozostałe składniki aktywów	-	-	-	-
VI. Rozliczenia międzyokresowe	608 563	625 237	606 752	547 757
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	2 877	-
2. Aktywowane koszty akwizycji	535 587	555 013	520 305	480 840
3. Zarachowane odsetki i czynsze	-	-	-	-
4. Inne rozliczenia międzyokresowe	72 976	70 224	83 570	66 917
Aktywa, razem	35 244 934	32 539 935	30 136 572	30 847 613

Śródroczny bilans (kontynuacja)

PASYWA	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
I. Kapitał własny	11 941 944	11 099 643	12 259 761	11 805 466
1. Kapitał zakładowy	86 352	86 352	86 352	86 352
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)	-	-	-	-
3. Akcje własne (wielkość ujemna)	-	-	-	-
4. Kapitał zapasowy	4 408 148	4 408 050	3 974 327	3 973 920
5. Kapitał z aktualizacji wyceny	5 457 970	4 705 869	4 819 783	4 463 219
6. Pozostałe kapitały rezerwowe	-	-	-	-
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-	-	-
8. Zysk (strata) netto	1 989 474	1 899 372	5 106 345	5 009 021
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-	(1 727 046)	(1 727 046)
II. Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	-
III. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	17 093 539	17 015 325	16 519 014	16 112 345
IV. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno - ubezpieczeniowych (wartość ujemna)	(511 910)	(506 328)	(482 520)	(430 410)
V. Oszacowane regresy i odzyski (wartość ujemna)	(123 715)	(117 561)	(123 552)	(100 978)
1. Oszacowane regresy i odzyski brutto	(127 821)	(121 154)	(126 669)	(104 369)
2. Udział reasekuratorów w oszacowanych regresach i odzyskach	4 106	3 593	3 117	3 391
VI. Pozostałe rezerwy	342 627	309 407	165 228	272 287
1. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników	84 046	95 238	83 251	74 164
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	153 089	120 133	-	81 509
3. Inne rezerwy	105 492	94 036	81 977	116 614
VII. Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	-	-	-	-
VIII. Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	6 124 489	4 380 250	1 280 359	2 860 709
1. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich	308 788	312 734	313 346	308 247
1.1. Wobec jednostek podporządkowanych	473	363	1 087	667
1.2. Wobec pozostałych jednostek	308 315	312 371	312 259	307 580
2. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	66 754	117 304	28 759	25 896
2.1. Wobec jednostek podporządkowanych	37	256	-	5 312
2.2. Wobec pozostałych jednostek	66 717	117 048	28 759	20 584
3. Zobowiązania z tytułu emisji własnych dłużnych papierów wartościowych oraz pobranych pożyczek	2 075 372	200 000	200 000	-
4. Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-	21 395	-	73 494
5. Inne zobowiązania	3 536 729	3 581 231	597 693	2 328 387
5.1. Zobowiązania wobec budżetu	44 873	59 177	49 864	167 711
5.2. Pozostałe zobowiązania	3 491 856	3 522 054	547 829	2 160 676
a) wobec jednostek podporządkowanych	7 203	19 236	21 655	4 283
b) wobec pozostałych jednostek	3 484 653	3 502 818	526 174	2 156 393
6. Fundusze specjalne	136 846	147 586	140 561	124 685
IX. Rozliczenia międzyokresowe	377 960	359 199	518 282	328 194
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	355 941	341 362	501 342	314 226
2. Ujemna wartość firmy	-	-	-	-
3. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	22 019	17 837	16 940	13 968
Pasywa, razem	35 244 934	32 539 935	30 136 572	30 847 613

Śródroczny bilans (kontynuacja)

	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
Wartość księgowa	11 941 944	11 099 643	12 259 761	11 805 466
Liczba akcji	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	138,29	128,54	141,97	136,71
Rozwodniona liczba akcji	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w złotych)	138,29	128,54	141,97	136,71

2. Śródroczne zestawienie pozycji pozabilansowych

Pozycje pozabilansowe	30 września 2014	30 czerwca 2014	31 grudnia 2013	30 września 2013
1. Należności warunkowe, w tym:	8 516 109	8 259 021	7 769 202	7 698 303
1.1. Otrzymane gwarancje i poręczenia	18 790	17 779	19 586	19 586
1.2. Pozostałe ¹⁾	8 497 319	8 241 242	7 749 616	7 678 717
2. Zobowiązania warunkowe, w tym:	2 226 293	118 940	95 616	109 906
2.1. Udzielone poręczenia i gwarancje	2 080 437	4 287	6 385	3 912
2.2. Weksle akceptowane i indosowane	-	-	-	-
2.3. Aktywa z zobowiązaniem odsprzedaży	-	-	-	-
2.4. Inne zobowiązania zabezpieczone na aktywach lub na przychodach	-	-	-	-
2.5. Roszczenia sporne, nieuznane przez ubezpieczyciela skierowane przez wierzycieli na drogę postępowania sądowego	145 579	114 376	88 924	105 354
2.6. Pozostałe	-	-	-	640
3. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione na rzecz zakładu ubezpieczeń	-	-	-	-
4. Zabezpieczenia z tytułu reasekuracji ustanowione przez zakład ubezpieczeń na rzecz cedentów	-	-	-	-
5. Obce składniki aktywów nieuwjęte w aktywach	109 840	110 000	112 901	145 282
6. Inne pozycje pozabilansowe	-	-	-	-

Wysokość środków własnych	8 632 843	8 189 954	9 505 612	9 122 038
Wysokość marginesu wypłacalności	1 363 639	1 369 183	1 362 353	1 363 639
Nadwyżka (niedobór) środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	7 269 204	6 820 771	8 143 259	7 758 399
Wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ²⁾	16 965 718	16 894 171	16 392 345	16 007 976
Wysokość aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	20 112 827	19 548 631	18 941 151	18 458 755
Nadwyżka (niedobór) aktywów na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	3 147 109	2 654 460	2 548 806	2 450 779

¹⁾ Pozycja obejmuje głównie: weksle z tytułu udzielonych gwarancji ubezpieczeniowych, pozostałe weksle, zabezpieczenia otrzymane w formie przewłaszczenia majątku dłużnika, hipoteki na majątku dłużnika, inne należności warunkowe itp.

²⁾ Z uwzględnieniem oszacowanych regresów i odzysków brutto.

3. Śródroczny rachunek techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych

Techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
I. Składki (1-2-3+4)	2 017 209	5 948 265	2 068 718	6 116 331
1. Składki przypisane brutto	1 860 265	6 154 673	1 899 564	6 236 566
2. Udział reasekuratorów w składce przypisanej	41 664	132 818	19 449	58 528
3. Zmiany stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe brutto	(208 987)	61 802	(217 281)	(17 714)
4. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	(10 379)	(11 788)	(28 678)	(79 421)
II. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	65 670	200 380	75 646	227 992
III. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	30 875	69 011	10 360	39 120
IV. Odszkodowania i świadczenia (1+2)	1 394 713	3 697 124	1 204 187	3 605 817
1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	1 129 614	3 224 564	1 143 575	3 018 725
1.1. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	1 137 363	3 261 810	1 164 966	3 228 476
1.2. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	7 749	37 246	21 391	209 751
2. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	265 099	472 560	60 612	587 092
2.1. Zmiana stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	280 547	512 749	55 945	374 761
2.2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia	15 448	40 189	(4 667)	(212 331)
V. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-	-	-	-
1. Zmiany stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-	-	-	-
2. Udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-	-	-
VI. Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw	889	(121)	561	(150)
VII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	553 517	1 609 318	505 509	1 402 819
1. Koszty akwizycji, w tym:	378 904	1 110 615	350 910	1 045 130
- zmiana stanu aktywowanych kosztów akwizycji	19 426	(15 282)	16 639	9 445
2. Koszty administracyjne	175 160	505 331	153 228	434 923
3. Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	547	6 628	(1 371)	77 234
VIII. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	72 847	205 348	58 634	227 930
IX. Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-	-	-	-
X. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	91 788	705 987	385 833	1 147 027

4. Śródroczny ogólny rachunek zysków i strat

Ogólny rachunek zysków i strat	1 lipca - 30 września 2014	1 stycznia - 30 września 2014	1 lipca - 30 września 2013	1 stycznia - 30 września 2013
I. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych lub ubezpieczeń na życie	91 788	705 987	385 833	1 147 027
II. Przychody z lokat	204 748	1 924 710	198 398	4 639 814
1. Przychody z lokat w nieruchomości	1 571	4 872	1 527	4 730
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	(38)	1 360 173	-	3 886 588
2.1. Z udziałów lub akcji	-	1 360 211	-	3 886 588
2.2. Z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	(38)	(38)	-	-
2.3. Z pozostałych lokat	-	-	-	-
3. Przychody z innych lokat finansowych	123 183	325 517	101 207	470 455
3.1. Z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	2 879	7 772	4 118	6 029
3.2. Z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	78 122	243 822	82 224	386 557
3.3. Z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	23 870	24 837	1 476	21 789
3.4. Z pozostałych lokat	18 312	49 086	13 389	56 080
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	316	5 230	1 998	3 454
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	79 716	228 918	93 666	274 587
III. Niezrealizowane zyski z lokat	52 702	291 690	(15 120)	131 055
IV. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	-	-	-	-
V. Koszty działalności lokacyjnej	40 517	202 895	91 097	296 308
1. Koszty utrzymania nieruchomości	2 035	7 389	2 399	7 676
2. Pozostałe koszty działalności lokacyjnej	3 681	10 413	5 397	17 614
3. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	3	6 699	23 411	34 552
4. Wynik ujemny z realizacji lokat	34 798	178 394	59 890	236 466
VI. Niezrealizowane straty na lokatach	69 948	282 312	(6 299)	121 559
VII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	65 670	200 380	75 646	227 992
VIII. Pozostałe przychody operacyjne	38 154	77 827	7 627	30 477
IX. Pozostałe koszty operacyjne	74 962	113 530	6 441	34 541
X. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	136 295	2 201 097	409 853	5 267 973
XI. Zyski nadzwyczajne	-	-	-	-
XII. Straty nadzwyczajne	-	-	-	-
XIII. Zysk (strata) brutto	136 295	2 201 097	409 853	5 267 973
XIV. Podatek dochodowy	27 746	191 598	82 052	267 949
a) część bieżąca	27 261	145 391	77 379	247 415
b) część odroczone	485	46 207	4 673	20 534
XV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-	-	-	-
XVI. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(18 447)	(20 025)	1 307	8 997
XVII. Zysk (strata) netto	90 102	1 989 474	329 108	5 009 021

Zysk (strata) netto (zannualizowany)	358 449	2 677 013	329 108	5 009 021
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	4,15	31,00	3,81	58,01
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	86 352 300	86 352 300	86 352 300	86 352 300
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	4,15	31,00	3,81	58,01

5. Śródroczne zestawienie zmian w kapitale własnym

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 31 grudnia 2013	1 stycznia – 30 września 2013
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	12 259 761	13 452 581	13 452 581
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
b) korekty błędów	-	-	-
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	12 259 761	13 452 581	13 452 581
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	86 352	86 352	86 352
1.1. Zmiany kapitału zakładowego	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
1.2. Kapitał zakładowy na koniec okresu	86 352	86 352	86 352
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-	-
2.1. Zmiany należnych wpłat na kapitał zakładowy	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
2.2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-	-
3. Akcje własne na początek okresu	-	-	-
3.1. Zmiany akcji własnych	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
3.2. Akcje własne na koniec okresu	-	-	-
4. Kapitał zapasowy na początek okresu	3 974 327	3 967 599	3 967 599
4.1. Zmiany kapitału zapasowego	433 821	6 728	6 321
a) zwiększenia (z tytułu):	433 821	6 728	6 321
- podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo wartość)	433 320	6 057	6 057
- z kapitału rezerwowego z aktualizacji – tytułem sprzedaży i likwidacji środków trwałych	501	671	264
b) zmniejszenia	-	-	-
4.2. Kapitał zapasowy na koniec okresu	4 408 148	3 974 327	3 973 920
5. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	4 819 783	6 817 910	6 817 910
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
5.1. Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	638 187	(1 998 127)	(2 354 691)
a) zwiększenia (z tytułu):	846 609	549 837	511 208
- wycena lokat finansowych	846 335	549 086	511 208
- przeniesienia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości lokat dostępnych do sprzedaży	-	751	-
- pozostałe zwiększenia, w tym rozwiązania odpisów z tytułu trwałej utraty wartości nieruchomości	274	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	208 422	2 547 964	2 865 899
- wycena lokat finansowych	207 603	2 545 012	2 864 273
- zbycia środków trwałych	501	671	264
- pozostałe	318	2 281	1 362
5.2. Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	5 457 970	4 819 783	4 463 219

Śródroczne zestawienie zmian w kapitale własnym (kontynuacja)

Zestawienie zmian w kapitale własnym	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 31 grudnia 2013	1 stycznia - 30 września 2013
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	-	-	-
6.1. Zmiany pozostałych kapitałów rezerwowych	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
6.2. Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	-	-	-
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	3 379 299	2 580 720	2 580 720
7.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	3 379 299	2 580 720	2 580 720
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
b) korekty błędów	-	-	-
7.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	3 379 299	2 580 720	2 580 720
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	3 379 299	2 580 720	2 580 720
- przeniesienia na kapitał zapasowy	433 321	6 057	6 057
- wypłata dywidendy	2 935 978	2 564 663	2 564 663
- przeniesienia/odpisy ZFŚS	10 000	10 000	10 000
7.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-	-
7.4. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-	-
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-
b) korekty błędów	-	-	-
7.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-	-	-
a) zwiększenia	-	-	-
b) zmniejszenia	-	-	-
7.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-	-
7.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-	-
8. Wynik netto	1 989 474	3 379 299	3 281 975
a) zysk netto	1 989 474	5 106 345	5 009 021
b) strata netto	-	-	-
c) odpisy z zysku	-	(1 727 046)	(1 727 046)
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	11 941 944	12 259 761	11 805 466

6. Śródroczny rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 31 grudnia 2013	1 stycznia - 30 września 2013
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Wpływy	6 763 537	9 533 864	7 080 799
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	6 276 832	8 474 096	6 322 061
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto	6 166 443	8 304 035	6 192 329
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań	83 987	131 572	103 013
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej	26 402	38 489	26 719
2. Wpływy z reasekuracji biernej	35 024	340 039	268 586
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	27 076	272 071	201 221
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	7 917	67 927	67 333
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej	31	41	32
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej	451 681	719 729	490 152
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	140 558	229 061	191 462
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	1 507	3 935	3 423
3.3. Pozostałe wpływy	309 616	486 733	295 267
II. Wydatki	6 194 472	8 457 860	6 169 576
1. Wydatki z tytułu z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	4 920 813	6 663 528	4 984 665
1.1. Zwroty składek brutto	119 616	186 430	143 586
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	2 794 999	3 726 114	2 814 771
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji	826 973	1 042 740	763 214
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym	974 122	1 473 446	1 085 291
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów	105 526	121 214	86 914
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	3 985	1 685	1 245
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	95 592	111 899	89 644
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej	190 121	182 268	163 353
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji	189 894	181 973	163 122
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej	227	295	231
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej	1 083 538	1 612 064	1 021 558
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	327 856	463 108	347 020
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	115 151	162 350	127 561
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	640 531	986 606	546 977
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I-II)	569 065	1 076 004	911 223

Śródroczny rachunek przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Rachunek przepływów pieniężnych	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 31 grudnia 2013	1 stycznia – 30 września 2013
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności lokacyjnej			
I. Wpływy	152 417 429	177 071 640	130 207 135
1. Zbycie nieruchomości	13 793	10 127	2 761
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	-	265	265
3. Zbycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	139 693	280 804	-
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom	105 000	-	-
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	7 020 683	26 745 642	11 696 355
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	57 991 186	42 649 055	31 209 247
7. Realizacja pozostałych lokat	87 085 465	105 188 546	85 214 029
8. Wpływy z nieruchomości	6 072	7 773	6 020
9. Odsetki otrzymane	25 278	675 864	564 899
10. Dywidendy otrzymane	30 259	1 513 564	1 513 559
11. Pozostałe wpływy z lokat	-	-	-
II. Wydatki	154 843 620	174 143 656	128 664 946
1. Nabycie nieruchomości	-	-	-
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	602 474	12 359	6 248
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	298 550	1 076 750	1 076 750
4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom	327 193	-	-
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	6 701 782	24 618 519	11 709 012
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	59 107 197	41 914 984	30 494 682
7. Nabycie pozostałych lokat	87 699 399	106 497 405	85 362 983
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości	42 238	16 546	8 747
9. Pozostałe wydatki na lokaty	64 787	7 093	6 524
III. Przepływy pieniężne netto z działalności lokacyjnej (I-II)	(2 426 191)	2 927 984	1 542 189

Śródroczny rachunek przepływów pieniężnych (kontynuacja)

Rachunek przepływów pieniężnych	1 stycznia – 30 września 2014	1 stycznia – 31 grudnia 2013	1 stycznia – 30 września 2013
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy	3 084 582	5 254 172	2 689 788
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału	-	-	-
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	3 084 582	5 254 172	2 689 788
3. Pozostałe wpływy finansowe	-	-	-
II. Wydatki	1 234 865	9 220 185	5 105 504
1. Dywidendy	159	4 166 166	2 488 920
2. Inne, niż wypłata dywidend, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-	-
3. Nabycie akcji własnych	-	-	-
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	1 234 692	5 054 019	2 616 584
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	14	-	-
6. Pozostałe wydatki finansowe	-	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	1 849 717	(3 966 013)	(2 415 716)
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	(7 409)	37 975	37 696
E. Bilansowa zmiana środków pieniężnych, w tym:	(12 217)	33 397	32 743
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(4 808)	(4 578)	(4 953)
F. Środki pieniężne na początek okresu	75 009	41 612	41 612
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-E), w tym:	62 792	75 009	74 355
- o ograniczonej możliwości dysponowania	61 758	70 842	56 289

7. Wprowadzenie

Niniejsza kwartalna jednostkowa informacja finansowa PZU została sporządzona zgodnie z PSR z przyczyn opisanych w części Wstęp, w której przedstawiono również definicję PSR.

8. Podstawowe zasady (polityka) rachunkowości

Szczegółowe zasady (polityka) rachunkowości zostały zaprezentowane w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej za 2013 rok, sporządzonym zgodnie z PSR, podpisanym przez Zarząd PZU w dniu 11 marca 2014 roku i na temat którego biegły rewident wydał tego samego dnia opinię bez zastrzeżeń („Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2013 rok”).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za 2013 rok dostępne jest na stronie internetowej PZU pod adresem www.pzu.pl w zakładce „Relacje inwestorskie”.

9. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2014 roku nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe PZU za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2014 roku podpisali:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
13 listopada 2014 r.	Andrzej Klesyk	Prezes Zarządu PZU	 (podpis)
13 listopada 2014 r.	Przemysław Dąbrowski	Członek Zarządu PZU	 (podpis)
13 listopada 2014 r.	Dariusz Krzewina	Członek Zarządu PZU	 (podpis)
13 listopada 2014 r.	Barbara Smalska	Członek Zarządu PZU	 (podpis)
13 listopada 2014 r.	Tomasz Tarkowski	Członek Zarządu PZU	 (podpis)
13 listopada 2014 r.	Ryszard Trepczyński	Członek Zarządu PZU	 (podpis)
13 listopada 2014 r.	Katarzyna Łubkowska	Dyrektor Biura Rachunkowości	 (podpis)